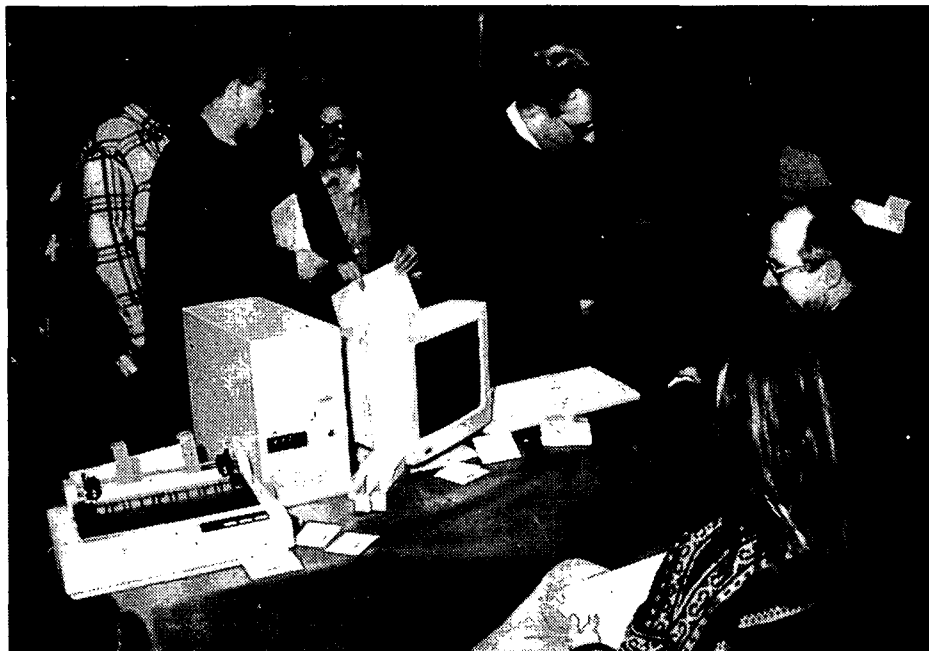
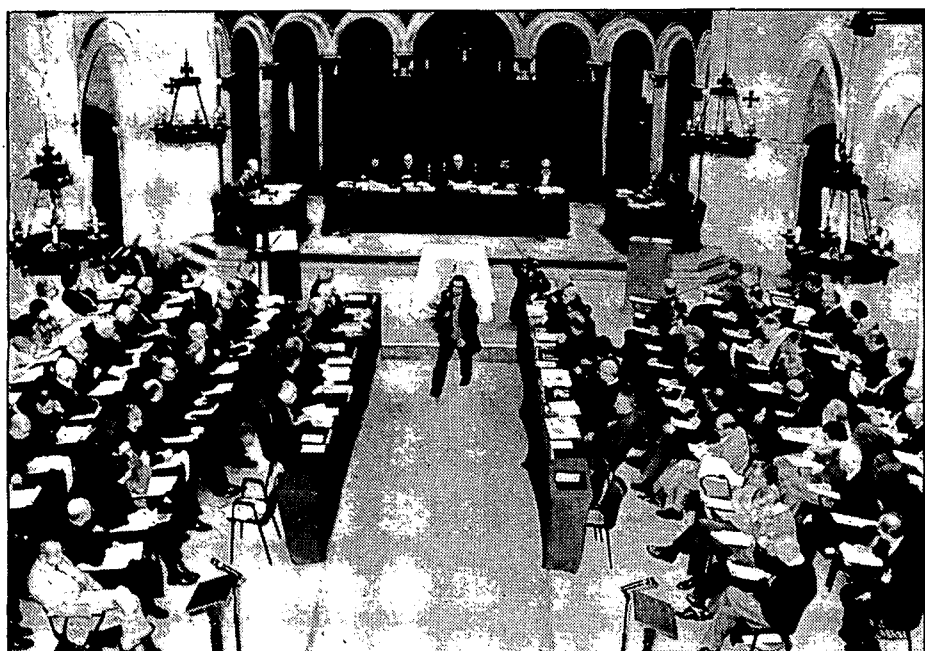

El 4 de juny de 1995 es clausurà solemnement a Tarragona

Concili Tarraconense, primer aniversari

«Els dies van passant. I la data emblemàtica del 4 de juny escampa sobre les nostres Esglésies una sensació de desencís», escriu avui en un article el P. Bernabé Dalmau, un dels principals ponents del Concili Tarraconense. No fa altra cosa que recollir un sentiment general, provocat pel retardament de la *recognitio*. Aquesta, després d'un any, no ha arribat encara —almenys, quan escrivim aquestes línies, el divendres 24 de maig al vespre. És un fet que novament i des d'aquí lamentem.

Tot amb tot, durant aquest any —com escriu també el

P. Bernabé— «moltès persones i institucions... s'han posat a treballar de valent» per aplicar les resolucions del Concili. Les dificultats —sobretot d'ordre jurídic— no ens han de dispensar de la seva aplicació pastoral. Tenim molt a fer i el desencís no s'ha de transformar en descoratjament. És hora de fer costat als nostres bisbes, enfortint la cohesió eclesial i recuperant la iniciativa apostòlica.

És important que el desencís no degeneri en derrotisme. No és hora de nous fraccionaments ni de crítiques

destructives que li facin perdre la salabor a la nostra Església. Com diem en el nostre editorial avui: «Si l'Església és la font de l'aigua viva que raja de Jesús, el seu Senyor, seria un error fixar-se més en el broc que no pas en el doll que en surt. Hi ha una crítica en aquesta línia que fa pena: sembla haver perdut el goig de la salvació, sense el qual res no té sentit... Bé és veritat, tanmateix, que mantenir la font neta i embellir-la pot ajudar a fer l'aigua més abel·lible. Aquesta, però, restarà sempre l'únic realment important».

SUMARI

2 «Déu, i prou!»:
Jornada
«Pro Orantibus»

10 El Centre Català
de Solidaritat,
a Girona

15 L'Església a Catalunya
està al servei
dels immigrants

17 El pare Climent Pujol,
eminent
orientalista

Editorial

La font i l'aigua

Hi ha persones —entre elles també algunes de poc assídues a la pràctica religiosa— a les quals sorprèn —i escandalitza— una certa descohesió eclesial. Habituaes als engranatges organitzatius de la societat, troben estrany que, justament en l'àmbit de la fe, es pugui discrepar amb tanta contundència de la jerarquia, àdhuc des de llocs de responsabilitat i a través de les instàncies de la mateixa Església, com es fa de vegades, i que no passi res... Les diferències que observen entre grups catòlics diversos no les solen consentir altres col·lectius de caràcter polític, ideològic o empresarial... S'apuntarien fàcilment a allò que mossèn Ballarín deia de l'Església, amb bon humor, al nostre setmanari: «és el lloc més liberal de tots, perquè no hi ha comiat lliure»...

Altres, en canvi, es queixen d'un excés de control eclesial, de manca de discussió interna i d'obertura. Parlen no només d'autoritarisme, sinó també de totali-

tarisme de l'Església...

Qui té raó? En tenen només uns? En té una mica cada u?

Si l'Església és la font de l'aigua viva que raja de Jesús, el seu Senyor, seria un error fixar-se més en el broc que no pas en el doll que en surt. Hi ha una crítica en aquesta línia que fa pena: sembla haver perdut el goig de la salvació, sense el qual res no té sentit... Bé és veritat, tanmateix, que mantenir la font neta i embellir-la pot ajudar a fer l'aigua més abel·lible. Aquesta, però, restarà sempre l'únic realment important.

També s'esdevé, de vegades, que la crítica està més aviat relacionada amb l'aigua: potser surt enterbolida, potser no agrada al paladar, potser la font raja poc... Aquí s'imposa un discerniment difícil: ¿quan es tracta de vetllar perquè l'aigua s'alliberi d'impureses i d'obstacles... i quan de manipular-la a fi que respongui a un gust nostre? Aquesta és una pregunta que només pot trobar resposta en

la intimitat de l'examen de consciència i a la llum d'una correcta catequesi.

Hi ha a l'Església una necessitat permanent de reforma, al servei de la fidelitat evangèlica. Unir la reforma a la fidelitat és situar-la en un context de conversió. Ni la reforma pot prescindir de la fidelitat ni aquesta es pot convertir en una coartada per a eludir els canvis necessaris.

És inevitable, tot amb tot, que malgrat un cert acord en les paraules hi hagi divergències en les nostres actituds reals. Mai, però, no hauria de mancar-nos una gran voluntat de comunió. Ni una relativització del que és relatiu. Ni una gran valoració de l'únic necessari (Lc 10,42). Ni un gran respecte als germans i als seus carismes, inclòs l'apostòlic. Ni la delicadesa amb què combaten la malaltia quan es tracta del nostre propi cos. Perquè som el cos de Crist, u amb el Pare i l'Esperit, a fi que el món cregui (Jo 17,21).

Tribuna

«Déu, i prou!»

Comissió de bisbes i superiors majors

El dia 2 de juny, solemnitat de la Santíssima Trinitat, celebra l'Església a Espanya la Jornada coneguda com a *Dia Pro Orantibus*, a favor de les religioses i els religiosos de vida contemplativa. «*Sólo Dios basta*» és el lema adoptat per aquest any, expressiu del ple lliurament dels destinataris d'aquesta jornada al servei diví i el seu desprendiment dels béns en els quals molts basen tota la seva felicitat.

Els instituts de vida contemplativa són per a l'Església motiu de glòria i veneració de gràcies celestials, perquè «amb la seva vida i la seva missió, els seus membres imiten Crist pregant a la muntanya, testimonien la senyoria de Déu sobre la història i avancen la glòria futura», oferint així «a la comunitat eclesial un singular testimoni d'amor a l'Església pel seu Senyor i contribueixen, amb una misteriosa fecunditat apostòlica, al creixement del poble de Déu» (Joan Pau II, Exhortació apostòlica postsinodal *Vida consagrada*, 9).

Els membres dels instituts de vida con-

templativa, dòcils a la crida singular de Déu, s'han confiat a la seva acció sobirana, constituint-se en herència exclusiva del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant. Seguint a Crist, com l'únic necessari, professen els consells evangèlics de castedat, pobresa i obediència que són dons de Déu a la seva Església, signes eloqüents de l'amor del Pare, a través del Fill, en l'Esperit Sant. En la soledat i el silenci del claustre viuen totalment i sempre per a Déu, que omple totes les seves aspiracions, posant en evidència davant el món que a Ell, Summe Bé, devem el que som i «en Ell vivim i ens movem» (Act 17,28): que «*Déu, i prou!*».

La dedicació efectiva a Déu d'aquestes persones consagrades per la professió dels consells evangèlics, encara implica una renúncia al món, no les converteix en estranyes a la societat ni exclouen l'interès pel proïsme, al que estimen en Déu i per Déu, amb la força que procedeix de Crist, arribant, molt sovint, a desbordar les fronteres de l'heroisme. Així mitjançant la castedat, pel regne dels cels (cf. Mt. 19,12), donen testimoni d'amor exclusiu a Crist i de disponibilitat per servir-li oberts a un

amor universal, inclinades singularment cap els que tenen manca d'afecte, romanes lliures de relacions possessives i d'interessos personals.

Mitjançant la pobresa participen en la

vida de Crist, que sent ric, abraça la pobresa per amor nostre (cf. 2 Cor 8,9), i signifiquen que el seu únic tresor està en el regne dels cels, situant-se en condicions òptimes per ser receptives de les inspiracions i dons de l'Esperit Sant, així com per solidaritzar-se amb els pobres i sensibilitzar-se davant les misèries en què molts éssers humans es troben sotmesos, reconeixent-hi el rostre adolorit de Crist.

I mitjançant l'obediència, sota l'acció de l'Esperit Sant, sotmeten la seva voluntat als superiors legítims, a imitació de Crist, Fill obedient al Pare que, prenent la forma de servent, «es va humiliar, fent-se obedient fins a la mort, i mort de creu» (Flp 2,8), i a la voluntat salvífica del qual s'uneixen en favor dels homes.

Des de l'aïllament del claustre, exigit per a la vida sòlidament contemplativa, ens indiquen que Déu mereix ser estimat per si mateix i que en Déu han de fonamentar-se les nostres relacions humanes; sintonitzen amb les preocupacions de l'Església universal i de les Esglésies particulars, i són signes que adverteixen que «*Déu, i prou!*».

CATALUNYA
CRISTIANA

Director: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Tomàs Puntí, Marta Puyol, David Vidal

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragones, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Jaume Reixach, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badià, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

C/ Puiggari 5-7, - 08014 BARCELONA - Telèfon 490 59 88, Fax 490 20 35

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30, 08011 BARCELONA. D.L. B. 14.387/79 Tels. 454 16 30 / 17 77

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 Ptes.
Resta d'Europa: 20.384 Ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 Ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 Ptes.

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

PATRONAT

President: Mons. Ricard-Maria Card. Carles i Gordó, arquebisbe de Barcelona

President per delegació: Mons. Joan Carrera i Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Altres membres: Josep-Rafael Carreras de Nadal, Ramon Casals i Lamarca, Marcel Coromines i Balletbó, Pere Fàbregues i Morlà, Marcel·lí Joan i Alzinella, Josep Miró i Ardèvol, Pere Planellas i Reig, Josep Oriol Pujol i Humet, Mn. Manuel Valls i Serra, Gaspar Vilarrúbias i Codina

Secretari: Jaume Planas i Pahissa

Delegat executiu: Jaume Viñals i Rovira

Difusió controlada per

MEMBRE DE LA UCIP
MEMBRE DE L'APPEC

Joan Pau II en el seu viatge a Eslovènia per impulsar la pau a l'ex-Iugoslàvia

Internacional

«Un món construït sense Déu acaba aixecant-se contra l'home»

LIUBLIANA.— En un viatge de tres dies a Eslovènia, el papa Joan Pau II va celebrar una missa a l'hipòdrom de Liubliana davant de més de cent mil fidels i es va reunir a la ciutat de Póstojna amb cinquanta mil joves per celebrar el seu 76 aniversari. En sengles al·locucions va reiterar la seva convicció que un món construït sense Déu acaba aixecant-se contra l'home i va manifestar que la seva estada a l'ex-Iugoslàvia «serveixi per fomentar la pau i la reconciliació en una zona encara sacsejada per la violència i l'odi».

C.C.

El Papa fou rebut a l'aeroport per les autoritats civils i eclesiàstiques eslovenes, encapçalades pel president Milan Kucan i l'arquebisbe Alojzij Susterš.

El Sant Pare va baixar de l'avió sense el seu bastó i amb pas segur, besant després la terra que li oferiren en una panera dos infants.

El president Kucan li va donar la benvinguda recordant els esforços per la pau del Papa i afirmant que si fossin escoltats per tots els governants, aquest món seria molt més just.

A LIUBLIANA: «SUPERAR ELS ERRORS PASSATS I CONSTRUIR UN FUTUR ESTABLE I EN PAU»

El Pontífex va contestar en perfecte idioma eslovè. Cridà a la nació eslovena a continuar sent un pont entre el món eslovè, el germànic i llatí. Va recordar el paper del Vaticà i de l'Església catòlica en la independència d'Eslovènia, afirmant que continua amb atenció la seva evolució democràtica. Referint-se als 1.250 anys que es compleixen de la cristianització dels eslovens, Joan Pau II va dir «que existirà l'oportunitat perquè descobreixin les vostres arrels obrint noves perspectives a la seva cultura» dins de la fe cristiana. Va saludar també els representants de les altres Esglésies, especialment els membres de l'Església ortodoxa, evangèlica i musulmana. Desitja que la meua visita pastoral ajudi a la renovació moral cristiana del vostre poble, que s'esforça per superar els errors del passat, per construir un futur estable i en pau».

A primeres hores del matí, un cor d'infants de Liubliana, va oferir a Joan Pau II, una trobada com a obsequi d'aniversari. Li van cantar la cançó «Jo sóc un infant de Maria», que el Papa va escoltar somrient. Després va baixar per barrejar-se entre els infants que el felicitaven pels seus 76 anys i li van dir que han pregat moltes vegades per ell i per tot el món, tal com li ho va demanar en la carta

adreçada als infants. Els petits acabaren l'acte cantant junt al Papa «Jesús meu, t'estimo».

El Papa es trobava «molt bé», va declarar el portaveu, Joaquín Navarro Valls.

A l'hipòdrom de Stozice, situat al nord de la ciutat de Liubliana, l'esperaven més de cent mil persones que assistiren a la missa celebrada en commemoració als 1.250 transcorreguts des de la cristianització d'aquest poble eslovè d'Europa central.

Els creients, procedents d'arreu d'Eslovènia i dels països veïns, arribaren a trenc d'alba i, per problemes de seguretat, una hora abans de l'arribada del Pontífex. Un cor format per més de cinc-centes persones va acompanyar la litúrgia, en la qual participaren al voltant de 50 bisbes, arquebisbes i cardenals, molts dels quals procedents d'Àustria, Itàlia, Croàcia, Bòsnia, Sèrbia, República Txeca i d'Eslovàquia. També hi havia més de 400 sacerdots.

El Papa va celebrar la missa des d'un presbiteri de quatre metres d'alt, construït especialment per aquesta ocasió. Va iniciar la cerimònia religiosa l'arquebisbe de Liubliana, monsenyor Alojzij Susterš, felicitant

el Pontífex pel seu aniversari i recordant el camí recorregut per l'Església catòlica eslovena, en els seus 1.250 d'evangelització.

El Sant Pare, en idioma eslovè, es va adreçar als creients. «Aquesta santa missa —va dir— és un acte de fe, d'amor i esperança». Després de recordar als missioners de Salzburg, d'Aquileia i de la Panònia, als deixebles dels germans Ciril i Metodi que evangelitzaren aquestes terres, va dir que «aquesta mirada al passat era necessària per poder projectar amb realisme el futur».

Joan Pau II va expressar la seva satisfacció per «trobar-se en una Eslovènia independent, a trenc d'alba d'un nou i prometedor període de la seva història» i va confirmar una vegada més: «el dret dels pobles a l'autodeterminació». A continuació va advertir que els «que construeixen un món sense Déu, el poden edificar únicament contra l'home, contra la seva veritable realització i felicitat. Un món construït sense Déu acaba aixecant-se contra l'home». Per últim el Pontífex va saludar en serbi els representants de l'Església ortodoxa i en alemany els creients assistents d'Àustria i Alemanya.

A POSTOJNA: «JOVES, DESCOBRIU LA VERITAT, JA QUE NOMÉS LA VERITAT US FARÀ LLIBRES»

A la tarda el Papa va viatjar a la ciutat de Postojna, situada a uns 50 quilòmetres de Liubliana, on es va reunir amb més de cinquanta mil joves catòlics procedents de tot

arreu. Ambells va celebrar el seu aniversari, afirmant que aquest dia del «bateig recorden el do de la vida i la joventut de la fe». Caminar per l'empremta de Crist, significa creure en ell i acceptar la seva ensenyança». Es va referir també a la «relació entre la fe i la vida» afirmant que «la fe es troba al servei de la vida». Els va recordar els perills de la mentalitat consumista, cridant-los «a conèixer-se a si mateixos, a descobrir la veritat, ja que només la veritat us farà lliures».

Immediatament després de la cerimònia de la rebuda, el Sant Pare va visitar també el santuari de Brezje. Va ser una visita privada desitjada per ell, per pregar a la basílica del lloc, davant l'altar de la Mare de Déu del Perpetu Socors. Després va saludar els franciscans que custodien aquesta basílica. Ja entrada la nit a la catedral de Liubliana, el Pontífex es va reunir amb sacerdots i monjes procedents de tot Eslovènia.

A MARIBOR: «ELS MURS HAN CAIGUT PERÒ ELS DESFIAMENTS SÓN MÉS GRANS QUE MAI»

El Papa va concloure la seva visita de tres dies a Eslovènia, a la ciutat de Maribor, on va ser molt ben rebut per més de cent mil persones. Va celebrar la missa dominical sota un dia de sol i vent primaveral.

«Els murs han caigut, el teló d'acer ja no existeix, però els desfiaments són més grans que mai», va exclamar Joan Pau II en l'homília. El tema que va centrar aquest últim missatge del Papa va ser la preocupació pel futur d'Europa. Joan Pau II no va ocultar la seva inquietud per allò que ell anomenà «clima de por i desconfiança» i «evident desorientació de la cultura», que estarien predominant cada vegada més en la societat europea.

«Vivim en els temps dels grans avanços científics i tècnics però si l'ésser humà no es transforma en el seu interior en un reflex de Crist, tots aquests assoliments poden tornar-se insignificants i, fins i tot, perillosos». Criticà la tendència de molta gent a buscar en la màgia, la superstició i l'ocultisme respostes simples a les complicades preguntes de la vida. «Lamentablement hi ha molts joves i adults que sucumbeixen a la temptació de ritus ocults o de l'astrologia en la recerca d'allò que els pot deparar el destí».

Amb aquest acte celebrat a Maribor va posar punt final a la seva visita pastoral a Eslovènia, i des d'aquesta mateixa ciutat va tornar a Roma.

Moment en el qual un grup de nens de Liubliana (Eslovènia) ofereix al Papa un ram de flors amb motiu de complir els seus 76 anys d'edat

CAMPANYA ANUAL d'aportacions populars (rifa)

SORTEIG TRADICIONAL: 1996

Adquirint les butlletes
podeu optar als premis

1r. premi: *Un cotxe PEUGEOT 106
kit - 3 portes.*

2n. premi: *Equip informàtic complet, Pc
Pentium, 8Mb memòria RAM i 540 al disc dur,
teclat i mouse, monitor color, impressora d'injecció
de tinta*

3r. premi: *Els tres Reis d'Orient de producció
artesanal, (pessebre de mida gran)*

I també, a més: *10 lots de llibres amb 6 títols
per escollir de la col·lecció «Albums Disney»,
de Walt Disney (Ed. Beascoa).*

DATA DEL SORTEIG: 4 DE JUNY

ARTESANIA DE LA FAMÍLIA MONÀSTICA DE BETLEM

Imatges en dolomia —pedra del
Pirineu— reconstruïda i amb acabat
policromat, o bé en marfilina
(blanques), fetes a mà per les Monges
Betlemites als seus tallers artesanals.

**UN BON OBSEQUI DE NOCES,
DE PRIMERA COMUNIÓ, DE...**

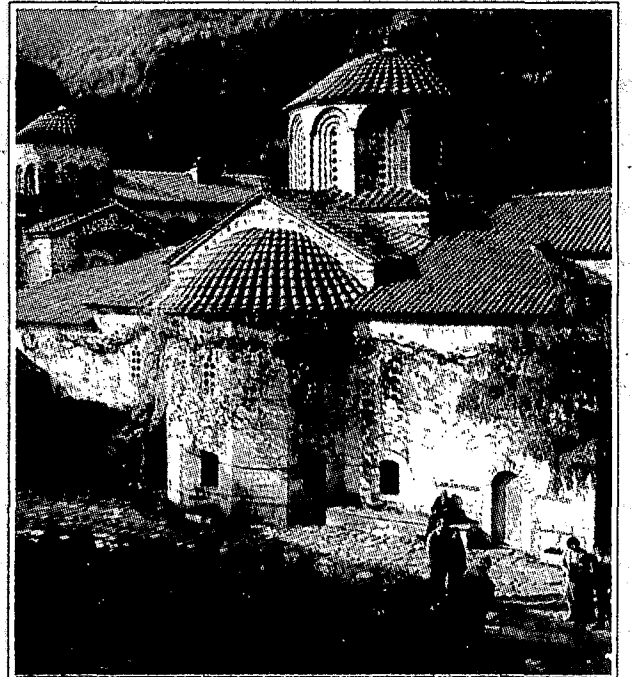
Podeu demanar-ne catàleg a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA

Pelegrinatges i viatges

Del 13 al 23 de juliol

BULGÀRIA

- ¿Voleu viatjar a l'arrel
dels càtars, més enllà
dels Balcans?
- A l'altre extrem de
la Mediterrània, tocant a
la mar Negra
- Per conèixer la pàtria
d'Espariaco i la vida
monàstica oriental

Monestir de Batchkovo

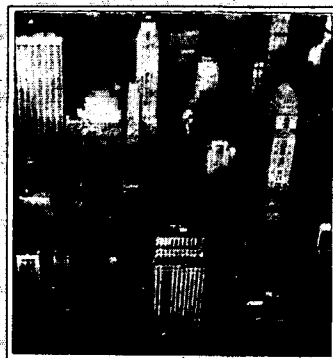
AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

Del 3 al 15 d'agost

ESTATS UNITS i CANADÀ Costa est

Tot visitant els
santuaris del
Nou Món

De l'1 al 8 d'agost

**Del 17 al 24
d'octubre**

**Del 27 de desembre
al 3 de gener**

TERRA SANTA El país de Jesús

Pas a pas amb el
Nou Testament,
com a «Pelegrins
de la Paraula»

Del 4 al 14 d'octubre

TUNÍSIA

Països i antigues
Esglésies del Nord
-d'Àfrica

PER LA CULTURA RELIGIOSA I POPULAR

Dissabte, 1 de juny

VISITA AL DELTA DE L'EBRE

Transport, acolliment i dinar típic (places limitades)

DEMANEU INFORMACIÓ

Per telèfon, per correu o bé personalment a l'Associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA
Plaça Urquinaona, 11, 3r. 3a. A 08010 BARCELONA
Telèfon: 301 37 18 - Fax: 302 32 64

Les Esglésies, consternades per la impertinència de certs països

Internacional

Enuig de les ONG després de conèixer el nou protocol de les mines antipersones

GINEBRA. El nou protocol de les mines antipersones ha provocat la còlera de les organitzacions no governamentals. Les Esglésies, per la seva banda, també s'han declarat consternades per la impertinència de certs països.

Ishmael Noko, secretari general de la Federació luterana mundial (FLM), ha declarat que estava «extremament decebut» pel fet que la tercera i darrera sessió de les Nacions Unides encarregada de revisar la Convenció sobre armes clàssiques (22 d'abril-3 de maig), no hagués arribat a una prohibició total de les mines terrestres antipersones.

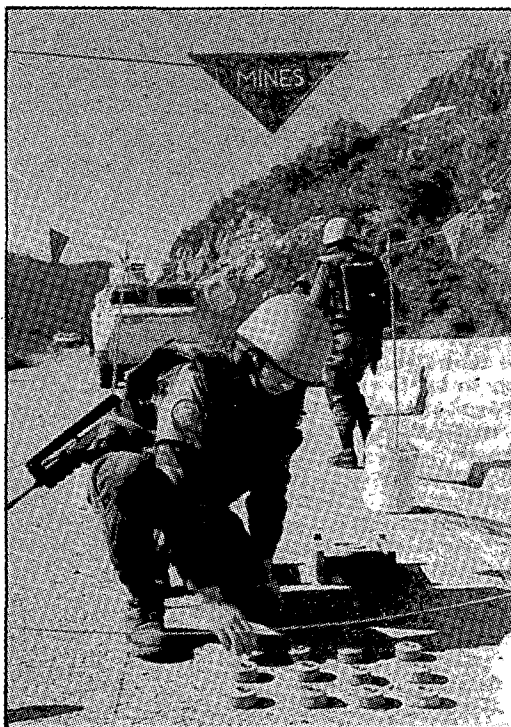
Més de 80 països han pres part a Ginebra en les negociacions sobre la Convenció i el protocol de les mines, que van concloure el 3 de maig amb un acord que restringeix encara més la utilització de les mines. Però aquestes restriccions són encara molt lluny d'una prohibició total, que era el que reclamaven els contraris a les mines antipersones.

Per a Ishmael Noko, el nou protocol sobre les mines és feble i de fet afavorirà la producció d'una nova generació de mines terrestres tecnològicament més sofisticades.

La FLM és una de les organitzacions no governamentals que juntament amb 35 governs, n'ha reclamat la prohibició total.

Aquest sector denunciava els efectes de les mines sobre els civils, en particular els infants i les comunitats rurals dels països en desenvolupament. La utilització de mines terrestres ha estat condemnada vigorosament per nombrosos responsables religiosos, i especialment pel Dalai lama i el papa Joan Pau II. El secretari general del Consell ecumènic de les Esglésies (COE), el pastor Konrad Raiser, ha escrit fa poc a les 330 Esglésies membres del COE que hi ha arreu del món i els ha demanat que s'associïn als esforços de la campanya internacional per prohibir les mines antipersones.

En la mateixa línia s'emmarca la crida que el mes passat va fer el papa Joan Pau II: «Renuncieu a aquests instruments de mort i decidiu-vos a proscriure'n la producció, el comerç i l'ús!» I així que el document final de la conferència es va conèixer, el cardenal Etchegaray, president del Consell pontifici Justícia i Pau, feia pública la decepció del Vaticà. «Es podia esperar raonablement que

Cascos blaus netejant de mines la carretera de Sarajevo a Gorazde

que és cega, com aquesta, que mata o fereix també en temps de pau».

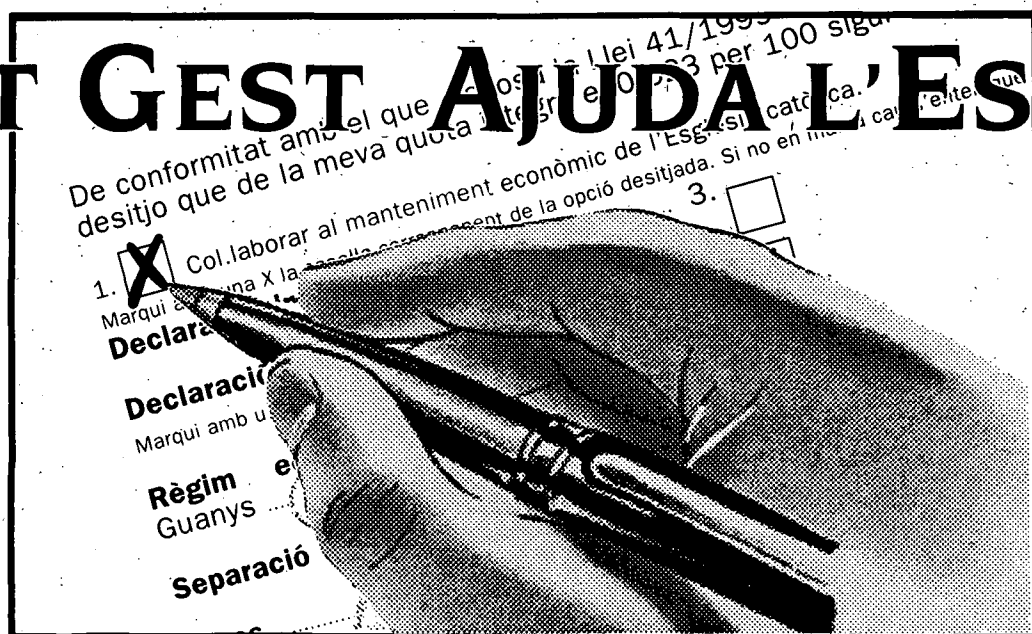
«Les mines maten cada mes al món almenys vuit-centes persones, sobretot dones, infants i pagesos. I només a Cambodja, hi ha ja més de 30.000 amputats», han recordat la COE i la FLM al document «Mines terrestres: què fa la vostra Església?», una iniciativa comuna de totes dues organitzacions. Segons el diari *Le Monde* del 3 de maig de 1996, «26.000 persones, la majoria civils, són mutilades o mortes cada any per les mines antipersones».

«La FLM deplora que aquest acord no posa gairebé cap restricció a la producció, el comerç i l'ús de les mines antipersones. Denunciant el fet que desenes de milers de civils —i en particular dones i nens— són ferits o morts cada any per les mines antipersones».

Finalment, cal dir que a Cambodja hi ha un amputat per cada 236 habitants; a Angola, un de cada 470; i a Somàlia, un de cada 650. Per contrast, només n'hi ha un de cada 22.000 als Estats Units. (C.C.).

la comunitat internacional bandejaria les mines terrestres antipersones, com havia fet l'any 93 amb les armes químiques. No hi ha res de més insensat que una arma de guerra

AQUEST GEST AJUDA L'ESGLÉSIA.

**I gràcies al seu gest,
l'Església pot dur a terme la seva labor pastoral i social.**

Quan vostè, en fer la Declaració de l'Impost sobre la Renda, marca la casella de col·laboració amb l'Església, està contribuint decididament al seu manteniment a través de les comunitats parroquials i delegacions diocesanes que configuren la nostra Diòcesi. Està ajudant a portar a terme el missatge evangèlic.

En fer la seva Declaració de Renda, recordi's de marcar la casella de col·laboració amb el sosteniment econòmic de l'Església, tant si és l'ordinària (D-100), la simplificada (D-101) o l'abreujada (D-103). Fer aquest gest tan simple és signe de solidaritat amb l'esforç pastoral i social de la nostra comunitat cristiana.

**Col·labori amb l'Església.
Ajudi les nostres Diòcesis.**

BISBATS DE CATALUNYA

Internacional

Tema de la Conferència Mundial d'emissores de ràdio comunitàries

La ràdio, un servei eficient per al poble africà

DAKAR.— «Ràdio Maria» és l'emissora catòlica que emet des d'Uagadugu, capital de Burkina Faso. Nascuda el 1993, «Ràdio Maria» és una de les vint que hi ha al país sahel·là, veritable laboratori del pluralisme radiofònic africà. Malgrat tot, ha estat Dakar, la capital del Senegal, el marc escollit per a la celebració de la sisena «Conferència mundial d'emissores de ràdio comunitàries» que ha tractat el tema «Ones per a la llibertat».

J.M.P.

La llibertat d'expressió és un dret fonamental de les persones i els pobles. A l'Àfrica aquest dret estava condicionat, fins al començament d'aquesta dècada, per l'exclusivitat de les Ràdios Nacionals, mers portaveus del govern, que es limitaven a informar segons els interessos del poder de torn, no de les necessitats i drets del poble.

El Sínode per a Àfrica, celebrat el maig del 1994, va demanar la creació d'una emissora catòlica a nivell continental o, en el seu defecte, emissores regionals amb la finalitat de desenvolupar la comunicació com a element important per a la formació del poble, que en la seva majoria sofreix l'analfabetisme (40 per cent del continent).

Les ràdios catòliques africanes dediquen els seus programes a les informacions religioses, a cursos d'alfabetització en llengües i, poc a poc, a programes d'educació sanitària, desenvolupament agrícola i promoció de la dona.

El futur d'Àfrica dependrà en part de l'ús que es faci d'aquest mitjà que és la ràdio, perquè és un continent on a la manca d'alfabetització s'uneix la pobre infraestructura de comunicacions terrestres o l'absència de telèfons i telecomunicacions; el baix índex de lectors de periòdics, pel gran nombre de llengües, i la dificultat d'aconseguir llibres, fa que la ràdio sigui el mitjà accessible a tots i en totes les parts del continent.

Només vuit dels trenta països que hi ha a l'Àfrica disposen ac-

tualment d'almenys una emissora catòlica.

Del conjunt de països que componen el Continent Negre, Sud-àfrica —amb més de 190 emissores, la major part «comunitàries»— és, sens dubte, la més important en el camp radiofònic; li segueixen Burkina Faso (23 emissores), Malí (17) i Costa d'Ivori (14). Per contra, països com Angola, Txad, Lesotho i Madagascar no compten amb cap, mentre Gabon i Níger tenen només una emissora.

BRASIL

L'episcopat defensa els camperols

VACARIA.— «La Teologia de l'Alliberament continua molt viva a Amèrica Llatina. L'opció pels pobres continua amb igual força. Tot el treball de les comunitats de base viu amb el mètode de la Teologia de l'Alliberament. Ahir era una mística, avui és una pràctica molt real», ha declarat el bisbe de Vacaria, monsenyor Orlando Dotti, president de la Comissió de Pastoral de la terra, organisme de la Conferència Episcopal del Brasil.

L'esmentada Comissió ha denunciat la violació sistemàtica dels drets de 12 milions de camperols sense terra. Només l'any 1994 es van produir 485 conflictes pels títols de possessió de les terres, que afectaven a més de 300.000 persones.

En els últims de anys, la Comissió ha denunciat l'assassinat de 980 persones, entre camperols, juristes, religiosos, religioses i ecologistes. El conflicte registrat últimament a l'estat de Rondònia, a l'Amazonia, ha causat ja 130 ferits i 330 empresonaments, particularment de dones i infants. (OFIM)

L'ÍNDIA

Moviment catecumenal

BOMBAI.— Una mitjana de 250 persones adultes són acceptades cada any com a catecúmens a l'arxidiòcesi de Bombai. L'acceptació té lloc mitjançant un ritus litúrgic que es desenvolupa en dos períodes o fases i se celebra davant la comunitat parroquial, amb assistència dels familiars i amics dels catecúmens. El nou programa de formació comprèn almenys 12 sessions durant diversos mesos i el seu desenvolupament es fa en grups petits. Abans de la recepció del sagrament del baptisme, els catecúmens han de passar algun temps com a membres d'una comunitat parroquial. (APIC)

LIBÈRIA

Encara romanen 24 missioners a la regió

MONRÒVIA.— Segons informacions rebudes de Monròvia, capital de Libèria, encara romanen en aquest país 24 missioners estrangers i 13 sacerdots diocesans, entre liberians i naturals de Ghana. El grup més nombrós és l'espanyol, amb tres germans de Sant Joan de Déu, dues religioses Hospitalàries i una de la congregació de la Immaculada Concepció. Regne Unit, Itàlia i Irlanda estan representades per tres religiosos o religioses cadascuna; els Estats Units i Nigèria, per dues; i Guinea Equatorial, Colòmbia, Camerun, Polònia i Ghana, per un religiós o una religiosa. Abans del començament de les últimes violències hi havia al país 84 missioners i missioneres estrangers. (OFIM)

ALGÈRIA

No hi ha drets humans al país

ALGER.— «És dir molt poc quan s'afirma que els drets humans són violats a Algèria. Cal dir que no n'hi ha», ha declarat Ali Yahia Adennour, president de la Lliga algeriana per als drets de l'home. El poder estatal es refereix als drets humans únicament per vendre millor la seva imatge en el mercat internacional; però a la violència dels islamistes, l'Estat respon amb el recurs sistemàtic a la tortura, amb execucions extrajudicials, amb represàlies col·lectives sobre poblacions de les quals se sospita que donen suport als terroristes. Les autoritats arriben, fins i tot, a mutilar i profanar cadàvers, i fins a muntar atemptats per atribuir-los als grups armats islamistes i desacreditar-los en els mitjans de comunicació social. «La llei del talió priva de legalitat la lluita dels militars contra els seus enemics armats. (OFIM)

COREA

El sacerdots catòlics, el grup més valorat per la societat

SEÜL.— Els sacerdots catòlics del país conformen el grup sòcio-professional que mereix major confiança als coreans, independentment de la confessió religiosa a la qual aquests pertanyen. El sondeig ha estat dut a terme entre una mostra de 1.500 ciutadans. L'estima dels sacerdots catòlics es fonamenta en la seva honestitat i en la seva moral. Els diputats de l'Assemblea Nacional figuren en l'últim lloc. (OFIM)

Ajuda'ns a salvar una vida!

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PRO VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

COL-LABORA FENT-TE SOCI

☐ **SÍ** a la vida; desitjo rebre el butlletí informatiu **PRO-VIDA**

NOM.....

Adreça.....

Població.....

Província.....

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- Bonaplata, 42, 1º, TEL. 204 71 11 08034 BARCELONA

Missatge de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar

«La pobresa i les seves causes, repte a l'evangelització»

MADRID.— «La pobresa i les seves causes, repte a l'evangelització», ha estat el lema del Dia de l'Acció Catòlica i de l'Apostolat Seglar, que es va celebrar el passat diumenge 26 de maig, festa de la Pentecosta. Els bisbes de la Comissió Episcopal d'Apostolat Seglar afirmen en un missatge que «hem d'eliminar les causes que originen la pobresa i la injustícia, per crear un món més humà».

Aquest any la celebració ha coincidit amb l'Any de l'ONU pel que fa a l'eradicació de la pobresa al món i quan l'Església espanyola prepara el Congrés sobre la pobresa, que es realitzarà el setembre.

En el comunicat els bisbes denuncien que al Tercer Món són 750 milions de persones les que viuen en condicions de pobresa, de les quals 550 milions pateixen la misèria més extrema i 119 de cada miler de nens moren abans dels cinc anys. Expliquen que «la pobresa és una realitat amb la qual de prop i de lluny convivim cada dia. Són cents de milions de dones i homes, ancians i nens, joves i adults. Estan condemnats a viure amb la pobresa, per manca d'allò necessari per menjar, per falta de les mínimes condicions d'higiene i sanitat, per la manca d'habitatge i de treball, en el món urbà i en el rural».

Tanmateix, el missatge constata que en la nostra societat sorgeixen noves formes de pobresa, «tot i el

desenvolupament aconseguit, i del qual únicament gaudim els del primer món, i no tots. Són les borses de pobresa del món ric, dels països desenvolupats, de la societat de consum i del benestar, de l'abundància i del malbaratament».

Interpel·lats davant les condicions infrahumanes a Espanya

Afirmen que a Espanya s'afiança «a causa de l'estructura injusta de la societat, l'anomenada societat dels dos terços, formada pels rics i els que gaudeixen d'un treball estable i ben remunerat, i l'altre terç com els aturats sense subsidi, els jubilats amb pensions insuficients per viure dignament, els temporers i petits agricultors... condemnats a sobreviure en condicions infrahumanes».

Els bisbes de la Comissió d'Apostolat Seglar assenyalen que en l'àmbit internacional, «l'abisme entre el Nord i el Sud cada

vegada és més gran. La causa és el comerç internacional, el pagament del deute extern que ofega l'economia dels països deutors. A tot això cal afegir l'explotació incontrolada dels recursos naturals, de

la mà d'obra barata, la recerca del màxim benefici amb inversions mínimes, la implantació de la cultura consumista, pròpia dels països desenvolupats...».

Així mateix, subratllen que a

Espanya, també depenent de l'economia internacional, «fins i tot la mateixa pertinença a la Comunitat Europea produeix situacions de pobresa, marginació i injustícia. A tot això cal afegir la mentalitat egoista, consumista i hedonista, la insolidaritat, poc propícies per a una transformació de la situació».

Per això, apunten que «com a cristians pertanyents als Moviments d'Apostolat Seglar ens sentim interpel·lats per aquestes situacions de pobresa, per les condicions infrahumanes de vida que sofreixen tants germans nostres».

En aquest sentit els bisbes afegeixen que «volem assumir aquesta crida amb un repte perquè sorgeixi un laicat present en la societat, des de la seva identitat cristiana. Així encoratgem a la participació dels membres de les nostres comunitats en la missió universal de l'Església en la solidaritat amb els pobres. Aquest any desitgem que tots vivim efectivament la solidaritat amb els pobres i necessitats». (SIC)

Adolfo Suárez, en el VII Simposi sobre l'Església a Espanya

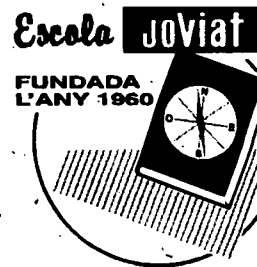
SEVILLA.— En el VII Simposi sobre «L'Església a Espanya i Amèrica» va intervenir l'ex-president del govern, Adolfo Suárez, amb una conferència sobre «Església i Estat en la Transició».

L'ex-president va assegurar que «el servei a Déu i a l'Església catòlica implica un compromís per la tolerància», i va subratllar que en la seva etapa de president del Govern ningú no va «abdicar ni de les seves conviccions ni creences». Suárez va insistir que el catolicisme «és la pedra angular sobre la qual s'ha edificat el ser d'Espanya, sense ella, la seva realitat seria intel·ligible».

Suárez va afirmar que durant la transició l'Església espanyola va jugar un paper fonamental, i en el capítol de suports a la seva tasca de reconduir les relacions entre l'Església i l'Estat va jugar un paper molt important el papa Pau VI, «avui vull donar testimoni de l'amor de Pau VI a la religiositat espanyola. Va ser quelcom més que un observador de la transició, de qui vaig rebre ànim, impuls i força, quan eren pocs els que em feien costat». (C.C.)

Escola amb Residència
per a nois i noies a partir de 12 anys

Educació Infantil

Primària i EGB

ESO

3r de BUP

COU

Cicles Formatius

Formació Professional

Administrativa i Comercial
Automoció
Electricitat i Electrònica
Hoteleria i Turisme
Informàtica de Gestió
Sanitària

Estudis Superiors de Turisme

Informació i inscripcions:

Folch i Torres, 5-13
08240-MANRESA
Tel. (93) 872 69 88
Fax. (93) 872 85 81

Visiti'ns

Tarragona

«L'atur, causa de marginació», eix central de la Jornada catalana de Justícia i Pau

mació personal, refermar la família i afavorir l'associacionisme.

La importància dels cursos de formació

Cal assenyalar que a l'esmentada ponència va assistir, tot que no estava previst, l'arquebisbe de Tarragona, Ramon Torrella, sensibilitzat pel tema. Després va haver-hi una estona pel diàleg on es va fer palesa la importància de l'organització de cursos de formació i d'afirmació de la personalitat.

Ja a la tarda es va desenvolupar una taula rodona moderada per Fina Capdevila, assistent social del Consell Comarcal del Tarragonès. Van intervenir portaveus del col·lectiu CAM-40, de Girona, que impulsa cursos de formació i promoció, a més de la creació de petites empreses per a persones en atur; membres d'APTOS, associació de Torreforta-Tarragona que té cura de la promoció laboral; Can Xararra de Barcelona i Tarragona, dedicada a projectes per a joves i aules de treball. Així mateix, hi van ser presents, representants de la revista *La Farola*, publicació que es ven al carrer, pensada com a font d'ingressos per a les persones en atur.

El president de Justícia i Pau a Barcelona, Joan Gomis, va oferir un resum de totes les activitats de l'esmentada organització i es va referir també al reconeixement de l'entitat a nivell interdiocesà. La jornada va cloure amb l'Eucaristia que va celebrar mossèn Ricard Cabré, delegat de Pastoral Social de l'arquebisbat de Tarragona.

TARRAGONA.— El col·legi del Sagrat Cor de la ciutat va acollir la Jornada Catalana de Justícia i Pau, assemblea de caràcter anual que té com a objectiu refermar l'amistat, entre els membres pertanyents a aquesta organització d'arreu del Principat i també intercanviar experiències.

Joan Boronat

Si més no, l'eix de la trobada va anar al voltant de l'enunciat *L'atur, causa de marginació*. El tema va ser triat perquè aquest és un any dedicat internacionalment a l'eradicació de la pobresa.

Van prendre part a la reunió una cinquantena de representants de diversos secretariats de Catalunya, com Barcelona, Badalona, Girona, Manresa, Terrassa i Tarragona. Justícia i Pau a hores d'ara està aplegant esforços per tal que aquesta organització sigui reconeguda definitivament com entitat interdiocesana, la qual cosa està a les mans dels vuit bisbats catalans.

Pel que fa a la Jornada Catalana, celebrada

Joan Gomis, president de Justícia i Pau a Barcelona, va donar suport a la Jornada

a Tarragona, aquesta va començar amb la benvinguda i presentació que va fer el president del Secretariat local, Santiago Camós. A continuació va tenir lloc la ponència *L'atur, causa de marginació*, a càrrec de Josep Miralles, professor d'Ètica i Filosofia Social a Esade. El ponent va incidir en els

efectes de l'atur i el treball precari, com a causes de la marginació. Miralles remarca la gravetat d'aquesta situació, «que a banda de l'aspecte econòmic, minva l'autòestima de la persona i produeix el menyspreu de la societat». Per lluitar contra aquest fenomen el ponent va considerar fonamental la for-

Ramon Alsina és el nou vicari general de la diòcesi

Solsona

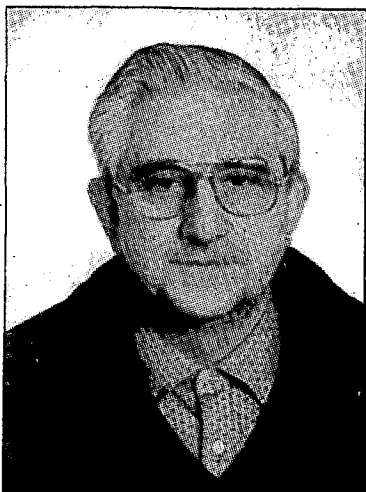
«Estic per fer costat al bisbe en allò que vulgui»

SOLSONA.— Quan el bisbe de Solsona, Antoni Deig, va nomenar Mn. Ramon Alsina i Santandreu nou vicari general de la diòcesi, la notícia va ser molt ben acollida per la clerecia i els cristians solsonins, tal i com vam informar en el nostre setmanari. A partir d'aquest moment prenia el càrrec de màxima responsabilitat pastoral, després del de bisbe, un capellà de caràcter amable i assequible, amb un especial afany de servir pastoralment en tots els ministeris que se li han encomanat.

—Déu vos guard, benvolgut mossèn Ramon. Les meves primeres paraules, com a fidel diocesà i com a corresponsal de «Catalunya Cristiana» al nostre bisbat, han de ser de felicitació. Heu estat nomenat vicari general pel nostre bisbe Antoni, després que ell fes una àmplia consulta a sacerdots, religiosos i religioses i a laics representatius del nostre bisbat solsoní i això ja mereix l'enhorabona. A vós, però també a nosaltres. La meua primera pregunta és aquesta, Què

heu sentit davant d'aquesta nova responsabilitat pastoral?

—Si he de ser sincer, em cal dir-vos que després de la llarga (13 anys) experiència de vicari de Pastoral, vaig retornar a la vida parroquial a Avià amb tant d'entusiasme que ni em passava pel cap que alguna vegada l'hagués de tornar a deixar. Per tant, l'estranyesa va ser el meu primer sentiment. Després la falta de preparació, la indignitat i, per què no dir-ho?, també la por a la responsabilitat em van fer retardar la resposta. D'altra banda,

El nou vicari general considera que l'aplicació del Concili Català és prioritària

no acceptar m'hauria pesat com una traïció al meu propòsit de disponibilitat que sempre he intentat complir.

—Quina creieu que és la tasca més directa d'un vicari general, avui?

—Servicari vol dir senzillament

ajudar el bisbe en allò que el Dret Canònic assenyalava i en allò que el bisbe vulgui ser ajudat. Dit d'una manera més planera, fer costat al bisbe, ajudant-lo a apropar-se als problemes de la vida i, molt concretament, als dels capellans que són els seus primers col·laboradors.

—Ara que la vostra feligresia s'ha fet tan gran i que de rector de parròquia heu passat a vicari de tota la diòcesi, quines creieu que són les prioritats pastorals del nostre bisbat solsoní?

—No em compareu rector de parròquia amb vicari del bisbat; al pobre vicari li tocava les de perdre, ja que la vida dels cristians no és al nivell del bisbat sinó a cada parròquia; allà és on la gent neix i creix, viu i mor, es casa i es descasa; on combréga o esllangueix. No vull pas deixar del tot la sol·licitud del tu a tu que és la vida parroquial. Quines són les prioritats, em demaneu? Jo crec que la prioritat

d'ara és l'aplicació del Concili Català a la nostra Església solsonina, amb una perspectiva de deu anys, quan la penúria de capellans hauria d'haver propiciat la incorporació dels laics tant a les responsabilitats intereclesials com a l'evangelització del nostre entorn. I us he de confessar que aquest repte, que ja sé difícil, m'esperona fortament, al mateix temps que em fa por. Per això em paro sovint en la tan repetida exhortació de Jesús als seus apòstols: «No tingueu por!» Em sembla que aquesta recomanació, Jesús l'està fent insistentment a la nostra Església de Catalunya en aquests moments del post-concili.

—Què voleu dir, en aquesta ocasió, als cristians solsonins?

—Als capellans i a la gent només els diria: tots som cridats a treballar pel Regne, i en la feina ens hi podem retrobar tots. Com en la pregària i en la festa.

Lluís Badia i Torras

Per què volem portar la sardana a Atlanta amb motiu dels Jocs Olímpics de 1996?

Volem fer-la conèixer per poder-la proposar a tot el món com la dansa de la solidaritat i de la pau.

Missatge de la Fundació Universal de la Sardana

Amics: A Catalunya tenim una gran sort: la nostra dansa, la sardana, a més de la seva bellesa estètica, és plena de simbolisme.

Voldríem proposar-la com la dansa que simbolitzi la solidaritat, l'antiracisme, la pau... Voldríem que es convertís en una dansa per a tots els pobles. L'eslògan pot ser aquest: "La Sardana, una dansa per al món". Però abans, cal fer-la conèixer. Els jocs olímpics en són una bona ocasió. Per això estem ensenyant a ballar sardanes a persones de les cinc parts del món i farem una ballada de germanor universal a Atlanta. Cinc rotllanes representaran les cinc anelles olímpiques. Oferirem concerts: La sardana i la cobla són impactants. I deixarem un record permanent, una gran escultura que es posarà al centre del Palau de Justícia d'Atlanta. (La maqueta de l'escultura està exposada a llibreria Ona, Gran Via 654 Barcelona.

Estem treballant també perquè la UNESCO la declari patrimoni no material de la humanitat. Ho hem demanat amb Andorra i ho demanarem també des de Perpinyà.

La sardana dels cinc continents a Atlanta pot ajudar a aconseguir aquesta declaració.

També tenim els ulls posats en els Jocs de Sidney. Els equips de "Sardana Austral" que s'han format a Melbourne ja hi començaran a treballar a Atlanta mateix.

Pensem que si aconseguim que es doni valor a la sardana a fora de Catalunya, potser nosaltres mateixos ens adonarem del valor que té i serem capaçs de reactivar-la entre la joventut i estendre-la a totes les capes de la societat.

Ens agradaria que tothom sintonitzés amb la iniciativa, que ens hi il·lusionéssim, que hi poséssim el nostre gra de sorra. El finançament repartit entre moltes aportacions no ha de representar cap càrrega grossa per a ningú. Necessitem el vostre cop de mà, ara.

Gràcies.

Caixes i bancs col·laboradors on es poden fer les aportacions:

"la Caixa"
Banco Central Hispano
Banesto
Caja de Madrid
Ibercaja
Banc Sabadell
Caixa Rural de Guissona
Banco Zaragozano
Deutsche Bank
Banca Catalana
Caixa Penedès
Banco Popular
Banc Urquijo
Caixa Laietana
Caixa de Manresa
Barclays Bank
Caixa de Manlleu
Caixa de Tarragona
Banca Jover
Banco NatWest

Volem que es pugui dir:
Aquesta gent de Catalunya,
un poble petit, desconegut, però
quina cultura, quin esperit,
quina ànima que tenen!

Amb la meva col·laboració + la teva + la seva + la vostra + la participació de tothom -particulars, ajuntaments, entitats, empreses catalanes o que operen a Catalunya...- **amb la de tots els que vulguin, podrem fer a Atlanta la Sardana de la Pau / Ballada dels Cinc Continents** amb balladors de les cinc parts del món + **Concerts** de sardanes amb la cobla + **estrena** de la sardana "Olympic Atlanta" + **escultura commemorativa** (dintre del projecte "Llegat Cultural Barcelona 92-Atlanta 96) + **llibrets explicatius** en diverses llengües + **disc compacte** amb difusió a tot el món + **publicitat** de tots els actes als EUA en la mesura dels recursos disponibles... Tot plegat = **Fer conèixer la sardana, fer conèixer Catalunya.**
Però tot això només serà possible si **ara**, sense esperar gens, **tu** et deixes tocar el cor, si **tots** ens il·lusionem amb el projecte. **El temps urgeix.**
D e c i d i u - v o s a c o l · l a b o r a r !

Volem col·laborar en el finançament del projecte:

"Olympic Sardana, dance of peace Catalonia to Atlanta Olympic Games. July 1996"

Butlleta de col·laboració

Empresa, entitat, persona

Domicili

Població

Telèfons

DNI-o NIF

Col·labora en el projecte Sardanes a Atlanta Jocs Olímpics 1996, amb la modalitat de:

☐ Popular (de 2.000.- a 4.000.-)	☐ Bronze (de 5.000.- a 25.000.-)
☐ Plata (de 30.000.- a 90.000.-)	☐ Or (de 100.000.- a 225.000.-)
☐ Mèrit (de 250.000.- a 450.000.-)	☐ Honor (de 500.000.- en amunt)

Adjunta a aquesta butlleta un xec nominatiu a favor de **Fundació Universal de la Sardana** de

ptes. o bé dóna.

ordre al Banc o Caixa

Agència.

Núm. de compte

d'Ingressar aquesta quantitat a favor de la Fundació Universal de la Sardana.

Assenyalau, amb lletres majúscules o a màquina, les dades completes per tal que puguem enviar-vos el rebut per a la desgravació corresponent.

Lloc, data, signatura (i segell si es tracta d'una empresa o entitat)

Comissió d'Honor:

Josep M. Balcells,
Sebastià Bardolet, Joaquim Barraquer, J.
Ignasi Barraquer, Miquel Batllori, Ricard Bofill,
Antonio Buero Vallejo, Montserrat Caballé, Josep
Carreras, Pere Casaldàliga, Marta Casals, Camilo
José Cela, Antoni Clavé, Núria Espert,
Josep M. Flotats, Eugène Istomin,
Alicia de Larrocha, Jordi Maragall i Noble,
Joan Martí Alanís, Frederic Mayor Zaragoza,
M. Dolors Miró i Juncosa, Xavier
Montsalvatge, Ambler H. Moss Jr., Joan
Oró, Adolfo Pérez Esquivel, Karl Popper,
Antoni Ros-Marbà, Ernesto Sábato, Joan
Antoni Samaranch, Vittorio Sicuti, Antoni
Tàpies, Amèlia Trueta, Francesc
Vilardell, Albert Williams.

Patronat:

Salvador Millet i Bel
President

Joan Vidal i Gayolà
Vicepresident

Vocals:

Lluís Bassat i Coen, Josep Espar i Ticó,
Francesc Gordo i Lorente, Joan Martí i Mercadal, Martí Olaya i
Galceran, Jaume Pujol i Garriga, Josep M. Serracant.

Directors:

Francesc Gordo i Lorente,
Josep Espar i Ticó.

FUNDACIÓ UNIVERSAL DE LA SARDANA

Gran Via de les Corts Catalanes, 624, pral.
08007 Barcelona
Tel. (93) 412 57 33

L'atenció als drogodependents és una prioritat

Girona

Ha obert les seves portes un nou Centre Català de Solidaritat

GIRONA.— Des d'ara, la ciutat compta amb un Centre d'acolliment per a totes aquelles persones que tenen problemes amb qualsevol tipus de droga. És el Centre Català de Solidaritat, sostingut, igual que els altres ja existents a d'altres diòcesis, per Càritas. És una bona notícia, tot i que la vida d'aquest Centre encara és incipient.

Jaume Reixach

Ell és diu Xavier i ella, Xavièra. Estracta d'una casualitat però sembla una premonició de l'esperit que haurà de presidir una empresa de voluntariat com aquesta que ens ocupa. Ell és terapeuta i ella és religiosa de la Plaça dels Lledoners, filles de Sant Josep. Ara com ara es dediquen de ple a la tasca d'acollir els que truquen a la porta del Centre cercant-hi ajuda.

El Centre té com a objectiu la primera de les tres fases previstes, o sigui: la fase A. En aquest cas, la

lletra A vol dir acolliment. El primer pas és escoltar la persona, generalment gent jove, que demana ajuda. Tot seguit, es tracta de fer-li veure que el problema radica en ell, més que no pas en la droga o l'alcohol. Si pensa desenganxar-se, el problema no és la droga sinó la voluntat de lluitar-hi en contra.

La feina més important en aquesta primera fase és aconseguir que el drogodependent «vulgui» realment desenganxar-se. Que accepti, per tant, de signar—oralment o per escrit—un compromís de tirar endavant. El Centre li ofereix la

possibilitat de distanciar-se de l'ambient habitual i de començar-se a responsabilitzar del propi problema. Un problema que resulta greu precisament perquè se sol transferir a la societat, a l'entorn, però quasi mai a la pròpia actuació. Els grups d'acollida li ofereixen la seva solidaritat. En el Centre hi trobaràs companys, operadors, un horari i unes activitats.

El temps d'acollida no té uns límits preestablerts. Poden ser dos mesos, poden ser-ne tres... S'intenta aconseguir el perfil de la persona que es vol reinserir. Aconseguir que la seva voluntat s'afirmi i pugui accedir a la fase B (Centre de treball) i posteriorment a la fase C, la plena reinserció, que consisteix a posar en pràctica tot el que s'ha après.

Tothom té dret a trucar aquesta porta del Centre de Solidaritat. No

cal ser creient o practicant. Allò més important, en aquest cas, és tenir ganes de desenganxar-se. Així mateix, la característica dels qui hi treballen no és tampoc la confessionalitat sinó la solidaritat. Les ganes d'ajudar i la possibilitat de fer-ho, disposar de temps i de les qualitats que aquest treball exigeix.

Hi ha qui voldria, sense dubte, que un Centre que depèn bàsicament de Càritas tingués un signe més obertament cristià. No puc informar si més endavant serà així o no. De moment, el testimoni del terapeuta Xavier no ofereix dades en aquesta direcció. El Centre s'ha obert amb una voluntat evident de servei i se suposa que el primer capítol d'aquesta aventura deu ser afiançar-se.

Alguns joves truquen al Centre acompanyats de les seves famílies; però d'altres, en canvi, miren

de fugir de l'entorn familiar, ja que el «problema» és precisament aquest mateix entorn.

«La dona protagonista del seu món»

Amb aquest títol s'està duent a terme un seguit de taules rodones organitzades pel Departament de Mitjans de Comunicació del Bisbat. L'última d'aquestes està previst que tingui lloc a «Les Bernardes» de Salt. Hi intervindran Marina Geli, diputada al Parlament de Catalunya, Pilar Gra, delegada de «Mans Unides» i Teresa Pou, periodista i presentadora del programa *Signes dels Temps* de TV3. Carles Sánchez, delegat de Mitjans, actua de moderador. Aquesta taula rodona també s'ha dut a terme amb altres conferenciants a Figueres i a Santa Coloma de Farners.

URGELL

«Eth Balhano» es dansava a l'ofertori de la missa major

Recuperat el ball del Sant Crist

SALARDÚ.— La parròquia d'aquesta localitat, el dia de la festa major, 3 de maig, va recuperar *Eth Balhano*, una dansa tradicional que es balla davant el Sant Crist en el moment de les ofrenes a la missa solemne.

Una parella del grup *Fradins de Vielha* va ballar *Eth Balhano* al presbiteri del temple i, després de la missa, com es feia antigament i amb tota la colla, van repetir la dansa davant el pòrtic de l'església. El poble de Salardú i els visitants van celebrar i agrair la recuperació d'una tradició entranyable. L'organització va anar a càrrec del Consell General d'Aran i hi van col·laborar l'Ajuntament de Naut Aran i la parròquia de Salardú.

La dansa s'ha pogut recuperar per la informació de Joan Amades en la seva obra «Costumari de Catalunya». El folklorista diu que la dansa va ser portada a la Vall d'Aran a principis del s. XVIII i n'ofereix una informació detallada, amb música i gràfics dels moviments. Enric Boya, coordinador de Cultura del Consell General d'Aran, opina que la dansa va deixar de ballar-se a finals del s. XVIII i ara han volgut recuperar una expressió cultural de l'Aran i un dels escassos ballets de Déu que s'interpretaven al temple durant la celebració eucarística. També volen garantir la continuïtat de la tradició i el Consell prepara uns cursos de folklore aranès adreçats a la gent del poble de Salardú perquè coneguin i s'entusiasmin encara més amb la seva dansa. Això farà possible que els propers anys una parella de la mateixa població de Salardú balli *Eth Balhano* a la missa major de les Santes Creus.

Antoni Mirabet

Dues dansaires dels Fradins de Vielha al temple de Salardú

Són els darrers seminaristes fills de la diòcesi

Ordenació de dos diaques

BARBENS/GUISSONA.— Familiars, amics i feligresos van omplir els temples parroquials per assistir a l'ordenació dels diaques Salvador Solsona, a Barbens, i Antoni Elvira, a Guissona, en el marc de l'eucaristia concelebrada per una cinquantena de preveres en cada població.

El bisbe Joan, a l'homilia, va explicar les funcions litúrgiques i pastorals del diaca. L'esperit de servei defineix l'espiritualitat del diaca, les seves funcions en la litúrgia i l'acció pastoral. El bisbe va explicar el sentit de la celebració de la Diada del Seminari i va exhortar els joves a respondre amb generositat a la crida de Déu. En ambdues parròquies la litúrgia havia estat acuradament preparada i la participació dels fidels va distingir les celebracions que van senyalar una diada festiva i popular a Barbens i a Guissona, poblacions de 3.000 i 900 habitants respectivament on totes les famílies es coneixen.

Antoni Elvira i Gorgorió va néixer a Tremp l'any 1970 i Salvador Solsona i Perejoan, a Barbens el mateix any. Han cursat els estudis eclesíastics al Seminari diocesà de la Seu d'Urgell i a l'Interdiocesà de Barcelona. Antoni Elvira fa l'etapa d'iniciació pastoral a Guissona i Salvador Solsona, a Artesa de Segre. Està previst que a finals de juny siguin consagrats preveres a la catedral d'Urgell.

Amb l'ordenació sacerdotal dels dos diaques s'hauran esgotat les vocacions de joves fills de la diòcesi. Resten al seminari una dotzena de seminaristes fills de Colòmbia. El bisbe Joan ha aprofitat la circumstància per a fer una crida especialment a les famílies i als joves. «La crisi dona un pas més», ha escrit el bisbe. «Cal augmentar la confiança en Déu, tirar la xarxa altra vegada, insistir tossudament, pregar». El bisbe insisteix en no abaixar els braços, sembrar i acompanyar els seminaristes. (A.M.)

Els dos diaques, Antoni Elvira i Salvador Solsona

Tortosa

Elogi dels contemplatius i les contemplatives que estan oberts al món

TORTOSA.— En la festa de la Trinitat, que enguany celebrem el 2 de juny, se'ns recorda els contemplatius i les contemplatives de casa nostra i del món sencer. A la diòcesi de Tortosa hi ha onze comunitats de monges contemplatives. La més antiga és la de santa Clara, a Tortosa ciutat, creada l'any 1232. La més allunyada i única en Espanya, la de les cartoixes a Santa Maria de Benifaçà, on es viu la solitud amb molta joia.

J. Blanc i Bahima

A més, hi ha vint-i-sis comunitats religioses de vida apostòlica en diverses contrades. Monjos i monges cultiven, com és lògic, la contemplació. He tingut algunes converses amb el P. Joan Segarra, jesuïta, actual delegat diocesà per a la vida consagrada i bon coneixedor dels contemplatius i contemplatives de Catalunya. En un escrit específic amb motiu del dia «pro-orantibus» comença per reflectir la preocupació de l'escassetat de vocacions a la vida contemplativa occidental: «He sabut que un gran monestir que va tenir seixanta monges ara només en conta divuit. Una comunitat nostra que molts anys en va acollir trenta-quatre, es conforma amb set. Això justifica potser l'experiència insòlita d'haver rebut monges vingudes d'altres indrets i cultures. A la diòcesi tenim nou mexicanes, cinc índies, quatre argentines, dues guineanes i tres vingudes de Perú, Filipines i El Salvador. Em diuen que a diversos monestirs peninsulars passen de cinc-centes les contemplatives importades de l'estranger».

El text continua parlant del còmode estil de vida europeu que «fa difícil renunciar a les seguretats personals i socials. Sembla que el món modern i post-modern hagi enfosquit a molts amb l'esquix del materialisme, l'hedonisme i la frivolitat. Els brots de les injustícies, violències i guerres ens allunyen de la contemplació posant-nos en la fèrula del pragmatisme i les faccions polítiques. S'ha encongit, endemés, la natalitat a Catalunya de manera alarmant. Hem de dir, però, que els camins de Déu no

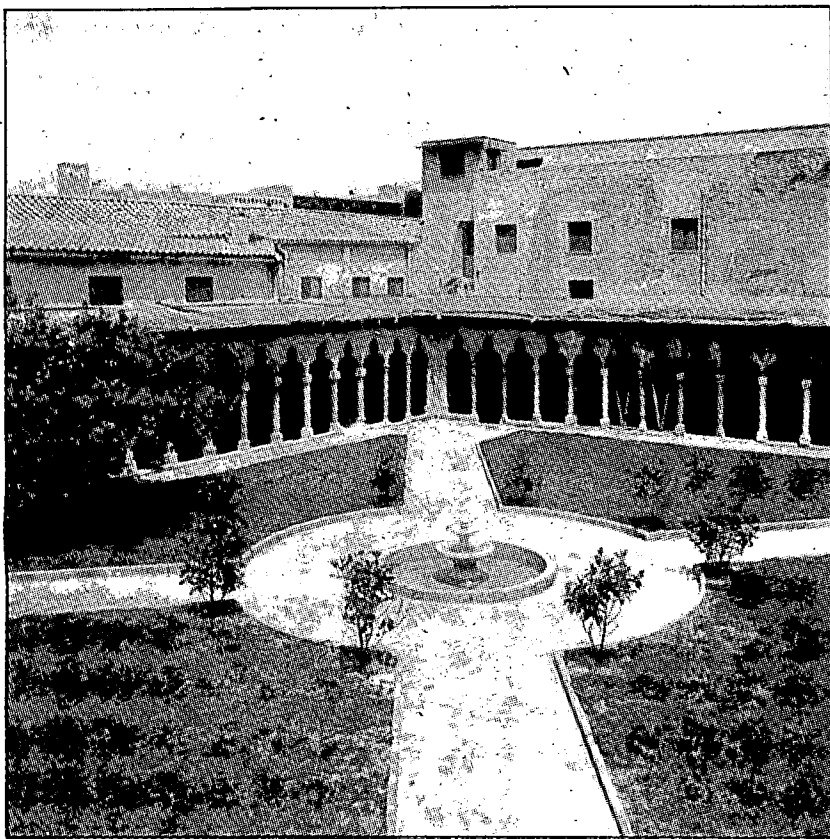
són els nostres i la seva providència és imprevisible. Ressorgiran les vocacions a la vida contemplativa? Les voldríem marcades de joventut, seny i esperança».

El document també explica els trets essencials de la vida contemplativa i agafa com a punt de referència l'obra d'un monjo trapenc, Tomàs Merton, que «va publicar dos llibres que tractaven de les llavors de la contemplació. Recordava el deure de ser moguts per la fe, tenir l'atractiu de la pregària, viure allunyats del tràfec innecessari i restar en règim de solitud sense mai no donar l'espatlla a tot allò que passa. Perquè som homes i vivim per a profit i servei dels homes».

L'escrit fa esment d'una bella imatge del Crist com a contemplatiu perfecte i nomena diversos cristians que han begut de la font de la contemplació com Joan, Pau, Antoni, Agustí, Bernat, Ignasi de Loiola, Teresa de Jesús, Joan de la Creu, Teresa de l'In-

fant Jesús, Carles de Foucauld o el papa Pau VI.

Finalment, s'acaba parlant del compromís de la vida contemplativa amb el món d'avui: «prou s'endevina que la vida contemplativa mai no satisfà si només proporciona benestar i allunyament de l'enrenou del món. Allò indispensable dels contemplatius i contemplatives és el «Tu» del Senyor que els consola i acompanya fent-los savis. Deia santa Teresa de Jesús que una velleta contemplativa sap més coses que un savi del món. Dels monjos i monges contemplatius ens arriba la llum de la fe i aquell amor nou que pot convertir la terra en un paradís. Els contemplatius posats al cor del món descobreixen l'atractiu de les coses de Déu. Són llançats a encoratjar-nos a tots. On hi ha contemplatius i contemplatives hi ha també l'anhel del treball ordenat, l'acollida generosa, l'optimisme i la serenor».

A Tortosa hi ha onze comunitats de monges contemplatives, entre elles la de Santa Clara

TARRAGONA

El Full de tres diòcesis lamenta el retard de la «Recognitio»

TARRAGONA.— L'editorial del Full diocesà de Tarragona, Vic i Solsona del diumenge 26 de maig lamenta el retard del reconeixement per part de la Santa Seu de les 170 resolucions del Concili Provincial Tarraconense adoptades en les sessions de treball que van finalitzar fa un any. Els autors de l'editorial lamenten aquest fet, «perquè fa la impressió que les qüestions jurídiques prevalen sobre l'esperit de les resolucions. També perquè aquest llarg interludi ha afeblit la consciència conciliar que es vivia a casa nostra. I, finalment, perquè les diòcesis, malgrat que ja treballin en l'aplicació del seu contingut pastoral, es troben amb les mans lligades».

Les 170 resolucions del Concili estan pendents de la «recognitio» de la Santa Seu des del mes de juliol de l'any passat, quan la representació dels bisbes catalans les va presentar a Roma. Malgrat un cert nerviosisme en alguns àmbits eclesials davant el retard de la «recognitio» els bisbes no han perdut l'esperança que Roma reconegui aviat les resolucions conciliars. (GIEC)

BARCELONA

Les XV Jornades catalano-balears de la JARC han estat una veritable festa major

PENYAFORT.— El passat cap de setmana del 4 i 5 de maig els components del Moviment de Joves Cristians de Comarques (JARC) van estar de Festa. A la casa de colònies de Penyafort (Alt Penedès) es van celebrar les XV Jornades Catalano-Balears, que han estat catalogades pels organitzadors com la veritable festa major del Moviment.

Joves provinents dels bisbats de Menorca, Girona, Lleida, Tarragona, Vic i Barcelona van anar arribant el dissabte a la tarda a la casa de Penyafort. Les jornades es van iniciar amb el tradicional Pregó de Festa que va servir per donar el veritable sentit a la trobada. El pregoner va ser una persona molt lligada al Moviment, en Pere Joan Giralt, antic president de la JARC i en l'actualitat president del MCEC de Barcelona. Tot seguit va tenir lloc l'acte de cloenda de la campanya «Conecta't, els altres també compten», la qual ha marcat el ritme de treball del curs. Les paraules del bisbe auxiliar de Barcelona, Joan-Enric Vives, tot animant en el treball amb joves, van cloure el treball de dissabte la tarda. La nit va ser dedicada a la gresca, la pregària i la son.

El diumenge, després d'un esmorzar típic de Festa Major, va tenir lloc un interessant treball de reflexió a partir de tres eixos de compromís en la vida dels joves: la convivència i el lleure, la natura i l'ecologia, la festa i la fe. El punt culminant de la festa va ser la celebració de l'Eucaristia al migdia, que va visualitzar el fet de sentir-se pedres vives d'una Església en marxa. La celebració va comptar amb la presència de Rosa Deulofeu, delegada diocesana de Joventut de Barcelona. El dinar de festa i la sobretaula posterior van donar per finalitzada la trobada.

Mn. Fidel Català

ASSOCIACIÓ MOSSÈN JACINT VERDAGUER

Commemoració del 94è aniversari de la mort de Mn. Jacint Verdaguer

Juny 1996

- Diumenge dia 9, a les 12, ofrena floral al cementiri de Montjuïc.
- Dilluns dia 10, a les 6 de la tarda, Missa a Vil·la Joana.
- Diumenge dia 16, a dos quarts d'onze del matí, Missa a la parròquia antiga de Vallvidrera. A continuació a Vil·la Joana, cant coral, recital de poesies i lliurament de premis del concurs de redaccions.

TARRAGONA

Cinc joves de la parròquia de Sant Joan aniran a reconstruir equipaments a Rwanda

TARRAGONA.— Cinc joves, pertanyents a la parròquia de Sant Joan han decidit viatjar a Rwanda en missió humanitària. Partiran el proper 15 de juliol i la seva destinació serà la missió de Rwankuba, situada a uns 60 quilòmetres de Kigali.

Joan Boronat

Jordi Sans, Judit Montserrat, Rosa Maria Piñero, Ramon Piñol i Mercè Font s'han proposat desplaçar-se fins a Rwankuba per executar un projecte pensat per a la reconstrucció del dispensari mèdic de la ciutat, el menjador comunitari i l'orfanat, destruïts pels efectes de la guerra ètnica que darrerament va devastar el país. En aquesta missió en l'actualitat treballen dos capellans catalans, Amat Berenguer de la diòcesi de Vic i Josep Cabayol de la diòcesi de Tarragona.

Aquest projecte inclou també l'aportació de material mèdic per al desapa-

regut dispensari de Rwankuba, l'únic existent en molts quilòmetres a la rodona. Per aquest motiu els joves s'enduran un microscopi i diners per l'adquisició d'una bomba d'aigua i de canals per a la vehiculació de l'aigua; tot plegat comportarà unes despeses de 2.200.000 pessetes.

El projecte s'inclou dins de la campanya «Tarragona ajuda Rwanda» i els voluntaris confien en recollir la quantitat necessària per poder dur-lo a terme mitjançant l'organització d'actes benèfics, l'aportació de particular i donatius per part d'empreses i organitzacions. L'estada a Rwanda d'aquests voluntaris tarragonins serà de dos mesos.

BARCELONA

XXII Trobada de les Associacions Catalanes de Vídues

La festa va ser molt reeixida

TERRASSA.— Les Associacions de Viudes de Catalunya han celebrat la trobada anual que ha coincidit amb el 30è aniversari de la fundació de l'esmentada entitat.

El bisbe auxiliar de Barcelona, Carles Soler i Perdigué, va recalcar el fet cabdal en la història de la salvació de la resurrecció de Crist, que aporta a tots els cristians i, en especial als que han perdut éssers estimats, com en el cas de les persones en estat de viudetat, la fe i l'esperança en la vida eterna i amb ella el retrobament en la Llum de Déu amb aquells que ens han precedit.

La basílica del Sant Esperit, plena de gom a gom, va ser el magnífic marc de la celebració eucarística, presidida pel bisbe Perdigué i d'altres preveres, entre ells el consiliari de les associacions de Catalunya, Mn. Jacint Medina.

L'Associació de Viudes de Terrassa va organitzar magníficament la festa. Hi va haver una visita a l'interessant Museu de la Ciència i al conjunt d'Esglésies de Sant Pere i Vall Paradís. També va assistir-hi una representació de la Confederació de Federacions i Associacions de Viudes de l'Estat espanyol (HISPANIA-CONFAV). (F.A.C.V.)

EL CLERGAT NADIU PROMOU LA IMPLANTACIÓ DE L'ESGLÉSIA ALS PAÏSOS DE MISSIÓ

AJUDEM ELS SEMINARISTES NADIS

i Diguem ben alt que...

...la llavor ha arrelat i el Clergat Nadiu és el fruit d'unes Terres que necessiten l'ajut de l'Església.

...els missioners passen el testimoni a mans de Bisbes i Sacerdots Nadius.

...el Clergat Nadiu és el futur de la nostra Església i ara més que mai aconseguirem que les vocacions no es perdin per manca de mitjans.

...89.000 seminaristes joves es preparen per servir els seus pobles ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També ajudem els noviciats femenins i masculins de Missions.

Enguany aquests Cinc Seminaries majors depenen especialment de la nostra col·laboració per garantir el futur de l'Església en aquests països.

Seminari Sant Josep	Ikot Ekpene (Nigèria)	580 alumnes
Seminari Interdiocesà	Taegu (Corea del Sud)	268 alumnes
Seminari Sant Pau	Tabora (Tanzània)	215 alumnes
Seminari Sant Antoni	Sao Luis do Maranhao (Brasil)	73 alumnes
Seminari Sant Francesc de Sales	Huaraz (Perú)	64 alumnes

Constatem que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor de les Esglésies joves de Missions

- ☐ UNA BECA de 300.000 ptes. facilita 6 anys d'estudi
- ☐ MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita 3 anys d'estudi
- ☐ UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIU
Adreceu-vos a les Delegacions Diocesanes de Missions de Catalunya:

25002 LLEIDA Plaça de Sant Josep Tel. (973) 26 76 39	17004 GIRONA C/ Albareda, 15 Tel. (972) 20 32 97	25280 SOLSONA Bisbat Tel. (973) 48 06 19
08002 BARCELONA C/ Bisbe, 5 Tel. (93) 317 91 94	43003 TARRAGONA Plaça de Palau, 2 Tel. (977) 23 34 12	43500 TORTOSA Cruera, 5 Tel. (977) 44 07 00
25700 SEU D'URGELL Bisbat Tel. (973) 35 00 54	08500 VIC C/ Santa Maria, 1 Tel. (93) 883 26 55	

Barcelona

S'ha col·locat la primera pedra de Sant Esteve

El bisbe Tena va presidir la cerimònia de benedicció de la primera pedra

BARCELONA.— Ha tingut lloc a Barcelona la benedicció de la primera pedra del futur complex parroquial de l'església de Sant Esteve Protomàrtir. Després de 32 anys en els baixos d'un bloc de cases com a temple provisional, s'ha aconseguit fer realitat un projecte llargament anhelat.

José Miguel Pérez Pérez

La cerimònia es va realitzar en la confluència dels carrers Rio de Janeiro i Andreu Nin de la ciutat comtal, on s'edificarà la nova parròquia. Van assistir-hi nombroses persones. El bisbe auxiliar de Barcelona, Pere Tena, va presidir l'acte, acompanyat pel rector, Joan Bonet, el vicari, Manel Gó-

mez, diversos sacerdots i religiosos vinculats a la parròquia i els arquitectes, Angel Serrano i Jordi Macià. Monsenyor Tena va fer un paral·lisme entre Jesús i la col·locació de la primera pedra dient que «Jesucrist és la primera pedra en l'Església i a partir d'Ell ens construïm nosaltres». La segona part de l'acte va consistir en el ritus litúrgic de benedicció de la

pedra, dins la qual es va introduir l'acta signada de la cerimònia, juntament amb unes monedes i uns diaris del dia. Nens i grans van col·laborar en la seva cimentació.

Tot seguit, es va celebrar l'eucaristia, en la qual el prelat va exhortar a donar testimoni de Crist en el barri i va recordar que l'església és important, però més important són els batejats, que acudeixen al temple per trobar-se amb Déu i són Església.

Un refrigeri va cloure aquest matí jubilos. Van marxar amb la il·lusió de ser «pedres vives» de l'Església que evangelitzin el segle XXI.

TARRAGONA

Enllestit l'arranjament de la teulada de l'església de Sant Martí

VILALLONGA DEL CAMP.— L'església de Sant Martí d'aquesta localitat tarragonina ha vist finalitzades una de les obres més importants fetes fins ara al temple d'ençà la seva construcció ara fa dos-cents anys. L'actuació efectuada ha consistit fonamentalment en l'arranjament de les teulades, que estaven força deteriorades i presentaven perill d'esfondrament.

Els treballs de restauració s'han aplicat a les teulades de l'altar major, els dos laterals i el reforçament de la nau principal i ha comportat una inversió que ultrapassa els cinc milions de pessetes. Han col·laborat en el finançament el propi ajuntament de Vilallonga del Camp i altres institucions, però l'aportació de particulars de la vila ha estat determinant a l'hora de la captació de recursos.

Fonts municipals han assegurat que està previst continuar les obres del temple parroquial amb la renovació de la xarxa elèctrica i les tasques de pintura.

Joan Boronat

Ha sortit el número 1 de la revista «Pedres Vives»

TARRAGONA.— Sota la direcció del Dr. Felicià Pagés Vidal, canonge administrador de la capella de la Mare de Déu del Claustre, s'ha publicat el primer número de la revista *Pedres Vives*, que té una periodicitat anual. Aquest exemplar recull una selecció d'interessants treballs sobre la devoció religiosa a la imatge de la Mare de Déu del Claustre, una relació dels seus confreres i els fets més rellevants celebrats en els darrers anys, així com els casaments i aniversaris que hi han tingut lloc. El seu director espera que la revista contribueixi a l'augment de la pietat filial a Maria.

Francesc Magarolas

Carta Dominical

RICARD M. CARLES

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Reflexió arran d'unes cartes

Potser sorprendrà el lector si li dic que he rebut, fa poc, unes cartes escrites pel meu pare. La més antiga la va escriure quan jo tenia dos anys. Ha estat com un regal del Senyor veure altre cop els seus trets cal·ligràfics, l'expressió tan personal de les seves idees... Ha estat per mi un retrobament inesperat.

Vaig rebre un paquet certificat. A dins, acompanyant molts documents, una carta d'un company de batxillerat, advocat i fill de l'advocat del meu pare. Em deia que, revisant els arxius del despatx, havia trobat les carpetes d'assumptes del meu pare. I li va semblar —i ho va encertar— que no ho havia de destruir, sinó passar-m'ho. Així és com m'han arribat unes cartes en què redescobria els trets del meu pare, tan recordats i entranyables.

En una carta al seu advocat, motivada per la mort del seu pare, s'hi nota l'amistat amb ell, el sentiment pel dolor de l'amic, el fluid i espontani comentari i encoratjament des de la fe. En una altra, la seva generositat, demanant que unes despeses que havien d'anar a càrrec d'unes altres persones, de condició humil, les passés a ell, tot i que no li corresponien. Per mitjà d'això tornava a veure la mirada penetrant dels seus ulls verds, la noblesa de la seva vida, tot de coses inexpressables. No fou pas casualment que la meua mare s'enamorés d'ell sense conèixer-lo, i és que tothom parlava bé d'aquell jove.

El meu avi tenia negocis d'importació, cosa que l'obligava a anar sovint al port. Ella l'hi acompanyava moltes vegades. I sovint, a les converses, sortia el nom d'un jove, de qui li cridava molt l'atenció que tothom en parlés admirativament. Sense conèixer-lo, va començar d'admirar-lo. Una tarda, passejant per l'escullera en direcció al far, van veure venir de lluny un home jove. El seu pare li va dir: «Ja ve Fermí Carles.» Ella havia comentat que va notar que es posava tota vermella. Que em disculpi el lector si aquestes cartes del meu pare m'han recordat com va conèixer la meua mare, i a quin indret davant el mar va començar la meua possibilitat d'existir, en encreuar-se per primera vegada les mirades i la veu d'aquells dos joves, dels quals ella no sabia més de l'altre sinó allò més important: que era bo.

Ha estat, de sobte, com tornar-lo a tenir a prop físicament, ja que no és mai absent espiritualment. Ha estat revivir vivències sobre les quals s'ha anat construint la meua vida, perquè la família és com una deu que no s'exhaureix amb el temps, sinó que, com un corrent subterrani, aflora a la nostra existència permanentment. Però aquesta vegada ha estat d'una forma tan grata i profunda com inesperada.

En fi, ofereixo aquesta experiència epistolar als pares i les mares que tenen por de no poder transmetre als fills les seves conviccions més profundes. El meu pare no es podia pensar que, molts anys després, aquelles cartes escrites en la meua infantesa i joventut, i no adreçades a mi, m'ajudarien a renovar uns records que m'enforteixen. Tingueu confiança. No sempre s'entenen i es comparteixen del tot els valors quan es transmeten, sinó potser molt més tard. Però el que és important per qui dona és que la llavor no mori; i per qui la rep, que el cor la faci germinar totalment. Encara que hagin passat moltes tardors.

Avisos i comunicats

BARCELONA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax. 415 14 49

• **PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ.**— C/ Entença, 109-111. Celebració del 50è aniversari de la seva creació. Dissabte, **1 de juny**, a les 20.30 h., el cardenal Jubany presidirà l'eucaristia celebrada. Seguidament, inauguració de l'exposició gràfica sobre la història de la parròquia des dels seus inicis.

• **PARRÒQUIA DE SANT ESTEVE.**— A la Garriga, festes del Corpus de **1 al 9 de juny**. I concurs de pintura i X concurs de pintura ràpida amb la col·laboració de l'ajuntament de la Garriga. Diversos premis i inscripció gratuïta.

• **CONCERTS DE CARILLÓ.**— Carilló del Palau de la Generalitat de Catalunya. Diumenge, **2 de juny**, a les 12.00 h. Concert a càrrec d'Anna M. Reverté. Pròxims concerts: **7 de juliol**, a les 12.00 h., i III Festival Internacional de Carilló de Barcelona, del **20 al 24 de juliol**, a les 21.00 h.

• **TROBADA D'EDUCADORS CRISTIANS.**— Al Seminari Conciliar, c/ Diputació, 231. Dimarts, **4 de juny**, amb motiu del fi de curs, a les 20.00 h., celebració de l'eucaristia, presidida pel cardenal Ricard M. Carles. Informació: Montserrat, tel. 453 44 99.

• **PARRÒQUIA DE LA PURÍSSIMA CONCEPCIÓ.**— C/ Aragó, 299. Concert amb obres de Gabriel Fauré (*Pavane Op. 50; Requiem Op. 48*), el divendres **7 de juny**, a les 21.00 h. Cantarà la coral SOM de Barcelona i solistes, amb acompanyament de piano i arpa. Informació: (93) 457 65 52.

• **GERMANES FRANCISCANES MISSIONERES DE LA NATIVITAT DE NTRA. SRA.**— C/ Sors, 67. Tel. 213 18 94. Clausura Any Centenari. El dia **8 de juny**, a les 19.00 h, se celebrarà una Eucaristia d'acció de gràcies a la Catedral de Barcelona, amb motiu de la clausura de l'any centenari de la mort de la cofundadora, mare Isabel Ventosa, i de l'aprovació de la Congregació de les Germanes Franciscanes Missioneres de la Nativitat de Ntra. Sra. (Darderes). Presidirà la celebració el cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona.

res de la Nativitat de Ntra. Sra. (Darderes). Presidirà la celebració el cardenal Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona.

• **SECIN-MONTSIÓ.**— El SECIN (Servei Catòlic d'Informació), a cura de voluntariat catòlic, ofereix informació de pelegrinatges, exercicis espirituals, recessos, esdeveniments eclesials, etc. Seu central: C/ Roger de Llúria, 100, Barcelona. Tel. (93) 207 25 98. A Fàtima i Guadalupe, del **10 al 16 de juny, juliol o setembre**. Organitza: Apostolat Mundial de la Fàtima. Informació: 207 25 98.

• **SOPAR DE LA FAM.**— A la parròquia del Sant Àngel Custodi d'Hostafrancs, c/ Vilardell, 48, Barcelona. Divendres, **14 de juny**, a les 21.00 h. Es col·labora amb un projecte d'intervenció educativa de l'Associació Cintra a Ciutat Vella.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.**— C/ Gran de Gràcia, 237, pral, 2a. Tel. 218 10 05. Organitzen uns Exercicis Espirituals oberts a tothom, que tindran lloc a la Casa d'Espiritualitat «La Immaculada» de Tiana, dels dies **24 al 29 de**

juny. Seran dirigits pel Dr. Josep M. Cases, bisbe, i per Mn. Joan Güell. Per a inscripcions, preguem adreçar-se al local dels GOA, de dilluns a divendres, de 10 a 1 i de 5 a 7, o bé, als telèfons: 218 10 05 i 211 54 56.

• **COL·LOQUIS EUROPEUS DE PARRÒQUIES.**— Trobada a la delegació a Catalunya. Dies **5, 6 i 7 de juliol**, a la Llar Marista Champanyat, a Sant Andreu de Llavaneres, Barcelona. Doble finalitat: la revisió i l'aprofundiment del Col·loqui a Praha, i les aportacions concretes com a preparació del proper Col·loqui del juliol del 97 a Udine (Itàlia). Informació: Parròquia de Sta. Maria, Vilafranca del Penedès. Tel. i fax: (93) 892 06 46 i tel.: (93) 892 06 42.

• **ORDE HOSPITALARI DE SANT JOAN DE DÉU.**— Com cada estiu l'Orde Hospitalari de Sant Joan de Déu organitza camps de treball per a joves cristians entre 18 i 30 anys, que desitgin compartir, des de la fe una experiència d'apropament i servei dins el camp de l'hospitalitat. Possibilitats: Hospital-Instituto «San José», de **11 al 19 de juliol**. Ctra. Aeroclub, s/n, Carabanchel, Madrid. Tel. (91) 508 01 40; Hospital Psiquiàtric, del **22 al 30 de juliol**. Sant Joan de Déu.

Serveis de Salut Mental. C/ Dr. Pujades, 42, Sant Boi del Llobregat. Tel. (93) 640 63 50; Albergue San Juan de Dios, de **1 al 15 d'agost i del 16 al 31 d'agost**. C/ Luz Casanova, 8. Tel. (96) 366 50 70. Per a més informació: Maria Palau i Padró. Tel. (93) 630 30 90, de 9.00 a 17.00 h. C/ Doctor Antoni Pujadas, 40. 08830 - Sant Boi del Llobregat.

• **CAMP DE TREBALL PENITENCIARI.**— Organitzat pels Pares Mercedaris, per col·laborar a les diferents presons de Barcelona. Les activitats concretes consisteixen en la realització de tallers educatius amb els interns, als matins, i en la convivència, formació i oració, a les tardes. Adreçat a joves a partir de 20 anys. Dates: del **14 al 26 de juliol**. Informació: P. Domingo Lorenzo, o P. Jesús Roy; tel. 318 14 94.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS AMB SANT FRANCESC.**— Organitzats per la fraternitat franciscana seglar. Del **4 al 10 d'agost** (de diumenge a dissabte). Casa d'Exercicis «Sagrada Família», de

Vallvidrera. Tema: *Vida cristiana i dolor*. Director: Jordi Seubas, caputxí. Informació: Josep M. Segarra; tel. 319 00 87.

SOLSONA

• **CASA D'ESPIRITUALITAT «EL MIRACLE».**— Exercicis espirituals per a tothom: del **3 al 9 de juny**. Recés per als qui no poden disposar de tota la setmana: del **7 al 9 de juny**. Director: Mn. Ignasi Montraveta, que parlarà del Parnostre. Per a informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat. Tel. (973) 48 00 45.

GIRONA

• **PARRÒQUIA DE SANT CRISTÒFOR.**— A Campdevànol. Divendres, **7 de juny**, a les 21.00 h, conferència «Desafiament del món actual», a càrrec de Francesc Torralba i Rosselló, doctor en Filosofia i llicenciat en Teologia. Lloc: sales de la parròquia. Organitza: Grup de Formació de la Parròquia de St. Cristòfor de Campdevànol.

CORPUS CHRISTI A LA CATEDRAL DE BARCELONA

Els dies 6 i 7 de juny, de 4 a 7 de la tarda, exposició del Santíssim i adoració; a les 7 de la tarda, Missa. Dia 8 de juny, a les 6 i 7 de la tarda, Missa. A les 10 de la nit, Vetlla d'adoració oberta a tothom. Dia 9 de juny, diumenge, (Corpus). De 8 a 1.30 del matí, adoració al Santíssim a la capella del Sant Crist de Lepant; a les 10 del matí, Cant de Laudes; a les 6.30 de la tarda, Missa al Pla de la Seu presidida pel Sr. Cardenal-Arquebisbe, i processó pels carrers tradicionals. S'invita a participar a tots els fidels de la Ciutat.

T. Serra Roca
AL SERVEI DE L'ESGLÉSIA

IMATGES - ÀNGELS - RETAULES - NAIXEMENTS
MARCS - LÀMINES - QUADRES A L'OLI
FABRICACIÓ - RESTAURACIÓ - IMPORT - EXPORT

Dissabtes obert tot el dia.
No tanquem per vacances.

Canuda, 33. 08002 Barcelona. Tel.: 301 44 96. Fax: 317 91 34

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

NOMÉS 340 MISSIONERS REBEN CATALUNYA CRISTIANA A TOT EL MÓN. LA RESTA, ESPEREN UN PADRI.

☐ JUAN JOSÉ ARISTI
Franciscanos del Hospicio
CASILLA 481
COCHABAMBA - BOLIVIA 25.584 Ptes.

☐ IGNASI DABAN LLAMBES
IGLESIA SAN FRANCISCO - A.304
CARTAGO
COSTA RICA 25.584 Ptes.

☐ LAUREÀ ROJO
MAISON COMBONI - B.P.
KISANGANI
ZAIRE 25.584 Ptes.

☐ RAMONA MINGUELL GASULL
JOAQUÍN RUALES, 885
APDO. 625 - CHILLOGALLO
QUITO (ECUADOR) 25.584 Ptes.

(Marqueu amb una "x" el missioner que desitgeu apadrinar)

Nom i cognoms

Adreça

Població Província C.P. Tel.

L'import el faré efectiu mitjançant: ☐ xec que adjunto ☐ gir postal

☐ Domiciliació segons la següent autorització:

Banc / Caixa Oficina

☐ ☐ ☐ ☐ Entitat

☐ ☐ ☐ ☐ Oficina

☐ ☐ DC

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ C/C o Llibreta

Senyor director, li prego que atengui, amb càrrec al meu compte / a la meua llibreta, els rebuts que li presentarà «CATALUNYA CRISTIANA»

Signatura:

CATALUNYA + CRISTIANA c/. Puiggarí, 5-7 - 08014 Barcelona - Tel.: 490 59 88 - Fax: 490 20 35

L'Església al servei de la integració dels immigrants

Fa uns anys que celebrem aniversaris de fets i esdeveniments dels anys seixanta: la Nova Cançó: Raimon, Joan Manuel Serrat, Lluís Llach; el maig francès i americà; els Beatles,....

Pel que fa a l'Església de Barcelona: la Facultat de Teologia de Catalunya, el Centre de Pastoral Litúrgica, el Centre d'Estudis Pastorals de les Diòcesis Catalanes, la Residència de Sant Josep Oriol,...

Tot això és molt important, però hi ha una altra realitat, que no podem deixar passar per alt: em refereixo a la presència de l'Església als nostres barris de la perifèria de Barcelona i de les altres ciutats i poblacions de l'Arquebisbat.

Francesc Lladós i Pastallé

Rector de Sant Pius X. Barri del Congrés-Barcelona

En aquells primers anys seixanta el bisbe Modrego va trencar, en part, l'escalafó en el nomenament de rector de parròquia amb un fet, que va tenir lloc el dia 13 de juny de 1961, en què va convocar catorze mossens, d'una mitjana d'edat de 33 anys, per encomanar-los la fundació i posta en marxa d'altres tantes parròquies, de les projectades i erigides en el Decret de l'any 1948.

A la sortida d'aquella reunió comentàvem amb sentit de l'humor: «Ens ha nomenat cap d'estació i ens ha donat el xiulet, nosaltres hem de posar l'estació, les vies i el tren amb els viatgers», com li agraïm aquella confiança, que va dipositar en nosaltres.

També en aquells anys vam prescindir dels aranzels, i vam iniciar la preparació dels matrimonis i del Baptisme, com el fet d'acompanyar la celebració amb les monicions per tal d'aconseguir una participació activa i personal, realitats plenament viscudes avui.

Però el fet, la realitat més important i de conseqüències positives fou el que un bon nombre de preveres amb audàcia i generositat es van, ens vam, traslladar a viure al bell mig dels nous barris, que neixien i creixien a la perifèria de la nostra ciutat, com també a l'Hospitalet de Llobregat, Cornellà, Badalona, Terrassa, Sabadell, Santa Coloma de Gramenet, Mataró, Sant Boi de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Viladecans, Gavà..., on els blocs de pisos i les construccions familiars creixien a un ritme accelerat, com diem popularment: «Creixien com bolets».

Així es féu present l'Església en aquells indrets i per molt temps fou l'única institució pública, que hi treballà, sent els mossens els qui

crearen comunitat, parròquia i fins i tot barri, i tot això sense mitjans, vivint en unes condicions de paritat amb les persones i famílies del lloc.

Aquesta vida d'entrega i desprendiment, a la vegada que una dedicació a les persones i a la defensa dels seus drets, tot presentant un Déu-Pare molt proper als homes i dones, com Jesús a Betlem, a Natzaret i a la Creu, i una Església sensible als problemes personals i comunitaris, va aconseguir un respecte vers la mateixa Església i a sentir-la com a pròpia.

En moltes ocasions les primeres realitats associatives van ser promogudes pel mossèn, però amb el propòsit i l'orientació que en el futur fossin civils, portades i regides per la gent del barri: associacions de veïns, guarderies, escoles, clubs esportius, centres culturals,...

Moltes persones aprengueren associacionisme i adquiriren responsabilitats socials, laborals i polítiques, de tal manera que no poques d'aquelles persones avui ocupen llocs de responsabilitats en la política, sindicats, en el món de la cultura, de l'esport i d'altres àmbits.

Voldria ser just i reconèixer també el treball que desenvoluparen uns quants metges, amb iniciativa personal, mai no d'una forma institucional, a favor de les persones i famílies.

Deixeu-me que deixi constància d'uns noms en representació de tots: el Dr. Maties a La Taxonera, Penitents i Sant Genís dels Agudells; el Dr. Gadea i Dr. Costa (e.p.d.) al barri del Congrés; el Dr. Canella (e.p.d.) a la Trinitat; i el Dr. Ribas Magri a Can Tunis.

També s'ha de reconèixer la tasca dels mestres de les Unitàries.

Tornant als mossens hem de deixar constància que alguns hi sacrificaren la vida, d'altres hi deixaren el que tant estimaven: el

Església de Sant Pius X, de Barcelona

Ministeri sacerdotal, i un bon nombre, a empentes i rodolons, hem perseverat i avui tenim el goig d'haver viscut una vida plena i útil a l'Església i al país, però el fruit es deu a tots.

De tot aquest conjunt de preveres permeteu-me que faci referència a quatre noms, que d'alguna manera ens representen a tots: Jaume Cuspinera, el vicari de Can Tunis dels anys cinquanta, personatge dels escrits d'En Francesc Candel, més tard rector-fundador de Sant Pere Ermengol, del Besós; Miquel Vall Mundó a Maria Reina, Can Carelleu i el barri de la Mercè; Xavier Cortés, invident i carregat de bon humor, que treballa molt i bé amb els invidents; i finalment Josep Torrella a la Mare de Déu del Pilar, de Cornellà de Llobregat i, com els altres, ens han deixat el testimoni d'una mort exemplar.

Parlem dels anys seixanta, però cal fer constar que ja amb anterioritat hi hagué realitats molt reeixides: Mn. Amadeu Oller a Sant Medir, Mn. Joan Bonet Baltà a Sant Isidre, de l'Hospitalet; Mn. Josep Juncà a Sant Sebastià de Verdu; i el cas singular des de

molts punts de vista de Mn. Joan Cortinas (e.p.d.) al Bon Pastor. Que em perdonin els que no cito, prefereixo quedar curt i que la realitat sigui molt més rica, que no pas fer volar coloms, o inflar globos.

Del que vinc dient hi ha testimonis qualificats, de la presència de l'Església als barris.

El senador i ex-conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, en Joaquim Ferrer, ha escrit i ho ha repetit moltes vegades: «La integració de les persones i famílies dels nostres barris no és pot entendre sense tenir en compte l'acció de l'Església, i conseqüentment dels mossens».

I el nostre alcalde de Barcelona,

Pasqual Maragall, en una reunió amb rectors de la Vall d'Hebron, Horta i el Guinardó ens va dir: «Vostès trepitgen el carrer i coneixen les persones» i «Barcelona és la gran Ciutat de la Mediterrània, el Mediterrani és el mar de la comunicació i de la tolerància, vostès són garants de tolerància», això ens ho deia de cara als Jocs Olímpics.

Acabo aquestes ratlles amb la satisfacció d'haver complert un deure de justícia i, a la vegada, manifestar que ha valgut la pena aguantar i haver realitzat un treball religiós i social d'un valor incalculable, que en alguns casos ha fructificat en noves vocacions al Ministeri i a la vida consagrada.

EDITORIAL REGINA, S.A. EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -
LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89. Tel. 322 17 11. Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre, i per convallescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

Fruit de la manca d'integració social de les seves famílies

El fracàs escolar dels fills dels immigrants

L'adient adaptació dels nens immigrants a l'escola està més determinada per la integració social de les seves famílies que per les problemàtiques lingüístiques o derivades de les assignatures, segons un estudi de la Fundació La Caixa coordinat pel professor de la Universitat de Barcelona, Miguel Siguan.

La major part dels fills d'immigrants estrangers són acceptats com a qualsevol company pels alumnes autòctons i van a les escoles a les quals també assisteixen fills d'immigrants espanyols, situats en barris amb un nivell socio-econòmic baix i amb un alt índex de fracàs escolar.

Si el fracàs escolar afecta als alumnes autòctons d'aquests col·legis, el problema s'accentua en el cas dels immigrants, ja que a la seva pertinença a un estrat econò-

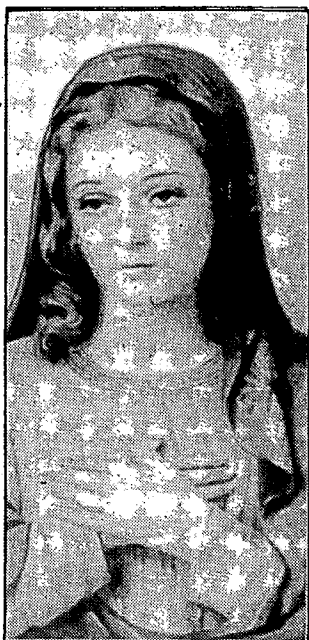
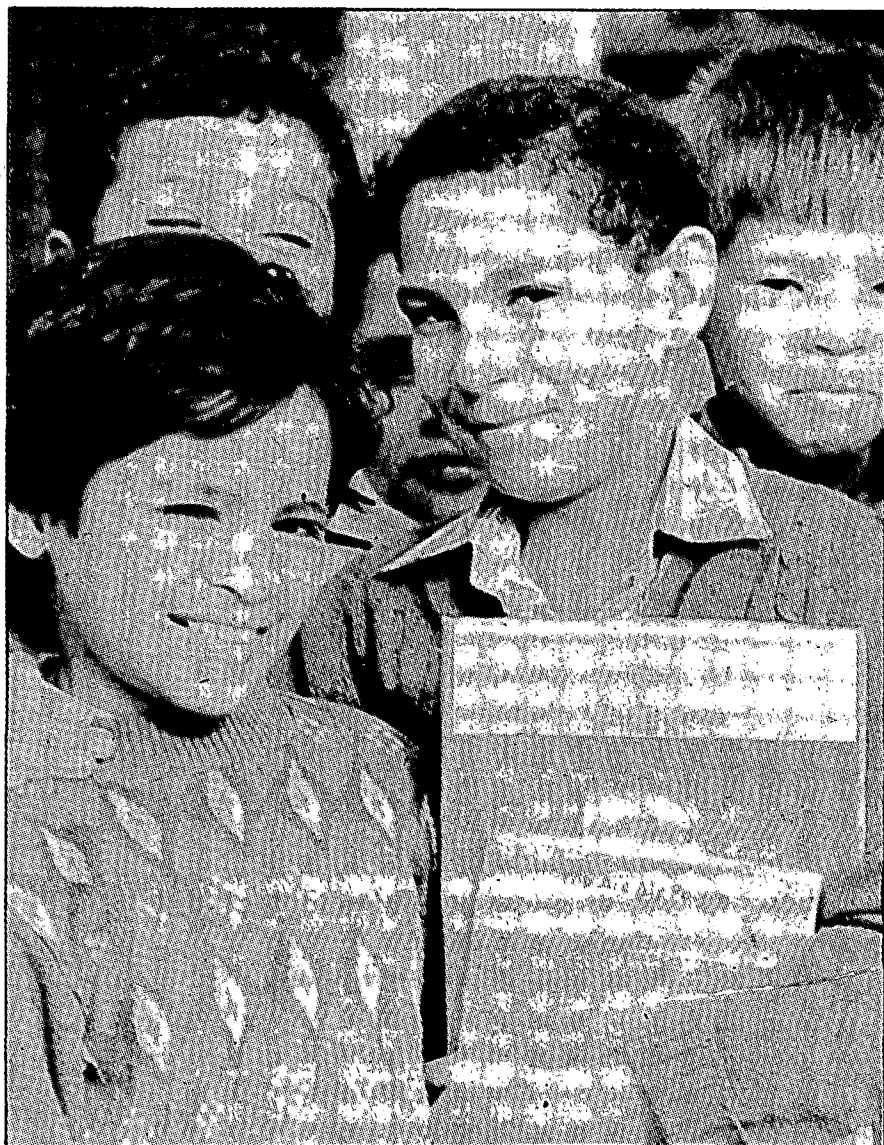
mic-social baix s'uneix el fet que les seves famílies no coneixen la llengua, tenen poca relació amb l'escola i desconeixen el sistema educatiu del país, la qual cosa fa que els nens s'estimulin menys.

L'estudi, en el qual s'han analitzat quatre escoles de Catalunya i quatre de Madrid, forma part d'un altre més ampli sobre la societat multicultural i els desplaçaments de població financiat igualment per la Fundació La Caixa i la Fundació Ortega i Gasset de Madrid.

Segons Siguan, els nens immigrants, al igual que succeeix amb les seves famílies, que conviuen en els mateixos barris, tendeixen a concentrar-se en els mateixos col·legis, dels quals progressivament van marxant els nens autòctons.

«No es tracta d'una qüestió racista —va matisar Siguan—, però

Evitar la concentració d'alumnes immigrants en determinats centres és bàsic, segons l'estudi, per facilitar la integració social i educativa dels infants estrangers

Penseu en la Santíssima Mare de Déu?

Estimeu la Santíssima Mare de Déu?

Què feu per donar-la a conèixer?

Voleu fer quelcom perquè uns altres la coneixin?

Si arriben a conèixer-la i a tractar-la espiritualment, l'estimaran!

Per això res més fàcil i eficaç que llegir i difondre la publicació titulada:

«MARÍA ENTRE NOSOTROS»

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom:
Adreça: C. Postal:
Població: Prov.
Se subscriu a exs. de **María entre nosotros**

(Cal remetre l'import en segells o per gir postal)

Preu anual: 500 ptes.; exemplars solts: 10 Ptas.
Subscripció Benefactor: 1.000 Ptes.
Roger de Llúria, 4 - 08010 Barcelona.

OBRA CULTURAL

és cert que quan en una escola pública augmenta el nombre d'infants immigrants, les famílies autòctones tendeixen a deixar d'enviar als seus fills perquè el centre adquireix una fama dolenta i es creu que disminueix el nivell escolar.

Precisament, evitar la concentració d'alumnes immigrants sembla «clau», segons l'estudi, per agilitzar i facilitar la integració social i educativa dels nens estrangers.

«És escandalós —va dir Siguan— que sovint en el mateix barri es trobin col·legis plens i uns altres en els quals hi ha gran quantitat de nens estrangers i que tenen places vacants perquè els

autòctons no hi volen matricular els seus. L'administració hauria de fer quelcom».

Una política d'integració

El Ministeri d'Educació i Ciència va cursar en les comunitats de la seva competència una recomanació en les normes de matriculació per evitar la concentració de matrícules d'immigrants, però el que és cert és que aquesta recomanació entra en contradicció amb la llibertat d'elecció del centre.

Miguel Siguan va explicar que, tot i que no forma part dels programes escolars, els centres educatius han de garantir que els nens immigrants adquireixin la

llengua i aprenguin coneixements, i que ells i els autòctons es formen en la cultura del país i adquireixin els hàbits de tolerància i convivència.

Però, precisament perquè no formen part dels programes, tots aquests objectius es deixen, en realitat, a la lliure opció dels mestres, per aquest motiu «no hi ha una vertadera educació pluricultural», segons Siguan.

L'estudi conclou afirmant que perquè l'escola aconseguís dur a terme una política eficaç d'integració caldria que la mateixa societat tingués una idea clara del que entén per integració, quelcom que en opinió de Siguan no existeix. (A.E.)

MARGARITA COMELLAS

MARGARITA COMELLAS
CENTRAL DEL AUDIFONO

NOVA ADREÇA

Calabria, 119-121, 7, 4^a, 08015 BARCELONA
Tel./Fax (93) 423 95 13

On espero continuar atenent-lo com vostè. es mereix

En els 88 anys del pare Climent Pujol

Un eminent orientalista català

Climent Pujol és un català de prestigi internacional. Per això el govern de la Generalitat li atorgà la Creu de Sant Jordi l'any 1992. Tanmateix, tant la seva especialització, com l'haver residit sempre a Roma, l'han fet un desconegut del públic de Catalunya. Perquè aquest jesuïta és un «orientalista», això és un expert en el camp del Dret Canònic del món grec-catòlic i grec-ortodox. Ara acaba de complir 88 anys el 16 de maig, esdeveniment que hem celebrat un grup d'amics en la més humil intimitat. Però això no treu que es mereixi, també, un record públic.

Josep M. Benítez i Riera, S.I.

Des de 1983, quan ell duia 40 anys a Roma i jo hi acabava d'arribar, vàrem anar nuant una especial i curiosa amistat. Molts dijous a la tarda ell venia, tot fent una passejada, des del seu Institut Oriental, fins a la Universitat Gregoriana, lloc de la meua residència. Fèiem una breu xerrada, però el que ell desitjava és que el convidés a un aromàtic cafè italià. Quan l'havia assaborit marxava aviat. Li agradava parlar de records, els seus records. Així és com vaig anar coneixent, poc a poc, aquell vigatà romanitzat, sornaguer i murri. Els darrers anys, però, es veïé forçat a deixar de fer la seva passejada dels dijous, a causa de les xacres. Aleshores m'insistia que anés a dinar jo a l'Institut Oriental, cosa que no pogué ser massa freqüent.

Climent Pujol i Villegas nasqué a Vinyoles d'Orís, de la Plana de Vic, el 16 de maig de 1908. Fou batejat a la parròquia de Sant Esteve de Vinyoles, la parròquia on el poeta nacional de Catalunya, Verdager, havia exercit de vicari recent ordenat de prevere. Climent Pujol rebé les primeres lletres a l'escola del poble. És segur que li ve d'aquell primer ensenyament un català genuí en el vocabulari, que ni el llatí ni l'italià han esborrat, però que cada vegada li resulta més complicat en la sintaxi i en la pronúncia. Li queda llunyà.

DE SEMINARISTA A JESUÏTA

Quan va complir 10 anys, el mestre, que es deia Bach, va pensar que, donada la seva intel·ligència desperta, el considerava apte per passar a estudiar al seminari de Vic. «Malaguanyat seria si no estudiés al seminari», deia. Allí hi sigué fins acabar els estudis de filosofia.

Aleshores, el jove seminarista, fou enviat a la Universitat de Comillas, elevada a Universitat el 1904 i confiada als jesuïtes. Durant un curs repassà retòrica i, un cop acabat, passà a estudiar els quatre de teologia. Es doctorà amb l'examen «De univer-

sa Theologia». Al final de curs decidí entrar a la Companyia de Jesús. Manifestà la seva decisió i desig, encara ben ocults, a alguns dels seus professors jesuïtes de més confiança. Recorda, que dos pares «mot greus» l'examinaren en nom del provincial de la Província d'Aragó. Quedaren convençuts de la vocació del jove teòleg i l'admeteren a la Companyia en secret. En els seus records de vellesa, al pare Pujol li complau rememorar aquella vivència juvenil com un punt de partença de la seva llarga vida posterior.

De retorn a Vic, Climent Pujol anà a trobar el seu bisbe, el doctor Perelló, per dir-li que havia decidit de fer-se jesuïta. El bisbe, desconcertat i una mica contrariat, li va contestar que no sabia què fer d'ell, però que tenint en compte que ja hi havia massa capellans a la diòcesi de Vic, no sabia on donar-li feina. Ara, que d'allò de fer-se jesuïta ja en parlarien més tard. De moment li donà permís per baixar a Barcelona i treballar al setmanari *Catalunya Social*, publicació dirigida pel doctor Griera, de Sant Bartomeu del Grau. Al cap de sis mesos, Climent Pujol insistí al bisbe que volia entrar definitivament al noviciat de la companyia, i que li demanava el permís. El bisbe li respongué: «Vostè no ha servit encara a la diòcesi. Vagi a una parròquia, si més no, durant vuit dies». Però l'oncle de Pujol, que era el canonge de Vic, doctor Villegas, rector aleshores del Seminari, digué al nebot: «No vagi's ara a una parròquia que t'hi faran estar no se sap el temps». El mateix doctor Villegas anà a trobar el bisbe i el va convèncer que deixés marxar el jove sacerdot al noviciat.

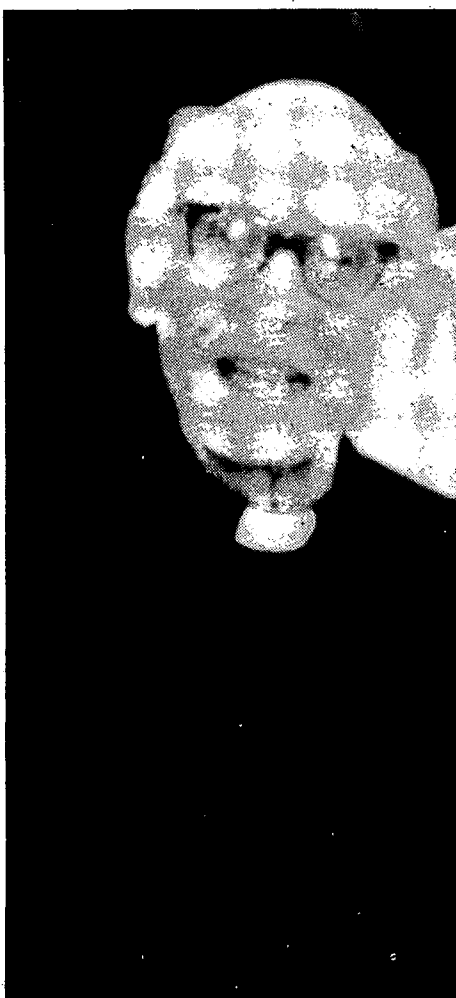
Ara bé, com sigui que la Companyia de Jesús havia estat dissolta a Espanya, en aplicació de la Constitució republicana del 1931, quasi tots els jesuïtes estudiants espanyols havien anat o a França o a Itàlia o a Holanda. En concret, el noviciat dels jesuïtes de la Província d'Aragó (aragonesos, catalans, mallorquins i valencians) es trobava establert al Nord d'Itàlia. Per això Climent entrà al noviciat a Bolengo, el 6 de gener de 1932. S'hi estigué dos anys. En acabar, el feren perfeccionar el llatí durant un any.

ESTUDIANT A ROMA

El 1935 els superiors l'enviaren a la Pontifícia Universitat Gregoriana, de Roma, per estudiar-hi dret canònic. Un dels seus professors fou el català Pere Vidal, canonista, successor del pare Franz Wernz, que acabava de ser elegit general de l'orde, en la càtedra romana de Dret Canònic. Un altre professor canonista que Pujol recorda amb veneració fou el pare Felice Cappello, un italià de rellevants qualitats espirituals, que assolí una gran mestrança en la direcció d'ànimes des del seu confessorari de l'església de Sant Ignasi, i que morí amb fama de santedat.

Pujol cursà la carrera de Dret Canònic durant tres anys i es doctorà.

Acabada la guerra espanyola de 1936-1939, Pujol tornà a Catalunya, a la seva província jesuítica, on estigué dos anys exercint ministeris sacerdotals. En concret, predicà una quaresma seguida a Maó, i també féu de predicador a Sabadell. Però no era el seu estil apostòlic: diu que «no li plaïa massa fer sermons». Per això, passats aquests dos primers anys, el provincial l'envià a Oriola com a espiritual dels seminaristes i com a professor de moral. L'estudi ja li abellia més. I al cap de sis

Climent Pujol i Villegas

mesos de trobar-se a Oriola, el general Włodimir Ledóchowski, malgrat que Itàlia estava en plena guerra mundial, el cridà a Roma a l'Institut Oriental perquè hi ensenyés dret canònic oriental.

PROFESSOR DE DRET ORIENTAL

Però en arribar Climent Pujol a Roma, Ledóchowski ja era mort (traspasat el 13 de desembre de 1942). En espera de l'elecció del nou general de la Companyia de Jesús exercia de vicari l'assistent d'Itàlia Ambrogio Magni. Pujol es presentà a ell i li digué: «He vingut com a professor de Dret Oriental, però no en sé absolutament res». El pare Magni li respongué: «Si és així jo no l'hauria cridat mai a ensenyar a Roma, però ja que ha vingut a Roma i que no pot tornar a Espanya per causa de la guerra, prepari's, comenci... i ja veurem què farà l'any vinent». El fet és que es convertí en un «orientalista», dedicat del tot al dret oriental i des de llavors mai més

no ha fet altra cosa ni ha deixat Roma.

De la seva activitat romana podem destacar aquestes facetes. Primera, la docència a l'Institut com a professor de dret oriental, en la matèria de sacraments, particularment del matrimoni (el seu primer treball científic fou sobre un tema ultraspecialitzat i una mica rar: *El problema de los fetos abortivos informes. Planteamientos y primera solución, en los autores de fines del siglo XIX y principios del siglo XX, en el canon 747 del Código de Derecho Canónico*). Segona, la de professor a la Gregoriana del sacrament del matrimoni. Tercera, sens dubte la més important, la tasca de consultor expert en el Concili Vaticà II per a les matèries jurídiques orientals. Quarta, la de membre consultor de la comissió de redacció del codi de Dret Canònic oriental a partir de 1972.

En el camp del dret oriental l'aportació de Climent Pujol ha estat decisiva. El seu coneixement de les fonts jurídiques orientals és considerat proverbial. No podem oblidar que ell, juntament amb el pare grec Stephanu, preparà el decret *Orientalium Ecclesiarum*, del Concili Vaticà II. Posteriorment, ha estat un dels codificadors del *Codex* oriental actual.

UNA AUTORITAT RECONEGUDA PER LES ESGLÉSIES ORTODOXES

Les esglésies orientals aprecien del pare Pujol el seu bon seny, que s'ha manifestat sempre en defensar les particularitats dels canons, ritus, costums i litúrgia orientals davant de les preteses pressions assimilacionistes provinents dels canonistes i liturgistes llatins, val a dir vaticans. Està molt satisfet d'haver aconseguit fer prevaldre aquelles normes i línies jurídiques que l'antiga tradició ortodoxa grega, i d'altres ritus menors, consideren íntimament lligades amb la seva idiosincràcia. Això ho féu en contra del parer del cardenal Ottaviani, però comptant amb l'ajut del cardenal Cicognani. Una altra cosa és que Pujol accepti la dogmàtica ortodoxa, que sempre ha considerat, i segueix considerant, equivocada en punts fonamentals i «herètica», segons les seves pròpies paraules.

La importància dels estudis «orientalistes» del pare Climent Pujol i el fet indiscutible que hagi estat apreciat en el món de les esglésies ortodoxes com una de les autoritats fonamentals en la formulació i interpretació del Dret Canònic oriental genuí mogué el govern de la Generalitat a concedir-li la Creu de Sant Jordi. Aquest fet li provocà, a la seva vellesa, un acostament especial a Catalunya. En els últims anys es delia per passar algunes temporades, nadalenques o estiuencques, a Sant Cugat del Vallès, entre els jesuïtes catalans, amb freqüents anades a casa dels seus nebots. Però s'hà entossudit en no deixar Roma. «Vull morir al lloc de sempre, on em va destinar el pare general».

Al santuari del romànic

Davant el Pantocràtor de Sant Climent

Antoni M. Casas i Ferrer

La majoria de persones cultes del nostre país ha visitat el Museu Nacional d'Art de Catalunya, al Parc de Montjuïc, ara en la seva remodelació i novella presentació.

El visitant va recorrent les diverses sales del romànic. Per unes escales senyorials davalla a un espai especialment recollit. És la sala on s'exposa el conjunt de pintura mural de Sant Climent de Taüll. Li fa la impressió de trobar-se en un lloc sagrat, una mena de santuari. Si hi haguessin reclinatoris, s'agenollaria instintivament.

Presideix el santuari, l'obra mestra de la pintura romànica catalana, el Pantocràtor, reiteradament reproduït en llibres, fulletons i postals.

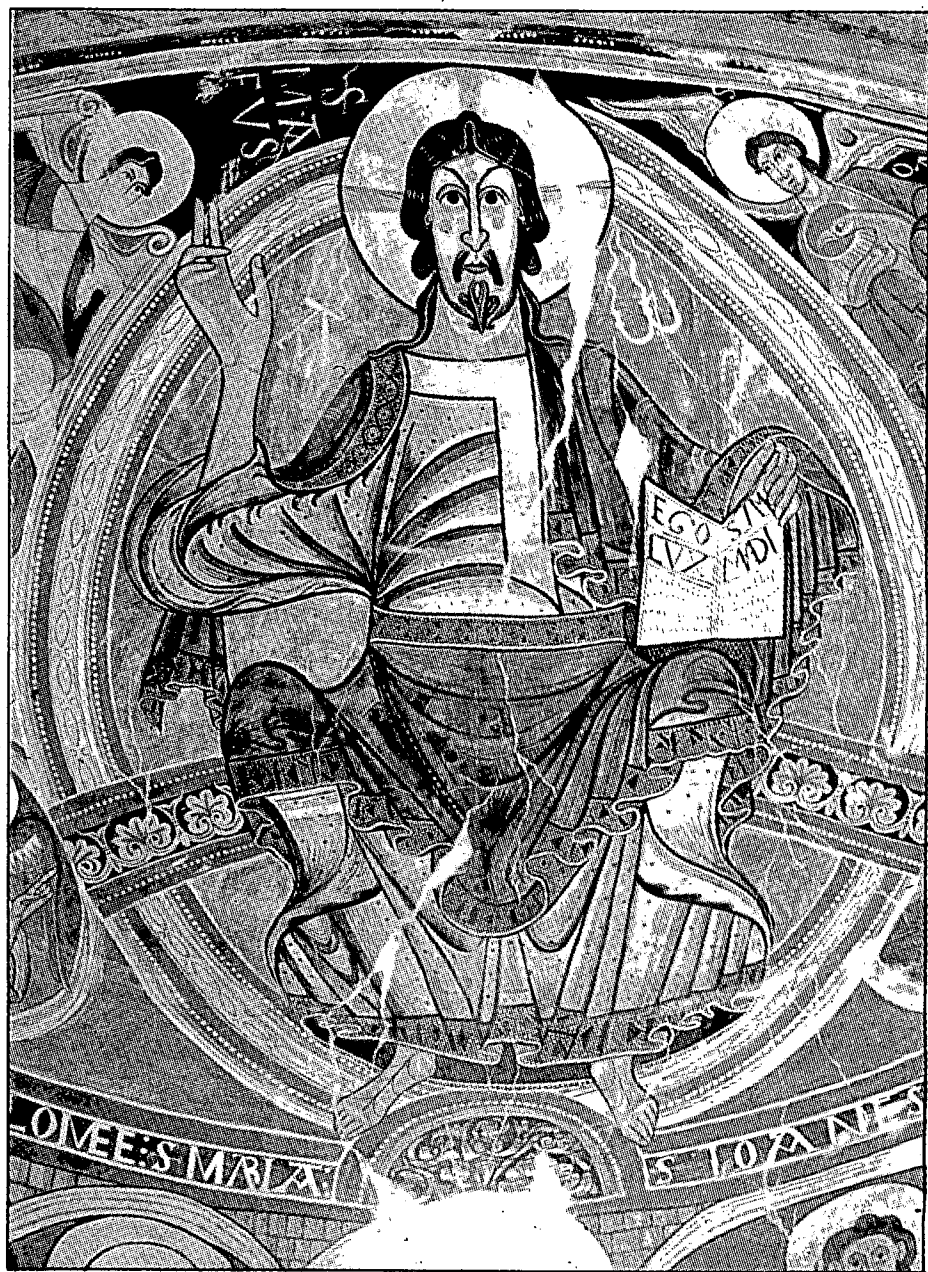
El visitant observa la figura amb atenció. I se sent una mica desconcertat i perplex. No comprèn la importància que s'està donant a aquesta obra. Li resulta

diffícil captar l'estètica, el valor expressiu, artístic de la figura. Ell veu unes formes exagerades, deformades, naturalment lletges de la persona de Crist. Llegeix el fulletó que té a les mans: «És una de les representacions on s'assoleix de manera més convincent la imatge de Déu, allunyat de l'home, amb una marcada voluntat antinaturalista i una subtil geometrització de les formes».

Ni així l'home no s'aclareix.

Expressió plàstica de la divinitat

El visitant oblida que es tracta d'una figura expressionista, com ho és, posem per cas, la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, que és de la mateixa època. Per captar el seu sentit i valor, cal tenir en compte el que l'artista ha volgut expressar o simbolitzar a l'absis de Sant Climent.

Ell no ha volgut pintar un Crist com a home, sinó com a Déu. El Pantocràtor vol ser l'expressió plàstica de la divinitat transcendent. Per això el pintor comença per desnaturalitzar les formes; les geometritza, les exagera, fent-ne gairebé una monstruositat. Però precisament per aquesta deformació del natural, intenta aconseguir que la figura doni la impressió d'una grandesa sobrehumana; que expressi plàsticament aquells atributs propis de la divinitat, com és ara l'omnipotència, l'omniscència, la transcendència de la persona de Crist.

I certament que l'artista aconsegueix l'expressió d'un ésser més enllà del món i del temps, una persona transcendent. I això, no solament en el conjunt sensible de la figura, per l'impacte que obra en la retina del qui la contempla, sinó també en els detalls, en el rostre geometritzat, en les mans, i sobre tot en la profunditat dels ulls, que és el centre psicològic de la figura.

Una figura profunda i transcendent

Fixem-nos en les ninetes, negres, grosses, estàtiques dels ulls, emmarcades en un rostre de línies geomètriques. No és pas aquesta una mirada humana, natural. Fa la impressió d'una mirada transcendent, divinament es-

crutadora, que penetra en la profunditat de les coses, en el més enllà de les aparences sensibles. Déu ho coneix tot, és omniscient, res no li és aliè al seu esguard. Ell clarifica la realitat entera. «Ego sum lux mundi», llegim en el llibre que sosté la mà esquerra: Jo sóc la llum del món.

Una de les devocions més freqüents i difoses en el poble cristià d'aquells temps medievals fou l'exercici del trisagi a la Santíssima Trinitat: «Sant, sant, sant, és el Senyor, Déu de l'univers; el cel i la terra

Possiblement en la història de la iconografia cristiana no s'hagi aconseguit una representació sensible de la divinitat tan acabada i plena com aquesta figura de Sant Climent de Taüll.

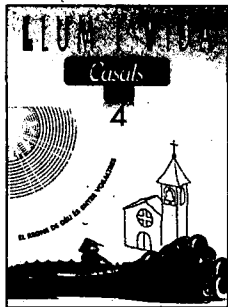
són plens de la vostra glòria». El Pantocràtor, el Déu tot-poder, és una figura a propòsit per a aquell rosari d'advocacions a Déu.

Possiblement en la història de la iconografia cristiana no s'hagi aconseguit una representació sensible de la divinitat tan acabada i plena com aquesta figura de Sant Climent de Taüll.

El valor d'aquesta creació artística ha costat de descobrir. Sabem que l'art romànic va viure segles d'incomprensió. Però finalment s'ha fet justícia, i el mèrit de l'artista anònim de Sant Climent de Taüll és reconegut universalment.

Editorial Casals s.a.

La coherència en l'ensenyament de la Religió Catòlica

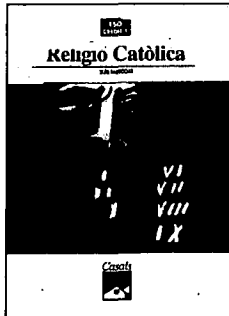
Déu és amor (1r. i 2n.)
Llum i Vida (3r., 4r., 5è. i 6è)

PRIMÀRIA

Resum de la Fe
(complement per 5è i 6è)

ESO

Crèdit 1 La Bíblia i el món bíblic

Els continguts i la programació segueixen les orientacions del Secretariat Interdiocesà de l'Ensenyament Catòlic per a Catalunya.

Casals

EDITA
DES DE 1870

Treballem per a un ensenyament de qualitat
(Infantil, Primària, ESO, BUP i COU)

C/Casp, 79, 08013 Barcelona. Tel.: 232 37 13 Fax: 265 68 95

No s'ha de caure en el parany

Cristóbal Sàrrias

La cosa no té remei. Escric aquestes línies el dia de Sant Jordi, que arriba sempre amb aquest regust familiar i poètic del llibre i de la rosa. Caminar pel carrer ha estat un meravellós exercici d'optimisme, veint els joves i adults mirant les múltiples parades improvisades per les voravies, i les venedores de roses no donen abast per satisfer la demanda dels qui desitgen tornar a les seves cases amb un llibre i una rosa; tot això símbol de tantes coses entranyables, que hom sent que se li eixampla el cor.

I a més a més, allà lluny queda Cervantes —el qui parlava de Barcelona com a «cuna de la cortesia»— recordant en aquest dia que ja ha passat a ser de ressonància internacional, com a ressò de costums molt nostres, que estenen la seva influència més enllà del que pot somiar la imaginació.

Cervantes... El Cervantes del que tantes parla en aquests últims dies, té uns versos que potser ajuden a comprendre la impressió que ha tingut, en obrir el primer llibre

que, insensatament, llegia aquella mateixa tarda del 23 d'abril, *La regla de tres*, d'Antonio Gala.

Perquè Cervantes va escriure en un moment d'honesta lucidesa,

Yo que siempre me afano, y me desvelo

por parecer que tengo de poeta los dones que no quiso darme el cielo

I el llibre d'Antonio Gala, a més a més de sostenir tesis que farien riure si no donessin tanta pena, és una demostració més que l'escriptor andalusí no està fet per a la novel·la, per més que insisteixi.

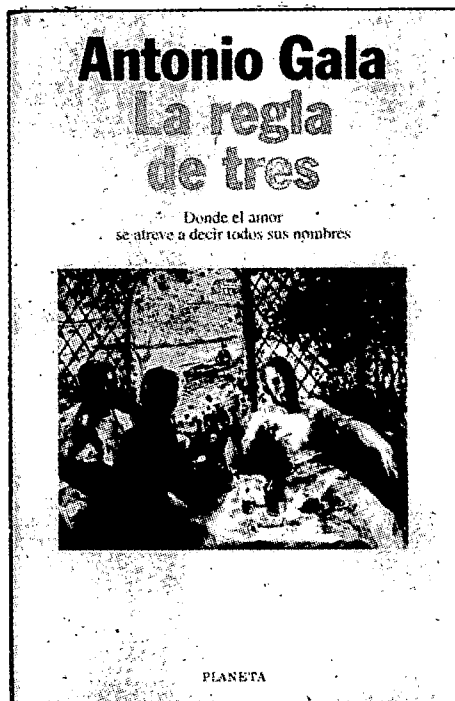
Es va demostrar en *El manuscrito carmesí*, per molt Premi Planeta que obtingués, i es va confirmar en *La pasión turca*, per molta pel·lícula de to pujat que ens hagi endossat un director espanyol a la recerca de sensacions fortes entorn a protagonistes de pressumpció.

No m'atreveria a dir que *La regla de tres* és un «estirar més el braç que la màniga», però la veritat és que a hom li resulta tremendament incòmode, i preocupant, que aquest llibre entri en moltes

llars, no solament per la tesi que predica —insisteixo— sinó per la mediocre textura literària. Es compararà molt, és cert, perquè Antonio Gala és un autor de bona ploma, incisiu en els seus articles curts, i suggerent quan parla amb el seu gos Troilo. A més a més, en aquesta fira de vanitats del món literari, sempre es vesteix amb les seves millors gales, que aquesta vegada són les de la fàcil promoció en editorials de distribució i èxit assegurat. Però estèticament —es tracta d'una novel·la— és de molt poca qualitat. I m'explico. En una novel·la no n'hi ha prou amb es-

criure amb brillantesa. Cal saber

narrar amb interès, de manera diàfana o complexa, però mantenint

Antonio Gala,
La regla de tres, Planeta,
Barcelona 1996, 383 pàg.

El llibre de la setmana

la història amb coherència, siguin quins siguin els arguments, personatges, protagonistes o problemes que plantegi. En aquesta novel·la de Gala no es dona res de tot això.

I si parlem d'estètica, què hem de dir de l'ètica? Com insisteix tant en aquesta croada de l'ambientat en les relacions humanes, i en quelcom tan seriós com és el sexe? Arriba a cansar, no solament amb les seves al·lusions directes o indirectes, sinó amb la seva insistència. Sobretot perquè hom arriba a creure que, intentant demostrar el que pensa, sembla fer-nos acceptar allò que diu, i creure-hi. No n'hi ha prou amb acumular cites sense solta ni volta, o voler enlluernar amb pàgines brillants, si darrera de tot això no hi ha res. O, el que és pitjor, el que ni ens agrada ni acceptem, per la regla de tres del sentit comú.

Exposició sobre la seva obra a la Pia Almoina

Zabludovsky, 50 anys de compromís amb l'arquitectura

Arquitectes de Brasil, Mèxic, Argentina, Colòmbia, Uruguai, Xile, Perú,... com Legorreta, Forero, Bratke, Browne, Salmona, Testa, Zabludovsky, Bo Bardi, Poro, González de León, Méndez de Rocha, Baracco,... i tants d'altres. Són noms que haurien d'estar vinculats des de fa temps a la nostra formació, a la nostra cultura, com ja ho estan els Niemeyer, Núñez, Bratke, Barragan, Candela, O'Gorman, Williams, Vilanova Artigas, Levi, Reiss, Bernades, Reidy,...

Abraham Zabludovsky es va graduar en Arquitectura a la Universitat Nacional Autònoma de Mèxic l'any 1949 i des d'aleshores va començar una trajectòria professional tan brillant com generosa que el va portar a rebre un llarguíssim reguitzell de premis i mencions acadèmiques i honorífiques tant en el seu continent com en el nostre.

Enguany, els seus 50 anys de compromís amb l'arquitectura se celebren amb una magnífica exposició a la Pia Almoina, que recull la seva trajectòria arquitectònica, així com els dissenys de mobles i d'objectes. Exhibida també a The Chicago Athenaeum-The Museum of Architecture and Design, és Barcelona la primera ciutat d'Europa que la rep.

Un cop més l'obra fa justícia a l'home i aquest, fidel a les seves arrels i compromès amb el seu temps, sap jugar i transformar tradicions en avantguarda. Es fa palès en tota la seva obra el constant homenatge als patis i pòrtics de l'arquitectura mexicana i el constant esforç, sempre sota un concepte d'economia amb els millors procediments i materials, per interrelacionar l'espai interior amb l'exterior i l'home.

Zabludovsky aproxima de nou l'arquitectura al concepte de la monumentalitat tant en dèficit a l'arquitectura actual, entenent per monumentalitat tot el que és capaç de crear memòria i ciutat i no una simple repetició d'un element o mòdul.

Josep M. Botey

MISSATGES DE FE

FULL DOBLE 17 x 13 CMS. A DUES TINTES
PREU: 600 Ptes. LA CENTENA

**FACI un assaig de difusió en llocs de treball,
en bústies domiciliàries de correus,
en repartiments massius per a alguna campanya.**

ÚLTIMS TÍTOLS PUBLICATS

☐ N.º 261 - TESTIGOS DE JEHOVA	☐ N.º 282 - LA ÉTICA CRISTIANA
☐ N.º 262 - DEVOCIÓN A S. JOSÉ	☐ N.º 283 - DEVOCIÓN AL SAGRADO
☐ N.º 263 - IMÁGENES Y MEDALLAS	☐ CORAZÓN
☐ N.º 264 - DOS CAMINOS A ELEGIR	☐ N.º 284 - LLAMADA UNIVERSAL A LA
☐ N.º 265 - DE PEDRO A JUAN PABLO II	☐ SANTIDAD
☐ N.º 266 - ¿QUÉ ES EL CATOLICISMO?	☐ N.º 285 - EL BAUTISMO DE LOS NIÑOS
☐ N.º 267 - ORACIÓN Y FELICIDAD	☐ N.º 286 - FORJAR LA PERSONALIDAD
☐ N.º 268 - RESURRECCIÓN Y PASCUA	☐ N.º 287 - EL RETO DE LOS TESTIGOS DE
☐ N.º 269 - ¿QUÉ GRANDE ES SER	☐ JEHOVA
☐ N.º 270 - LA BIBLIA, REVELACIÓN DE	☐ N.º 288 - SOBERBIA Y HUMILDAD
☐ DIOS	☐ N.º 289 - EL AMOR MISERICORDIOSO
☐ N.º 271 - ¿QUIÉN ES JESUCRISTO?	☐ DE DIOS
☐ N.º 272 - TODOS LOS SANTOS	☐ N.º 290 - S. JOSÉ, EL HOMBRE DE
☐ N.º 273 - JESUCRISTO: AMIGO QUE	☐ CONFIANZA DE DIOS
☐ NUNCA FALLA	☐ N.º 291 - LA MUERTE... Y DESPUÉS
☐ N.º 274 - ¿POR QUÉ IR A MISA EL	☐ N.º 292 - IDEALES PARA LA JUVENTUD
☐ DOMINGO?	☐ N.º 293 - CONOCERSE A SÍ MISMO
☐ N.º 275 - EL PECADO ORIGINAL	☐ N.º 294 - DEPORTE Y SANTIDAD
☐ N.º 276 - DIOS LO CREÓ TODO POR	☐ N.º 295 - EL AÑO LITÚRGICO
☐ AMOR	☐ N.º 296 - LOS CATÓLICOS Y LA BIBLIA
☐ N.º 277 - EL ESPÍRITU SANTO	☐ N.º 297 - LA CUARESMA
☐ N.º 278 - LA CONFESIÓN	☐ N.º 298 - APARICIONES Y
☐ N.º 279 - SANTO ROSARIO	☐ CURACIONES EN LOURDES
☐ N.º 280 - EL INFIERNO: NEGACIÓN DEL	☐ N.º 299 - LA EUTANASIA
☐ AMOR	☐ N.º 300 - LOS ÁNGELES EN NUESTRA
☐ N.º 281 - EL NIÑO, UN DON DE DIOS	☐ VIDA

Senyaleu el número elegit i la quantitat que desitgeu.

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010-Barcelona

Cinema

Antonia (Antonia's Line)

Directora i guionista: Marleen Gorris. Intèrprets: Willeke van Ammelrooy, Els Dottermans, Jan Decleir. 100 min.

P.A. Urbina

(Aceprensa)

Oscar 1996 a la millor pel·lícula en llengua no anglesa! Inexplicable. Pretén ser una crònica familiar de diferents generacions en què les dones són elles mateixes sense ser mares ni esposes ni filles; és a dir: deslligades, o sigui, llibertines i desenfrenades.

Les idees de la Gorris caben en una capseta de llumins, i hi sobra espai; en realitat insulta a l'ésser humà —en especi-

al a la dona— i a la vida mateixa i al seu sentit. Com el seu discurs intel·lectual és una neciesa, i la seva observació psicològica, insubstancial, es veu obligada a què una veu *en off* expliqui i hilvani les seves escenetes. El seu montatge és pla i reiteratiu; de tant en tant, el director de fotografia s'apiada de l'espectador i interromp tan obsessiva pesadesa amb magnífics paisatges que, si no venen a tomb, almenys recorden que Holanda és un país preciós, de rica història, d'una gran vàlua, malgrat la Gorris i el seu Oscar.

Crònica televisiva

Les senyes d'identitat de la injustícia

Miquel Àngel Codina

«Davant la injustícia, el pecat i el sofriment que hi ha al món, no podem restar impassibles. Allò que es va aprendre de petit, es paeix de gran. Amb els anys, és quan hom s'adona que el servei als altres, la solidaritat i l'assoliment de la justícia és l'única cosa que pot fer que una persona visqui feliç, visqui en pau». Són paraules del Dr. José Carlos García Fajardo, advocat i mestre, que va ser entrevistat recentment a *Últimas preguntas* pel director d'aquest programa religiós, J.A. Martínez Puche. Gallec de 59 anys, el professor García Fajardo és l'impulsor de Solidaris per al Desenvolupament, una organització no governamental que va néixer fa 10 anys —tot i que legalment compta amb 6 de vida— a la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Complutense de Madrid, on l'entrevistat imparteix des de fa 25 anys l'assignatura Història del Pensament polític, econòmic i social.

L'origen d'aquesta associació humanitària per al desenvolupament va tenir lloc arran d'una classe del Dr. García Fajardo. «Quan als meus alumnes —va explicar— els parlo del deute extern, de la fam al món, de la marginació de la dona, dels milers de persones que no tenen accés a l'aigua potable, dels infants prostituïts, dels cementiris nuclears, de l'explotació dels pobles empobrits del Sud pels països rics del Nord, he de preguntar-me: i jo no en sóc responsable solidari? Llavors alguns estudiants, conscienciats per aquestes qüestions, em digueren: què hi podem fer nosaltres?». Així va començar la seva rellevant singladura Solidaris per al Desenvolupament, que avui dia duu a terme la seva acció de voluntariat arreu d'Espanya i a d'altres països. La seva filosofia es basa fonamentalment en l'acolliment i l'ajuda als necessitats: «Cal acompanyar-los, escoltar-los, tractar de comprendre'ls, no demanar res a canvi, s'han d'acceptar les persones tal com són i no com nosaltres volguéssim que fossin».

El principal problema del Tercer Món és la brutal desigualtat. El 80 per cent dels recursos del planeta és en mans del 18,7 per cent de la humanitat. «Cal estar molt cec per no veure que no només hi ha bosses de pobresa, sinó immensos mons de misèria», va afirmar el professor. De la seva tasca com a corresponsal de premsa a l'Àfrica, Amèrica i Orient Mitjà, va manifestar el següent: «Hi vaig descobrir, més aviat, hi vaig reconèixer les senyes d'identitat de la injustícia». L'amarga realitat que ens envolta.

Veus d'Església

TELEVISIÓ

TV1

Dimarts 03.30 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 07.30 *Últimas preguntas*.

Diumenge 08.45 *Tiempo de creer*.

11.00 *La Missa*: des de la parròquia de Llorenç del Penedès (Baix Penedès, arquebisbat de Tarragona), amb la participació del Grup de Joves de la parròquia que dirigeix Rosa Rafecas; (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

11.50 *Esglésies de Catalunya*.

Dilluns 16.45 *Pueblo de Dios*.

TV3

Dissabte 08.10 *Signes dels Temps*: proposa un programa que contindrà aquestes seccions:

—«Cara a cara» entre Antoni Deig, bisbe de Solsona i Josep Riera, president de la Unió de pagesos. Un diàleg amb llibertat

sobre el món rural i la seva realitat d'avui.

En el programa també oferirem els espais habituals de comentari de l'actualitat i d'entrevista sobre esdeveniments de la vida de l'Església.

El programa acabarà amb l'Evangeli del diumenge; (director: Ramon Safont-Tria).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 31/5 20.30 *Creure avui: Especial música religiosa*; (director Ramon Safont-Tria).

DI 03/6 13.00 *Creure avui*: (repetició).

Dv 07/6 20.30 *Creure avui*: Tema d'avui: *El dret al treball dels joves*. Informatiu i Agenda; (director Ramon Safont-Tria).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus*. (Directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general*. (Directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*.

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*.

RÀDIO

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)**Cada dia:**

de 07.00 a 22.00h.: Cada quart d'hora, butlletins d'informació: general, serveis, d'Església i cultura. Comentaris, cada mitja hora, després de la informació general i d'Església. Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i 21.30.

De dilluns a diumenge:

23.57 *Mirant endins.*
00.00 *Punt i Coma.*
01.30 *Dietari de música i músics.*
Ràdio Vaticana.
Espurna d'alba.

Dilluns

22.00 *Aquí Ràdio Estel.*
22.30 *Diàleg d'Església.*
23.00 *Panorama de cinema.*
00.03 *Anem per feina.*
00.30 *Cova de clàssics.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimarts

22.00 *Paraules d'amor.*
23.00 *Temps d'acció.*
00.03 *Versió original.*
00.30 *Perfil.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dimecres

22.00 *Sons i Ressons.*
22.30 *Converses amb la ciència.*
23.00 *Panorama Cultural.*
00.03 *Els veïns de l'escala.*
00.30 *Nit d'Estels.*
01.00 *Deliciosament instrumental.*

Dijous

22.00 *Més enllà del temps.*
22.30 *Tal dia com aquell.*
23.00 *En família.*

00.03 *Temps de paraula.*
00.30 *Selecció musical.*
01.00 *Última sessió.*

Divendres

22.00 *Set dies a l'Església.*
22.30 *A Cel Obert.*
23.00 *Encantats de conèixer-lo!*

00.03 *Calaix de sastre.*
00.30 *Fila 7.*
01.00 *Paraules de música.*

Dissabte

22.00 *A cor obert.*
Pedra angular.
22.30 *Contemporània.*
23.00 *Cova de Jazz.*
00.03 *Negra nit.*
00.30 *Les novetats a cau d'orella.*
01.00 *Paraules de música.*

Diumenge

19.00 *Eucaristia Catedral.*
22.00 *Raons per viure.*
22.30 *Mosaic.*
23.00 *La Gran Via.*
23.30 *Blue Velvet.*
00.03 *Amb molt de gust.*
00.30 *Estel de colors.*

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)**Diumenge**

09.00 *Música mistiques: Beatus vir.* Cantus Köln, de Rosenmüller; *Beatus Vir, salm de David*, de Charpentier; *Beatus Vir, salm 111*, de Viola; *Beatus vir, RV 598*, de Vivaldi; *Beatus Vir, per a cor i orquestra*, de Berton; *Beatus vir (primo) a 6 (Salm de «Selva Morale e Spirituale»)*, de Monteverdi; *Magnificat i Nunc Dimittis, op. 12*, de Stanford; *Magnificat and Nunc Dimittis*, de Walton; *Magnificat i Nunc Dimittis, Z 230*, de Purcell; *Magnificat i Nunc dimittis*, de Taverner.

11.00 Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)**Diumenge**

15.05 *Paraules de vida:* conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)**De dilluns a divendres**

20.30 *El Brocal.*

De dilluns a dijous

21.00 *El Espejo.*

Divendres

21.00 *La linterna de la Iglesia.*

Diumenge

09.00 Retransmissió de la missa, des de les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós.
10.30 *Iglesia es noticia:* informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)**Diumenge**

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)**Divendres**

17.38 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)**De dilluns a divendres**

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 Santa Missa.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)**Diumenge**

10.30 *La veu de la parròquia:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)**Diumenge**

De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home:* programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb: Mons. Gerard Berdier, de la diòcesi de Guajará-Mirim (Rondônia, Amazònia, Brasil) amb qui treballen 9 missioners claretians catalans; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)**Diumenge**

08.00 *Cristians:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4)**Diumenge**

08.45 *Vida i esperit.*

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7)**Divendres**

De 20.00 a 20.30h. *La punta:* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)**Dissabte**

09.00 *Obrim camins:* programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)**Dissabte**

13.40 *Iglesia es noticia:* entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)**De dilluns a divendres**

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

PROGRAMES PER A MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes. L'emeten: **Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Radio**, i també: **Aiforja Ràdio** (FM 104.3) diumenge 09.00h. **Calafell Ràdio** (FM 107.7) diumenge 09.20h. **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) diumenge 10.30h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella (es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten:

Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també: **Calafell Ràdio** (FM 107.7) dissabte 12h. **Ràdio La Canonja** (FM 102.3) divendres 20h. **L'Esplugu FM Ràdio** (FM 107.4) dissabte. **Ràdio Falset** (FM 107.0) dissabte, a partir de les 14h. **Ràdio El Morell** (FM 105.7) dilluns, a partir de les 21h. **Ràdio Montblanc** (107.0) diumenge, a partir de les 11 h. **Ràdio Santa Coloma de Queralt** (FM 107.5) dissabte 13h. **Ràdio Sant Pere i Sant Pau** (FM 101.0) dissabte, a partir de les 20 h. **Ràdio La Vilella Alta** (FM 102.3) dissabte 12 h. i diumenge a les 13h.

EL MIRALL: **Cadena Cope-Reus** (OM 1143) dilluns 21h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Costumari Cristià* (explicacions a costums i tradicions de l'Església per Joan Baburès), *La Veu dels Joves* (comentaris de Jaume Reixach), *Notícies i El significat de l'Evangeli* (a càrrec de Pere Carreras). Alguns d'aquest apartats canvien segons l'època de l'any. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cope Costa Brava (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) diumenge 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h*. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio la Vall** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 8.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Santa Coloma de Farners** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès-Cassà de La Selva** (92.8 FM) dissabte 19.30h.

*(Inclòs dins el programa parroquial local).

MÚSIQUES I CÀNTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «godspel» i espiritual negra des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació. Presenta: Josep Maria Pont. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (diuenge 9.05h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 9.30h). **Ràdio Besalú** (divendres 21.00h). **Ràdio Les Planes** (divendres 20.00h). **Ràdio Palafrugell** (dimecres 14.15h).

EL CAFÉ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten:

Ràdio Arenys de Mar (dissabte 18.00h). **Ràdio Arenys de Munt** (dissabte 8.30h). **Ràdio Banyoles** (dissabte 10.00h). **Ràdio Besalú** (dissabte 21.00h). **Ràdio Calella** (dissabte 16.00h). **Ràdio L'Escala** (divendres 18.25h). **Ràdio la Vall** (diuenge 13.00h). **Ràdio Les Planes** (dissabte 15.00h). **Ràdio Palafrugell** (dilluns 14.15h). **Ràdio Sta. Coloma de Farners** (dimecres 22.15h). **Ràdio Sant Joan les Fonts** (diuenge 11.30h). **Ràdio Sarrià de Ter**

Diumenge

09.30 *Reflexió:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO SABADELL (OM 882)**Diumenge**

09.45 *Testimoni:* recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO SALUD (FM 89.1)**Dissabte**

De 07.00 a 09.00h. *Rosari:* meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, heroics del segle XX, etc.

Diumenge

De 07.00 a 09.00h. Presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marí, etc.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6)**Dimecres**

De 23.00 a 24.00h. *SOS pregària:* una hora de pregària des de casa vostra, units per una mateixa sintonia.

RÀDIO VALLS (FM 103.2)**Dissabte**

09.05 *Fets i criteris:* paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona).

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)**Cada dia**

20.40 *Rosari:* en llatí des del Vaticà.

22.10 *Noticiario.*

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)**Diumenge**

10.15 *Església viva:* amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)**De dilluns a divendres**

15.30 *Café i pastes:* informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

(divendres 18.30h). **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.30h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai setmanal de 5 minuts de durada presentat pel Bisbe de Girona Mn. Jaume Camprodon i Rovira.

L'emeten:

Ràdio Calella (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Malgrat de Mar** (107.4 FM) diumenge 11.10h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.05h*. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 10.15h*.

* Inclòs dins el programa parroquial setmanal.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal de 55 minuts de durada, que compta amb temes d'actualitat cristiana, humana i social. Presenten: Carles Sánchez i Àngel Rodríguez. L'emeten:

Cadena Cope Figueres (1269 AM i 88.0 FM) (dilluns 21.05h.).

TARDA DE TOTS: en aquest programa s'inclourà un espai dedicat als temes d'informació religiosa que coordinarà Àngel Rodríguez. L'emet:

Onda Rambla Girona (89.9 FM) divendres 17.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual de 30 minuts de durada. Es tracta d'un espai de debat sobre temes d'interès, moderat pels periodistes Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten:

Cope Figueres, Ràdio Arbúcies, Ràdio Banyoles, Ràdio Besalú, Ràdio Palafrugell, Ràdio Les Planes, Ràdio Sarrià de Ter i Ràdio Shalom de Palau Sacosta, Ràdio Salt.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música (96.7 FM) Girona- (101.5 FM) Maresme: diumenge 11.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Shalom de Palau Sacosta** (106.6 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de Ràdio Nacional** (738 AM-93.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès de Cassà de la Selva** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»). L'emeten: **Ràdio Balsearen, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars**, i també: **Ràdio Súrria** (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten:

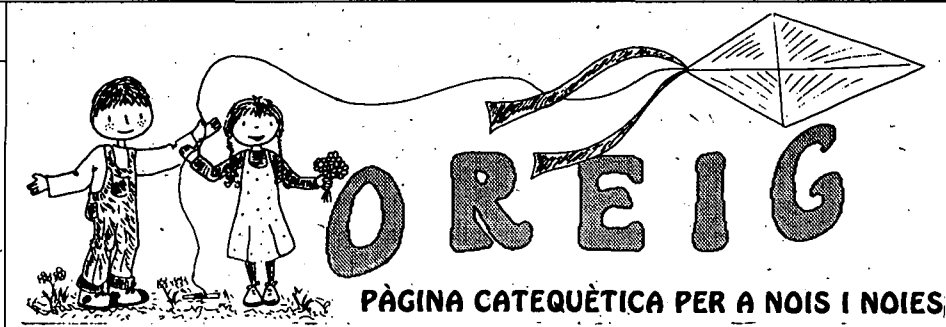
Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morèlla, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldesona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSO: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans. L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h. **Ràdio Seu** (FM 107.2) diumenge 9.00h. **Ràdio Valira** (FM 98.1) dissabte 13.00h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïm la recepció de controls d'emissió.

AMICS DE DÉU

Santa Joaquina de Vedruna, religiosa, 22 de maig

Va néixer a Barcelona. Quan tenia setze anys es va casar amb un jove de Vic que es deia Teodor de Mas; fruit d'aquest matrimoni nasqueren nou fills. Va ser una esposa i mare exemplar que estimà profundament el marit i els fills, procurant per a ells una educació cristiana.

Quan Joaquina tenia trenta-tres anys, va morir el seu espòs. Al cap d'uns anys va consagrar-se a Déu en la vida religiosa i Jesucrist la va escollir per mare de moltes filles que es dedicarien a la cura dels infants i dels malalts. Va néixer així la congregació de les Carmelites de la Caritat, dedicada a l'educació dels nens i nenes i a l'atenció dels malalts i abandonats.

La seva obra no va ser sempre compresa i, tot lluitant per la causa de Déu, va haver de patir persecucions i presó en uns anys difícils per la seva obra. Sant Antoni Maria Claret va ser el seu providencial protector i va ajudar a donar a l'obra de santa Joaquina l'impuls necessari per a la seva extensió. Va morir a Barcelona el 28 d'agost de 1854.

Avui les Carmelites de la Caritat són presents arreu del món i a les seves cases són milers els nens, nenes i joves que reben educació cristiana i els malalts que són atesos. Des del cel, santa Joaquina vetlla pels seus fills i filles, les religioses vedrunes, els nens i nenes i els malalts, que mantenen viu entre nosaltres el seu record.

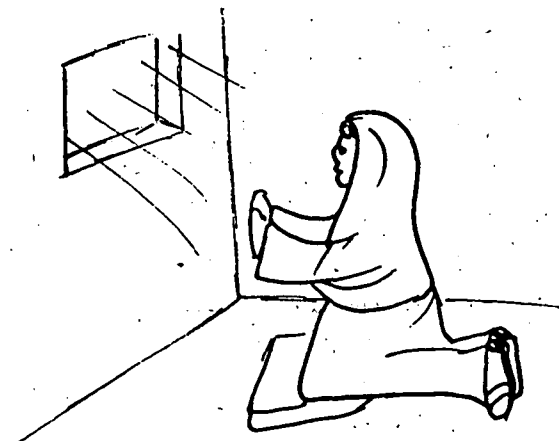
Va ser canonitzada pel papa Joan XXIII.

FEM CATEQUESI

Per obra de l'Esperit Sant, s'encarnà de la Verge Maria (I)

Jesucrist estimava de debò el seu Pare, que tenia per a Ell la missió més important que hi pugui haver al món: la de redimir-nos del pecat i reconciliar-nos amb Déu. Per a realitzar-la, el Fill de Déu havia de venir a nosaltres i néixer com un infant a la terra. Però, per poder néixer com un infant, el Fill de Déu havia de tenir una mare. Saps qui va ser? Maria.

Déu va enviar l'arcàngel Gabriel a Natzeret, on vivia Maria per comunicar-li la bona notícia de que havia estat escollida per ser la Mare del Messias de Déu. Maria era una noia verge, promesa amb Josep el fuster, un home molt bo. L'arcàngel Gabriel va anunciar a Maria que tindria un Fill i que s'anomenaria Jesús, que vol dir Salvador.

I qui seria el pare d'aquest infant?, seria Josep? No, perquè encara Maria i Josep no vivien junts. El Pare d'aquell infant seria el mateix que ja ho era des de sempre: Déu. Per això Jesucrist és Fill de Déu des de sempre i també des que va néixer a la terra.

QUÈ ÉS L'EUCARISTIA

Digué l'acció de gràcies (IV)

Aquesta gran pregària d'acció de gràcies va arribant a la seva conclusió. El sacerdot recorda els vius —especialment el Sant Pare i el propi Bisbe—, els qui són a l'església en aquest moment i els absents, tot demanant la intercessió dels sants; i també prega pels difunts, pels qui suplica la llum de la mirada de Déu.

Tot seguit el sacerdot agafa la patena amb el Cos del Senyor, i el calze amb la seva Sang, i, elevant-los a la vista de tothom, acaba l'oració al Pare, bo i proclamant: «Per Ell, amb Ell i en Ell, vós, Pare omnipotent, en la unitat de l'Esperit Sant, rebeu tot honor i tota glòria pels segles dels segles.»

Aleshores, tota la comunitat, a una sola veu, diu l'Amén que acaba la pregària eucarística. Una paraula molt breu, però molt important perquè és tota una professió de fe i una adhesió a allò que el sacerdot ha pregat. Per això s'ha de dir ben dita, amb veu alta i clara.

Aquest Amén comunitari acaba l'oració principal de la missa, a l'interior de la qual el pa i el vi s'han convertit en el Cos i en la Sang de Crist.

PELS CAMINS DE LA BÍBLIA

Samuel, l'últim jutge

Els israelites ja feia temps que vivien a Canaan. Havien portat l'Arca de l'Aliança a la ciutat de Silo on havien construït un santuari.

Una dona, Anna, que no podia tenir fills pregava en el santuari dient:

—«Senyor, si em dones un fill, te'l consagraré per tota la vida.»

Algún temps després, Anna tingué un fill. Li va posar per nom «Samuel», que vol dir: «Déu ha escoltat.»

Quan el nen es va fer gran, anaren a Siló per oferir el fill. El petit Samuel es quedà a viure al santuari. Estava content d'ésser a prop del Senyor.

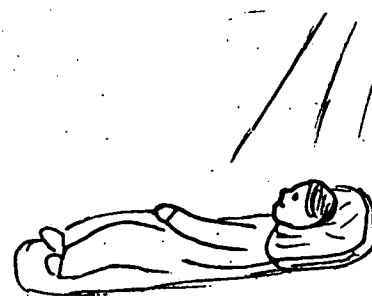
Una nit, Déu va cridar:

—«Samuel, Samuel!».

El noi s'aixecà, va córrer vers el sacerdot i li digué: —«Tu m'has cridat, aquí em tens.»

El sacerdot li va dir:

—«No, no t'he cridat pas, jo; torna-te'n a dormir.»

Déu el va cridar de nou:

—«Samuel, Samuel!».

El noi tornà a aixecar-se, va córrer vers el sacerdot i li digué:

—«Tu m'has cridat; aquí em tens.»

El sacerdot li va respondre el mateix:

—«No t'he cridat pas, jo; torna-te'n a dormir.»

Samuel no havia sentit mai la veu de Déu. Era massa petit encara. Déu tornà a cridar-lo per tercera vegada. Llavors el sacerdot va endevinar que era Déu qui cridava Samuel, i li va dir:

—«Torna-te'n a dormir. Si sents que et criden un altre cop, tu respon: "Parla, Senyor, que el teu servent escolta"».

Samuel se'n tornà al llit. Déu va cridar-lo com les altres vegades:

—«Samuel, Samuel!».

I el noi va respondre:

—«Parla, Senyor, que el teu servent t'escolta.»

I Déu va parlar a Samuel.

VOCABULARI CATEQUÈTIC

Maria. Nom de la Mare de Déu.

Devoció. Amor, veneració i fervor religiosos. / Actitud religiosa amb la que ens adreçem a Déu. / Respecte amb què tractem les persones i coses destinades al culte a Déu. / Pràctica de pietat personal o comunitària no litúrgica que hom fa per fomentar la seva vida de fe.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

UNA REALITAT QUE NO TROBARÀS ALS DIARIS

LA VIDA I EL POLS DE LA COMUNITAT CRISTIANA A CATALUNYA

Per veure la realitat del que passa al teu voltant, a l'Església i al món,
per poder-hi reflexionar i aprofundir en el missatge de l'Evangeli.
Llegeix el setmanari que t'ho dirà tot de la vida dels cristians.

Nom Adreça.....
Població D.P. Província..... Tel

☐ Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.
☐ " " " " " " " " semestral (26 números) de 4.940 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant
☐ domiciliació bancària ☐ xec nominatiu que adjunto

(en aquest cas empleueu l'ordre de domiciliació)

Data..... Signatura del subscriptor.....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa..... Agència.....
Adreça.....
Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu compte corrent/llibreta

[][][] [][][] [][] [][][][][][][][][]
Entitat Oficina DC Compte

Data..... Signatura del titular del compte/llibreta.....

Fes-te'n subscriber

CATALUNYA + CRISTIANA

Puiggarí, 5-7, 08014 Barcelona - Tel. (93) 4905988

afinant

Zoom

El dia 15 de maig, tres dies abans del seu 76 aniversari, Joan Pau II rebé en audiència la mare d'Alí Agca, el turc que atemptà contra ell a la plaça de Sant Pere el 13 de maig de 1981. Joan Pau II, que el perdonà des del primer moment, el visità a la seva cel·la de la presó de Rebibbia el 27 de desembre de 1983. La foto d'aquell encontre digué molt més que una encíclica. Ara el Sant Pare ha abraçat la mare d'Alí Agca, la qual ha viatjat a Roma per obtenir del govern italià l'indult per al seu fill. Malgrat tot, *El País* s'entestava a informar del fet amb aquest titular: «El Vaticà no perdona Alí Agca», simplement perquè aquest no es vol interferir dins la justícia italiana.

«Lobbying»

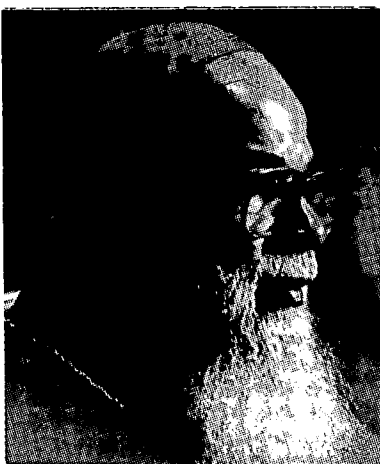
Llindar

L'expressió anglesa «lobbying» significa *política de corredors*, com la paraula «lobby» significa *grup de pressió*. En el món civil, i en especial en el polític i l'econòmic, la pràctica del «lobbying» és usual. Però, malauradament, també es dona dins l'Església com a institució. A voltes, pot arribar a ser una estratègia no solament necessària sinó oportuna. Som humans. Però hi ha una manera de fer «lobbying» que és l'expressió de la més pura misèria. Joaquín Luis Ortega, director de la BAC, es dolia en un recent article a la revista *Ecclesia* de la seva pràctica. «Però, en quina Església vivim», es preguntava. Perquè ell ha hagut de sofrir les conseqüències d'una campanya de descrèdit de la col·lecció de manuals de teologia de la BAC. «Els anònims, els pseudònims, les ombres de dubtes i de sospites, les denúncies arteres, les pretensions compulsives de monopolitzar la veritat o l'ortodòxia... no són actituds pròpies dels fills de la llum».

Tinc la seguretat que a Roma, les institucions de la Santa Seu, davant d'un problema o d'un conflicte, miren de fer les coses el millor possible, escoltant totes les parts i discernint a consciència. En el terreny doctrinal i també en el terreny pràctic. Però en aquestes institucions, com en tota altra institució, hi ha limitacions i deficiències. No sempre els horitzons són clars i les resolucions s'han de prendre en base als informes que es reben i a les sensibilitats dels responsables. I ja hi som. Depèn de la confiança dipositada en els informants, de la seva influència i fins i tot de la seva astúcia que les coses es resolguin en una direcció o en una altra. A vegades un petit grup, com es queixa des d'un indret mes llunyà,

l'Índia, el cardenal Anthony Padiyara, arriba a influenciar «els dicasteris vaticans amb mitjans clandestins per fer passar la pròpia idea. No sé fins a quin punt són veraces aquestes veus, però tot és possible, donada la naturalesa humana... hi ha persones que empren mitjans mundans, com el fer «lobbying», per assolir els seus objectius. I molts fidels estan perdent la seva confiança, erradament o amb raó, en la Santa Seu precisament per aquests motius». Roma resulta que no pren en consideració els consells del Cardenal en relació a un greu problema que afecta a l'Església siromalabar, i cedeix als interessos d'un petit però influent grup de pressió.

Tanmateix, donada la naturalesa humana, els mitjans mundans són necessaris. El Vaticà els empra i per això té representacions diplomàtiques arreu. Fan el seu bé, però no són infal·libles. ¿No li hauria calgut en algunes ocasions a l'Església catalana, i això sense traïr en cap moment la devoció que ha de sentir sempre envers la Seu de Pere, i en especial a la persona del Sant Pare, conèixer millor i més profundament el laberint administratiu i els condicionants polítics d'algunes de les institucions vaticanes? Perquè potser amb una política de «lobbying» intel·ligentment sostinguda i practica-da, tant a Madrid com a Roma, probablement hauríem aconseguit més coses i més aviat. O potser no les hauríem plantejades de la manera com ho hem fet.

Manuel Valls i Serra
director

Ara mateix

J. Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Un estil de rector (i 2)

I el kerigma? Estic parlant d'una generació de rectors que no practicaren, personalment, una pastoral gaire kerigmàtica, d'anunci directe del missatge, com ara l'entenem. Esmerçaren una gran part del seu temps en la creació d'obres i en la seva gestió. El grau de secularització de la societat no era, d'altra banda, tan elevat com avui i per a molts convertir-se era encara tornar a un passat que havien abandonat. Les devocions, l'apel·lació a les arrels cristianes i, per aquesta via, la vindicació de la catalanitat, un cert idealisme que unia cultura, espiritualitat i fe... eren elements bàsics de la pedagogia de mossèn Joan Bonet. Havia posat, a les parets del pati parroquial unes majòliques amb les conseqüències de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, que portava a l'ànima. I un Sant Jordi amb aquesta inscripció: som cavallers fidels del Crist. Avui no és fàcil que aquests mots facin vibrar un jove... Aleshores, sí. Mossèn Bonet s'ajudava, també, en la pastoral, de la seva vocació d'historiador i de militant apassionat d'una història de la qual se sentia hereu. El seu tarannà resultava, probablement, més sapiencial que profètic.

Ara bé, aquella pastoral comptava, certament, amb el kerigma, com a element indispensable. Només que el confiava a unes determinades accions complementàries de la parròquia,

Les devocions, l'apel·lació a les arrels cristianes i, per aquesta via, la vindicació de la catalanitat, un cert idealisme que unia cultura, espiritualitat i fe... eren elements bàsics de la pedagogia de mossèn Joan Bonet

especialment als exercicis espirituals i a algunes predicacions extraordinàries. Els noms dels predicadors de joventut d'aleshores, com el pare Arcusa, eren familiars a Sant Isidre. Així la pastoral juvenil tenia, bàsicament, tres etapes. Un gran dispositiu d'elements d'atracció —esports, teatre, esbart dansaire, llargues tertúlies... Un moment d'impacte espiritual... I el mateix dispositiu posat al servei de la perseverància, unit a algunes associacions que recollien els més convençuts, com el Cos de Portants del Sant Crist. Un esquema que va funcionar una colla d'anys a la Parròquia de Sant Isidre, ajudat pels vicaris, als quals es confiava d'incidir, també, en aquella segona fase de conversió. El rector era el gran animador que es reservava, sobretot, la primera i la tercera etapa.

Aleshores es planificava menys que no es féu després, quan la pastoral tendí a una curta racionalització i al seu constrenyiment a hores convingudes. Però aquella menor programació tenia valors importants: se seguia el ritme de la vida, es parlava amb la gent que no acut a reunions, però es presta a la trobada fortuïta, a la conversa espontània... Tothom sabia del cert on trobar el rector i era fàcil veure'l pel carrer i saludar-lo. Entrava a moltes cases, a les escoles...

Aquestes pinzellades volen ser expressió de reconeixement a un estil de rector, exemplificat en la persona de mossèn Joan Bonet i Baltà, que acaba de complir noranta anys. No exhauïren el tema; ben cert, ni s'endinsen en les inevitables limitacions de tota acció humana. Subratllen, més aviat, aspectes de la nostra tradició parroquial viva que continua en les noves generacions.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Com és Déu?

Prou que voldríem respondre totalment a aquesta pregunta! Tanmateix només es pot fer parcialment. Sant Vicenç de Lérins († c. 450) ja va escriure que «de Déu sabem més aviat el que no és que no pas el que és». Per aquesta raó se sol dir que la teologia ha de tenir un cert caire silenciós, és a dir, no pot afirmar més del que sap. Això no significa que del nostre Creador i Redemptor no en sapiguem pas res.

Fa una colla de dies que, en un grup d'estudi, vaig desgranant el tema de la creació. En una sessió exposava «la creació en la doctrina de sant Pau». I, en iniciar l'explicació, recordava que l'Apòstol —format en el fariseisme— donava el nucli de la fe creacionista de l'Antic Testament, amb aquestes dues afirmacions: «Tot ve de Déu» (1Co 11,12) i «és del Senyor la terra i tot el que s'hi mou» (1Co 10,26). També com Pau escrivia que la creació ha estat obra de la paraula divina: «El mateix Déu que digué: Que la llum resplandeixi enmig de les tene-

bres» (2Co 4,6); i encara que Déu crea així: «cria a l'existència allò que no existia» (Rm 4,17). El convertit de Damasc usa aquestes expressions per afirmar que Déu que, amb la paraula, ho crea tot, ara ens promet la resurrecció; i que també ara ens il·lumina amb la llum de Crist. De manera que l'acte creador no és un gest acabat i remot, sinó la presència continuada i obrant de la salvació.

El nostre comentari es deturava en què Déu manté en el ser tota la creació (1Tm 6,13). Darrera de tot això hi ha Déu com a ésser personal, paternal i transcendent. No, Déu no es confon amb la natura. No, no totes les coses són Déu. Sinó que Déu és personal, és pare, està més enllà del creat. Afirmer que és més enllà no vol dir que no s'interessi pas per la creació. Ans al contrari, Déu no és alié al món. La Bíblia ho deixa molt clar. Ho sabem també nosaltres si repassem la història de la humanitat i la personal.

Impromptu

Oriol Camps

Un llibre interessant

No fa massa dies, un amic se'm mostrava esquerp comentant l'últim llibre de Mn. Josep M. Ballarín, *Santa Maria, pa cada dia*. I em deia, més o menys, que li semblava mentida que un sacerdot digués les coses que diu l'antic capellà de Queralt. L'amic va incentivar-me per llegir-lo.

El vaig adquirir amb ganes de llegir-lo tranquil·lament i poc a poc. Però no vaig resistir, en tenir-lo entre mans, la temptació de fullejar-lo, i donar una llambregada al text. I m'he proposat llegir-lo ben aviat i devotament, perquè em fa l'efecte que el llibre ha estat escrit devotament i amb un llenguatge sense ficcions. Amb un extraordinari lèxic que costa de trobar als llibres. Diria que Mn. Ballarín l'ha escrit per al poble ras, al qual s'ha d'arribar amb el seu propi llenguatge.

Diria que no cal esverar-se per les aparences. Cal anar a fons. I estic segur que no hi ha en tot el llibre la més petita falla teològica, i que arriba a l'ànima del lector. Hi ha altres maneres de dir, molt ben intencionades sens dubte, però que no passen més enllà de la pell. O, en molts casos, t'ofeguen en un mar de dubtes.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Cal que vinguin estrangers a evangelitzar-nos?

Kontinente, una revista missionera de l'Església alemanya, en el seu número corresponent a març-abril, es pregunta en la seva portada si no ha arribat el moment d'una nova estratègia per anunciar l'Evangeli a Europa. Acompanya l'interrogant una fotografia de religioses de color que des de l'any 1981 treballen com a missioneres a Alemanya.

«Avui vénen a nosaltres —es diu en la revista— germanes de l'Àfrica per envigorir la nostra fe, debilitada en aquestes darreres dècades, i ho duen a terme amb un servei alegre i il·lusionat, sobretot a favor dels malalts i dels més pobres. Ofereixen esperança i confiança a la nostra societat occidental, hedonista i consumista.»

Les monges vingudes del continent negre, a què es refereix *Kontinente*, pertanyen a la congregació religiosa nigeriana de *Serventes de Jesús* i treballen ja en quatre llocs distints d'Alemanya.

A Espanya també han vingut reforços de l'Àfrica i d'Iberoamèrica. Pel que fa a Catalunya fa pocs

anys arribà un grup de joves seminaristes de Colòmbia a la diòcesis de la Seu d'Urgell. Han acabat els estudis eclesiàstics, alguns han estat ordenats i exerceixen la seva tasca pastoral en diverses parròquies, amb l'estima de tota la comunitat cristiana.

No sembla que hagi tingut tanta sort la vinguda de monges —novícies o professes— de vida contemplativa. La majoria d'aquestes religioses, després d'un temps d'experiència, han tornat al seu lloc d'origen.

Fa un parell d'anys la Conferència Episcopal Espanyola i el Sr. Nunci, en sengles comunicats a les mares abadeses i a altres responsables de monestirs de vida contemplativa, advertien molta prudència, i que no fos la manca de vocacions nadiues el motiu prioritari d'aquests trasvassaments.

Si cada dia el cristianisme té menys barreres o fronteres, també és cert que no és fàcil inculturitzar-se en un país estranger.

BERNABÉ DALMAU

Monjo de Montserrat

A un any del Concili, callar o parlar?

El recentment beatificat cardenal Ildefons Schuster, en el llunyà 1909, citava el Cohèlet per fer-se la pregunta: «Temps d'edificar o temps d'escampar les pedres: quin d'ells és el nostre?». Ens ho ha recordat el qui avui ocupa igualment la seu milanesa, el cardenal Carlo M. Martini, per justificar el propi deure de parlar sobre Església i política a Itàlia:

A la nostra Catalunya, en complir-se l'any de clausura del Concili Provincial Tarraconense potser hauríem de recórrer igualment a la saviesa bíblica. Qui sap si la resposta respecte al moment eclesial present ens portaria a callar davant les circumstàncies en què ens ha atrapat l'aniversari.

I és que la tercera ambaixada episcopal a Roma per desbloquejar l'aprovació de les Resolucions conciliars ha estat seguida d'un eloqüent silenci que anuncia mals auguris. Una vegada més sembla, amb fonament, que la història es repeteix. El professor Víctor Reina acaba de descriure encertadament amb tres exemples dels darrers cent anys com cada vegada que l'Església s'ha inculturat amb el fet diferencial català ha trobat dificultats amb la Santa Seu, per raons merament polítiques. Esperem, com a mínim, que al nostre Concili no li toqui el mateix destí que al Sínodo barceloní del bisbe Miralles.

Durant la celebració del Tarraconense el relator Joan Busquets no es cansà de repetir que la unitat pastoral de les nostres diòcesis la certificàvem i la desitjàvem aprofundir no per raons polítiques sinó pastorals. La seva insistència quedà fixada en el text lapidari: «El Concili demana el compromís de mantenir, d'assegurar i d'enfortir la unitat pastoral de les Esglésies que tenen la seu a Catalunya (...), no pas per raons polítiques, sinó d'ordre eclesial i pastoral».

A un any de la clausura de l'esdeveniment conciliar ens trobem al punt on mai no hauríem volgut arribar: la seva posta en pràctica es veu encallada per raons... polítiques. Durant un any tota referència al Concili suscitava la pregunta: i la *recognitio*?

Al començament, la resposta trobava solució: estem en ple estiu, cal esperar. En un segon estadi, la resposta era més tècnica: la Cúria Romana treballa tan a consciència que es pren la molèstia d'examinar en el dicasteri corresponent cadascuna de les Resolucions. La tercera etapa fou la de les càbales: sembla que la Santa Seu no veu amb bons ulls les afirmacions de pluralisme eclesial que els documents contenen. O aquella tan pintoresca que vaig sentir de llavis de persones molt serioses: en els textos conciliars no hi ha cap al·lusió a la Mare de Déu, en un moment en què un cert tipus de pietat mariana és el factor determinant per al nomenament dels bisbes...

Quan ja feia l'any de la inauguració la preocupació va créixer: hi hauria potser en les Resolucions afirmacions doctrinals a corregir? La calma vingué amb aquell comunicat de la Conferència Tarraconense del qual es despenia que les correccions a fer només es referien a qüestions d'homologació del vocabulari canònic. Però, simultàniament, saltaven les declaracions que el retard venia —a Roma o a Madrid?— de part espanyola. Fou el primer avís, que no féu perdre tanmateix l'optimisme: al Butlletí de l'Arquebisbat de Barcelona tothom pot llegir que a mig març el cardenal Carles anuncià davant el consell presbiteral que l'arribada de la *recognitio* era cosa de pocs dies.

Abans de tirar endavant, cal precisar que l'any transcorregut no ha estat època de braços plegats. S'ha fet pertot arreu una gran divulgació de les decisions conciliars, sempre, és clar, amb l'inconvenient de no poder tenir —almenys tothom— els textos definitius fins que fossin aprovats per la Santa Seu. Moltes persones i institucions a les quals el Concili confia treballs concrets s'han posat

a treballar de valent. Més o menys totes les diòcesis —algunes amb sang i tot— han començat a prendre's seriósament el Concili.

Però els dies van passant. I la data emblemàtica del 4 de juny escampa sobre les nostres Esglésies una sensació de desencís. De desencís i de compassió envers els nostres bisbes; els quals, en tot aquest afer són els que queden més malparats, ben a contracòr, és clar. D'altra banda, tractant-se d'un Concili més potenciador que innovador, no podem anar fent com si no hagués estat celebrat (*etsi Concilium non daretur!*). Sols la divulgació de les Resolucions —i mentre aquestes no difereixin massa del que es pensava i es digué en el Concili— pot donar aquella «nova ufanor de les arrels cristianes de Catalunya» que nominalment i en cant gregorià es demanava per a cadascun dels nostres bisbes en ocasió de la clausura.

És temps de parlar o de callar? Precisament a l'aula conciliar trencà el silenci episcopal una intervenció entorn a la idea «Roma som nosaltres». Intueixo que el raonament, exposat amb la cordialitat característica de l'orador, no va convèncer gaire els conciliars, perquè una cosa és assumir la corresponsabilitat i la comunió amb l'Església universal i una altra acceptar molts procediments i maneres de fer que caldria millorar.

Sí, els cristians catalans més il·lustres, precisament perquè van viure amb molta il·lusió el Vaticà II, admeten les regles de joc de la dinàmica eclesial: la foto final de tots els conciliars al jardí del Centre Borja no era cap «síndrome de Sant Cugat» sinó la prova que, perquè som l'Església en un país petit i a voltes més arrauxat que assenyat, ens coneixem tots abans d'obrir la boca i en el fons ens estimem.

Però admetre unes regles de joc no és encobrir amb unció eclesiàstica allò que, de massa humana que és, té poc d'eclesial. La nostra memòria històrica recent té a favor seu la campanya «Volem bisbes catalans»: nasqué a conseqüència d'un nomenament episcopal que Pau VI, en una audiència amb l'abat Gabriel M. Brasó, reconegué equivocada. No oblidem que fins i tot el Concili Tarraconense s'ha pogut celebrar gràcies a les conseqüències que, en matèria de nomenaments episcopals, han determinat la vida de les nostres diòcesis els darrers anys. El fet que aquests mateixos dies els promotors d'aquella campanya s'hagin aplegat a saludar respectuosament el nou Nunci Apostòlic i a explicar-li el fet diferencial català ens recorda una vegada més que Catalunya no és Bilbao.

Les nostres diòcesis es troben en un moment en què és difícil saber si és el moment de parlar o de callar. En tot cas, podem estar segurs d'una cosa: que si és temps de parlar, si callen els infants, parlaran les pedres. Que, en el nostre passat recent, hi hagué laics que feren sentir la veu quan imperatius polítics van condicionar —i ben desagradablement— la vida de la nostra diòcesi més gran.

Les nostres diòcesis es troben en un moment en què és difícil saber si és el moment de parlar o de callar. En tot cas, podem estar segurs d'una cosa: que si és temps de parlar, si callen els infants, parlaran les pedres

Pinzellades

Justo López Melús

El càntir i la bufetada

La medicina preventiva pot evitar malalties incurables. Val més curar-se en salut. Però, és clar, sense fer-ne un gra massa. L'amo va manar un criat que li portés aigua del pou. I al mateix temps que li va lliurar el càntir li va donar una bufetada dient-li: I, compte amb deixar-lo caure, que ets molt distret i ho fas malbé tot!

Algú que ho va veure, li va dir: I com pots pegar un pobre noi abans de cometre una falta? L'amo li va respondre: Et sembla millor que li pegui quan hagi trencat el càntir, quan el càntir i l'aigua s'hagin perdut? Si li pego abans ho recordarà durant el trajecte, posarà més cura, i així se salvaran el càntir i l'aigua.

Humor

El terrorisme islàmic vist des del règim

L'Església copta d'Egipte, davant el repte de la islamització

Entrevista amb sa beatitud Stéphane II Ghattas, patriarca d'Alexandria

En els darrers anys, el terrorisme islàmic s'ha cobrat a Egipte ja més de 300 víctimes, segons dades oficials, de les quals més d'un centenar són policies, i diversos turistes estrangers. Encara que metges, farmacèutics, joiers o oficials de policia hagin estat assassinats els darrers anys a l'Alt Egipte, el atemptats de «Gamaat Islamiya» no enfoquen pas en primer lloc els cristians. Tenen per objectiu desestabilitzar el règim del president Mubarak i instaurar una República islàmica, segons creu sa beatitud Stéphane II Ghattas, patriarca d'Alexandria, i cap de la minoria copta catòlica d'Egipte.

Els 8 milions de cristians, en gran majoria coptes ortodoxos, que formen menys del 15% d'una població egípcia, cristiana en altre temps i convertida en el curs dels segles a l'islam sunnita, no estan, tanmateix, tranquils davant l'activitat del fonamentalisme islàmic. Pateixen cada dia la pressió d'aquest corrent intolerant, i sovint són objecte de discriminació i de trasbalsos administratius.

—Com viuen els cristians en una societat inspirada en l'islam?

—L'islam és sempre l'islam, encara que canvia d'un país a l'altre. A nombrosos països africans que compten amb poblacions musulmanes a vegades majoritàries, no hi ha cap dificultat amb les relacions amb els cristians. A Egipte l'islam domina. Hom ha de comptar amb la Universitat Al Azhar, força hostil als cristians, i els grups terroristes extremistes. Només cal escoltar els predicadors com Sharawi, tractant d'infidels els cristians! Això causa un cert impacte entre la gent senzilla, encara que ordinàriament som apreciats, ja que a Egipte, es respecten els homes de religió.

Cert que hi ha hagut atacs contra els cristians, però els mitjans de comunicació ho han ampliat molt. Els cristians no són mirats com a tals en les accions terroristes; per als islamistes es tracta, sobretot, de desestabilitzar el país. Ho fan per demostrar que el govern és inepte, incapaç de mantenir l'ordre i de protegir les minories. Els grups armats, atacant els cristians, esperen fer reaccionar l'estranger, i així afeblir el règim.

ELS ISLAMISTES VOLEN PRENDRE EL PODER PER LA FORÇA

Quan han vist que el govern no ha trontollat amb aquests atacs, han començat a emprendre-les contra la policia, a organitzar atemptats contra el primer ministre, els ministres de l'Interior i de la Informació... Han mostrat clarament el que cerquen: el poder i l'establiment d'una República islàmica, amb l'aplicació de la «charia», la llei islàmica.

—Però la «charia» ja existeix en certa

manera a Egipte, ja que és la font de la legislació i els cristians, encara que ciutadans egipcis, no gaudeixen de les mateixes facilitats que els musulmans...

—Certament. La «charia» ja s'aplica a Egipte, però no totalment. Tenim dret a la pràctica religiosa, tenim les nostres esglésies, les nostres escoles catòliques —molt pròspères—, nombrosos preveres, religiosos i religioses. Exercim el nostre culte amb molta facilitat. Però la dificultat és sobretot administrativa, en la construcció de les esglésies: necessitem un decret presidencial per poder construir una església... (Totalment de construcció o de reparació d'edificis cristians, esglésies o altres, és frenada, és enviada a la secció religiosa de la Seguretat de l'Estat, per romandre-hi durant molt de temps enterrades).

EL PERMÍS DEL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA PER CONSTRUIR ELS WC

Les autoritats situen d'uns anys ençà policies armats davant les portes de les

esglésies, per protegir-nos segons diuen. Però no tenim necessitat d'això. No es pot negar que l'Estat, si ens protegeix, també ens dona maldecaps. En certes esglésies, també per aixecar una paret per posar serveis; cal demanar permís.

Però podem dir que el govern ens estima, i els musulmans, en general, per moltes raons. D'antuvi, les escoles catòliques són les més apreciades del país, gràcies a la qualitat d'educació i ensenyament. A més, no estan pas destinades únicament als catòlics o cristians en general, sinó que són per a tots els ciutadans sense discriminació.

A les nostres escoles —de cobrament o gratuïtes—, tenim normalment d'un 50 a un 75% d'alumnes musulmans, sense cap dificultat. Tenim ensenyament religiós, sigui per als musulmans, sigui per als cristians. Els musulmans, a les escoles catòliques, han d'aprendre l'Alcorà. És una matèria obligatòria, i els seus professors són musulmans. Igualment els cristians a les nostres esglésies i a les escoles governamentals han de seguir el curs de religió cristiana.

El testimoniatge que donem als hospitals i dispensaris és també important. Se sap que en un hospital, quan hi ha religioses, el treball és molt acurat i no es fa per diners. En el camp social, Càritas, el Catholic Relief Service (CRS) i l'Associació de l'Alt Egipte per l'educació i el desenvolupament estan al servei de tots. Això fa molt a favor de la imatge de l'Església.

NOMBROSES DISCRIMINACIONS CONTRA ELS CRISTIANS

Tanmateix hi ha certes discriminacions: un cristià no pot esposar-se amb una musulmana, mentre que un musulmà es pot casar amb una cristiana. Que la seva esposa es faci musulmana no cal, però els fills ho seran automàticament; però la mare no podrà ser hereva del seu marit si resta cristiana. Mentre que el pas del cristianisme a l'islam és encoratjar arreu i des de tots els punts de vista —financer, habitatge, lloc de treball, matrimoni— un musulmà no pot en cap cas fer-se cristià.

Seria considerat com un apòstata, i el convers i tota la família corren el risc de greus represàlies. Segons la llei islàmica, l'apòstata pot ser condemnat a mort. La discussió sobre la introducció en el codi penal, fa alguns anys, de la pena de mort pels apòstates havia aixecat onades de protesta.

MÉS DE 10.000 CRISTIANS ES CONVERTEIXEN A L'ISLAM CADA ANY

És perquè, si un musulmà es vol convertir i ve a casa nostra, nosaltres li recordem la llei del país i l'aconsellem, si ho vol realment, que s'expatriï. Però aquests casos es compten amb els dits de la mà. Mentre que el pas de cristians a l'islam s'eleva cada any a més de 10.000 persones. Ens en ressentim amb molta pena...

—No hi ha, doncs, reciprocitat entre cristians i musulmans?

—Absolutament cap. Per exemple, no hi ha possibilitat de construir una església a menys de 500 metres d'una mesquita, però hom troba mesquites a cada pas. Hi ha un proverbi àrab que diu: «Entre una mesquita i l'altra hi ha una mesquita». No paren de multiplicar-se: igualment a les cases, la gent pot contruir un lloc de pregària, cosa que exempta la casa de taxes i permet obtenir materials de construcció a preu reduït. Mentre que li costa Déu i ajuda a un cristià per construir o renovar no importa quin lloc de culte.

Algunes vegades, es construeix sense autorització —cada església abans d'obtenir un decret presidencial— però el fet con sumat no sempre val: les autoritats a vegades fan demolicions o segellar. Tenim una graia sala per la qual no s'havia demanat permís perquè no tenia l'aspecte exterior d'una església, que està segellada des de fa cinc anys. Inútil provar de celebrar-hi la missa

Un bisbe copte durant una celebració litúrgica

Algunes dades sobre el patriarcat d'Alexandria

Segons la tradició, l'origen del patriarcat d'Alexandria es remunta a sant Marc. L'evangelista, representat simbòlicament per un lleó alat hauria predicat durant els anys 50 o 60 a la metròpoli portuària egípcia fundada feia uns quatre segles per Alexandre el Gran. Aquest patriarcat tingué un paper important en l'Església universal durant els cinc primers segles de l'era cristiana, gràcies als seus escriptors, exegetes i filòsofs com Pantene, Climent d'Alexandria, Orígens, Denis el Gran, Heracles, Dídim... Gràcies també als seus grans patriarques, confessors i doctors de l'Església: Alexandre, Atanasi, Teòfil i Ciril. És també en aquesta Església que en el segle IV va néixer, al desert, el monaquisme cristià, amb grans fundadors com sant Antoni el Gran, sant Pacomi i sant Macari. El model de vida monàstica fou popularitzat a Europa per sant Atanasi, patriarca d'Alexandria, que va fer un viatge a Roma. Alexandria, segona «seu» després de Roma amb motiu del seu important paper durant els cinc primers segles de l'era cristiana, s'imposava aleshores com un dels pols del pensament cristià. El patriarca d'Alexandria fou la punta de llança en el combat contra l'heretgia del patriarca de Constantinoble Nestorius (el nestorianisme, que professava l'existència de dues persones en el Crist, una de divina i l'altra humana, fou condemnada pel Concili d'Efes l'any 431). Posteriorment es dividí després del Concili ecumènic de Calcedònia l'any 451 a propòsit de la doctrina del monofisisme (l'única persona del Crist té una única naturalesa i no dues) rebutjada per una majoria sostinguda per l'emperador de Bizanci.

Quant als egípcis, seguien en la seva majoria el seu patriarca Dioscori, deposat, la seu d'Alexandria va romandre un temps vacant. Es donaren el nom d'«ortodoxos», mentre que els minoritaris que restaren fidels a Roma foren anomenats «melkites», partidaris de la posició de l'emperador, que protegia el Concili de Calcedònia. Més tard prengueren el nom de «catòlics».

El context de radicalització islàmica posa en perill l'existència de l'Església

Però el patriarca Shenuda insisteix perquè els catòlics que es casen amb ortodoxos abans de tot es facin rebatejar. Això ens afligeix molt i no sabem pas com resoldre aquest problema. Actualment, del costat catòlic —igualment si el patriarca Shenuda retreu sempre la qüestió del proselitisme— no es fa realment res per atreure els ortodoxos, però es deixa la llibertat de culte i de consciència a cadascú.

Quan un catòlic vol fer-se ortodox, li aconsellem de no fer-ho, però no li ho impedim. I mai no hem rebatejat un copte ortodox quan estem segurs que ja ha estat batejat. El problema es planteja quan no hi ha certificats de baptisme, i en aquest cas es bateja «sub conditione». Si estic personalment en bones relacions amb el patriarca Shenuda, li he demanat més d'una vegada que cessi aquesta pràctica del rebaptisme. Aquest és un dels elements d'irritació en les relacions entre els cristians d'Egipte. (APIC)

Segles d'esforç per reunir els cristians d'Egipte

L'Església copta ortodoxa, que reuneix la gran majoria dels cristians còptes d'Egipte, compta, segons les fonts governamentals que busquen minimitzar la seva importància, uns 3,5 milions de fidels. L'Església d'Egipte afirma per la seva banda que les seves ovelles són en realitat tres vegades més nombroses. Té una setantena de bisbes i més de quaranta diòcesis, i al seu cap, segons títol atorgat en el segle III, un papa, patriarca d'Alexandria. La seva diòcesi comprèn les ciutats d'Alexandria i El Caire. Des de 1971 el seu titular és Sa Santedat el papa Shenuda III, que també portà el títol de 117è successor de sant Marc.

Durant segles la Santa Seu féu grans esforços per la unió, i existeix una voluminosa correspondència amb els patriarques ortodoxos. Una primera temptativa d'unió va tenir lloc en el Concili de Florència el 1443. La unió fou signada el 4 de febrer d'aquell any, però la distància, la ignorància i les persecucions van embarrancar l'execució. Una segona temptativa va tenir lloc en el Concili de Memfis (El Caire) l'any 1582, i finalment una tercera l'any 1814, però sense assolir mai la desitjada unió.

Les minories catòliques

La Santa Seu no va oblidar mai la petita minoria catòlica i els

pares franciscans, establerts en el segle XVII, se n'ocuparen. L'any 1741, Benet XIV va nomenar Atanasi, bisbe copte de Jerusalem, vicari apostòlic pels còptes catòlics d'Egipte. Des d'aquella data hi hagué diversos vicaris apostòlics fins que el papa Lleó XIII, l'any 1895, va restablir el patriarcat copte catòlic d'Alexandria (erigit el 1842). Actualment, el patriarca catòlic compta amb uns 200.000 fidels, repartits en sis diòcesis (diòcesi patriarcal d'Alexandria i diòcesis de Mynia, Assiout, Sohag, Luxor i Ismailia).

Aquestes sis diòcesis són servides per uns 150 preveres diocesans i una trentena de franciscans i altres religiosos. Religiós lazarista, antic bisbe de Luxor, nat l'any 1920 a Tahta, en el govern de Sohag, a l'Alt Egipte, Mons. Andraos Ghattas fou elegit patriarca d'Alexandria pel Sínode patriarcal l'any 1986. Va prendre el nom de Stéphanos II, per afectar al seu predecessor, Sà Beatitud Stephano I Sidarusa.

Al costat dels còptes catòlics, es troben igualment a Egipte una comunitat grega melkita (uns 7.500 fidels), maronita (al voltant de 6.000), siriana catòlica (2.000), armènia catòlica (500) i llatina (8.000). Es compten una cinquantena de congregacions religioses, la majoria d'origen llatí. La comunitat copta evangèlica, creada el segle XIX per missioners americans, afirma tenir diversos centenars de milers de fidels.

cana de
església
le Santa
Barbara,
al Caire

a pena de ser fulminats per la llei. Les
oritats ens recorden que estem en un país
àmic.

—En matèria de matrimoni, l'existèn-
d'un sistema d'«estatuts personals»
a també dificultats entre cristians?

—En aquesta legislació de l'«estatut per-
nal», per casar-se cal que el marit i la dona
guin d'una mateixa confessió, tots dos
tòlics o tots dos ortodoxos, o tots dos
testants. Si un conserva, almenys ofici-
nent, aquesta distinció de confessió, cal
e el matrimoni es faci abans civilment, al
gistre civil. Perquè el matrimoni —i això
tant per als musulmans com per als cris-
ns— és considerat d'antuvi com essenci-
nent religiós. És el sacerdot que registra
matrimoni que juga el paper de responsa-
e de l'estat civil.

Però si un dels cònjuges vol mantenir la
va pròpia confessió (cas del matrimoni
ixt entre cristians), el matrimoni cau sota
«charia», la legislació musulmana. Hom
t després divorciar-se, cosa que no és
ssible segons l'«estatut personal» dels
tòlics, que no permeten el divorci i tornar-
a casar. Els ortodoxos, en algunes cir-
umstàncies —adulteri o conversió— ad-
eten la possibilitat de divorci. Per evitar
oblems es demana a l'esposa, per exem-
e, que no és de la mateixa confessió que el
u futur marit, que adopti la seva confessió.

—En cas de matrimoni, els còptes
todoxos demanen un «rebaptisme»?...

—La dificultat per part de l'Església
opta ortodoxa és que exigeix el rebaptisme
els altres cristians. Alguns bisbes són força
lerants o més còmodes. Però el rebaptis-
e és totalment contrari a la llei i a la
octrina de l'Església: només hi ha un sol
baptisme. Els catòlics reconeixen el baptis-
e protestant i l'ortodox. Però el fet que els
rtodoxos exigeixen un nou baptisme per a
quells que entren a la seva comunitat és un
bstàcle important que trava la possibilitat
un diàleg ecumènic que es desenvolupa
es de 1973, de manera particular, després
e la visita del patriarca Shenuda al papa
au VI. Hi ha un acord sobre les relacions
cumèniques, i continuem aquest diàleg al-
menys des del punt de vista dogmàtic.

Cartas

◆ Noces cristianes

Sr. Director,

Totes les persones tenen una mirada especial quan compleixen 25 o 50 anys; de casat, de sacerdot, de treball en una empresa...

No estaria malament incloure-hi una nova data: els 33 anys.

Som molts els cristians que de tot cor quan complim 33 anys de naixement, recordem Crist.

Seria conseqüent recordar i celebrar els 33 anys de casat, de sacerdot, de vida consagrada, de vida religiosa, de treball en una empresa, etc.

No penso en comerç ni de bon tros. Però els cristians tindriem un motiu de testimoniatge en fer partícip del 33 aniversari, data ben coneguda com l'edat de Crist.

És senzill i alhora pot servir per estimular al qui celebra 33 anys de vida consagrada a l'Església, a la família, a la persona. A tots els cristians de debò els suggereixo que ho pensin i comencin a tenir-ho en compte, tot i que sigui per una sola vegada, guanyar els homes de les tenebres, com diu l'Escriptura,

ra, són més astuts i diligents que els homes de la llum.

En apropar-nos als 2.000 anys de Crist, tots els cristians celebrem els 33 anys: de vida a la terra, de consagrats al Senyor, de casats...

Jo, personalment, el 1996 celebro els meus 33 anys com a responsable d'una escola cristiana; i ho celebro cristianament, molt content; per això dono gràcies a Crist i a la seva Església, que fa que em realitzi en pau i bé.

MANUEL ALCOLEA MARÍN
Barcelona

◆ El celibat no és un «peatge»

Sr. Director,

En una revista trimestral que selecciona els millors articles apareguts ací o arreu del món, acabo de llegir-ne dos, en l'últim número, referents al celibat sacerdotal.

Com que un dels autors, J. Steinmetz, dóna una idea molt gràfica, quasi humorística, que m'ha fet impacte, i que pot també fer-ne als lectors de *Catalunya Cristiana*, permeteu-me que ara us la doni.

Diu: No seria un celibat ben entès aquell

que es considerés només com un «peatge» que s'hagués de pagar per poder circular per la vida religiosa.

El sentit del celibat ve del fet que la seducció de Déu omple de tal manera la vida d'una persona, que no pot, ni vol, ni sap, compaginar la seva missió apostòlica amb altres dimensions també sanes i bones de la vida. Steinmetz posa l'exemple concret de la persona de Jesús en relació amb el seu *Abba* o pare.

El celibat és una vocació particular dins l'Església, i continuarà sent-ho, fins i tot, el dia que el celibat del sacerdot fos opcional.

PERE CAMPÀS BONAY
Monestir de l'Estany

◆ Recordant l'Enric Mañosas

Sr. Director,

Malgrat les aparences, estic segur que la mort no li sobrevingué per sorpresa. En ple concert, al Palau de la Música, va sofrir l'infart, ell, però, des de sempre estava preparat per al llarg viatge.

L'Enric s'havia fet a si mateix. Des de «vendre aigua» pel carrer fins a la Direcció

General i conseller dels més importants laboratoris farmacèutics, la seva dedicació al treball i la seva capacitat foren en tot moment els seus companys infatigables.

L'amor pel fet català, culminat en la seva singular biblioteca dedicada principalment a Verdguer, és un llegat i una lliçó més que ens ha estimat a quants vam tenir la sort de conèixer-lo i tractar-lo.

Però junt a la seva bondat excepcional, a la seva profunda fe cristiana, viscuda i predicada en tot moment, la gran virtut de l'Enric ha estat l'altruisme. Ja abans de ser president diocesà dels joves d'Acció Catòlica, quan amb altres amics va crear l'Escola Nocturna per a adolescents sense estudis —eren els anys 40—, va començar a practicar la norma de donar suport a qui ho necessités i, molt especialment, als qui feien alguna cosa pels altres. No són pocs, entre els quals m'hi compto, els que han pogut fer moltes coses gràcies al seu alè i al seu suport de tota mena.

Gràcies, Enric, per haver-nos ensenyat a donar-nos als altres i per haver volgut compartir amb nosaltres una part important de la teva vida. Que Déu et tingui a la Glòria.

LLUÍS MARTÍ i BOSCH
Barcelona

Retalls

Alfa y Omega (27- IV- 96)

L'aval diplomàtic del nunci Kada

Quan el nunci Lajos Kada, en arribar a Madrid, manifestava el seu desig de dur a execució completa els Acords d'Espanya amb la Santa Seu, no ho deia a la lleugera. Ho avalava la seva intervenció activa en la celebració i execució de cinc convenis de caràcter internacional celebrats l'any 1994 amb les noves Regions d'Alemanya, les cinc que fins l'any 1989 havien format l'extinta *República Democràtica Alemanya*.

El problema greu que s'intentava acometre amb aquests Convenis era el de reorganitzar territorialment l'Església a Alemanya, després de la reunificació. Per dues vegades s'havia plantejat tan greu problema. La primera vegada, en concloure's la segona guerra mundial. Es va produir la divisió que es considerava definitiva d'Alemanya en *República Federal* i *República Democràtica* —cal recordar les paraules de Willy Brandt l'any 1968 i recollides en les seves *Memòries: una Nació, dos Estats*. La segona vegada, quan es va aconseguir la reunificació de les dues Alemanyes.

És cert que, poc temps després de la caiguda del mur de Berlín (9-XI-89), es va produir la reunificació de l'Església catòlica alema-

nya, en incorporar-se els bisbes de la Conferència Episcopal de Berlín Oriental a la Conferència Episcopal Alemanya.

Però l'Església a Alemanya ja no era la mateixa d'abans de la guerra mundial. Alemanya havia perdut, a favor de Polònia, les regions de Prússia Oriental i Silèsia, i, a més a més, les seves antigues diòcesis. Al mateix temps, havien resultat separades diòcesis o parts d'elles en l'extinta *República Democràtica Alemanya*. La solució que llavors s'havia adoptat no podia sinó resultar al present insatisfactòria i provisional.

Per això, la tornada a la unitat alemanya i a la unitat eclesial no va comportar una tornada sense més ni més a la situació prebel·lica. En uns casos era totalment impossible (la inexistència de Prússia i Silèsia); i, en d'altres, després de la dura experiència de quaranta anys de supervivència en la *República Democràtica*, resultava inviolable. Es va haver de buscar una altra sortida. Va ser la proposta per la Conferència Episcopal Alemanya a partir del 1992, modificant substancialment el mapa eclesiàstic del nord d'Alemanya.

Per això, s'elevà Berlín a arxidiòcesi, de forma que presidís la Província Eclesiàstica de Berlín amb les recentement creades Diòcesis sufragànies de Görlitz i Dresden-Meißen.

A continuació, s'elevà també la gran ciutat hanseàtica Hamburg a Arquebisbat, formant a la vegada

amb les antigues diòcesis d'Orsbück i Hildesheim la Província Eclesiàstica d'Hamburg.

Finalment, es van crear, a més a més, dues noves diòcesis, les de Magdeburg i Erfurt (que s'assignaren a la província Eclesiàstica de Paderborn).

Malgrat ser pura organització interna d'Església i, de la seva competència exclusiva, tenia, no obstant, repercussió en l'ordenament alemany, sigui el federal, sigui el regional. Per això, l'organització estava sotmesa al consentiment dels Governos afectats. Com així? Era el conveni en els anteriors Concordats del Reich, del 1933 i de Prússia l'any 1929.

Per regular la reorganització de l'Església en la part oriental d'Alemanya, es va acudir a l'instrument dels Convenis amb les cinc regions. Donada la complexitat de les divisions territorials polítiques i de les circumscripcions eclesials, alguns Convenis se celebraren amb diverses regions a la vegada.

I van ser els Convenis amb Brandeburg i Saònia; Saònia-Anhalt, Brandenburg i Saònia; Turíngia; la Ciutat Hanseàtica d'Hamburg i les Regions de Mecklemburg-Pomerània anterior i Schleswing-Holstein. I a Bonn foren ratificats els quatre Convenis el mateix any de 1994.

No s'ha de passar per alt un cinquè més: el Conveni amb Saònia Inferior sobre ensenyança. I aquí és on hi va haver d'intervenir el Nunci Lajos Kada, en represen-

tació de la Santa Seu. Primer, en l'elaboració i després, en la firma dels textos convinguts.

El seu aval d'experiència de convenis i/o acords no pot ser millor després del seu pas per Alemanya, per realitzar la tasca, que

s'ha proposat, dur a plena execució els acords espanyols amb la Santa Seu.

■ Carlos Corral
Catedràtic de Relacions
Església-Estat, Universitat
Complutense

**DESITGEU TENIR
AMB PROU
ANTELACIÓ LA
PARAULA DE DÉU
PER A CADA
DIUMENGE?**

Voleu disposar per a cada setmana de temes de reflexió: respostes a les preguntes que ens acostumem a fer els cristians; anècdotes amenes i encoratjadores de sants del passat i d'homes de la nostra època?

**SI ÉS AIXÍ... SUBSCRIVIU-VOS A
ORIENTACIÓ RELIGIOSA**

FULL DOBLE MIDA 17 X 24 A DOS COLORS
TOT L'ANY LITÚRGIC EN 13 TRAMESES DE
4 DOMINIQUE

SUBSCRIPCIÓ ANUAL: 1.000 Ptes.

Comandes:

**OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4
Tel. 318 18 96 - 08010 BARCELONA**

Un text ecumènic sobre els sacraments

Pere Tena

Bisbe auxiliar de Barcelona

La col·lecció *Cuadernos PHASE*, del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona, acaba de publicar com a n. 70 de l'esmentada col·lecció, el document ecumènic del Grup de Dombes (França), sobre *El Espíritu Santo, la Iglesia y los Sacramentos*. Aquest text data del 1980. En versió catalana fou publicat a Documents d'Església n. 311 (1980) pp. 663 ss.

Es tracta d'un text en la línia dels altres del mateix grup de teòlegs, que reuneix catòlics, ortodoxos i reformats. Al començament del document, ells mateixos el presenten, amb les seves limitacions i els seus valors indiscutibles. Els documents ecumènics han de ser llegits sempre en aquesta perspectiva. Tanmateix, el valor d'aquest és excepcional, i no em sembla exagerat afirmar que es pot considerar una mena d'anunci del que ha estat, uns anys després, la teologia dels sacraments proposada pel Catecisme de l'Església Catòlica.

Em refereixo, en concret, al plantejament essencialment trinitari dels sacraments. Hem passat uns anys en els quals els sacraments han estat vistos sobretot com accions de l'Església. Això ha estat molt important per destacar la dimensió celebrativa dels sacraments: és l'Església, certament, la que els celebra; i és a l'Església que els sacraments han estat confiats per Crist, l'únic que

—com a Fill de Déu fet home— pot determinar les maneres de significar eficaçment l'obra de la salvació.

Sense negar res d'aquest plantejament eclesiològic dels sacraments, el document de Dombes insisteix més en el dinamisme trinitari.

«Fruit d'una iniciativa trinitària»

Com el Catecisme de l'Església Catòlica, el document de Dombes estableix una relació directa entre l'economia de la salvació i l'economia sacramental; aquesta és l'actualització i l'aplicació, a través del temps i de l'espai, d'aquella. El text següent n'és una explicació prou clara:

«Gestos del Crist que el Pare envia al món amb el poder de l'Esperit, els sacraments introdueixen els homes en la comunió del Pare, del Fill i de l'Esperit, dels quals reben llur eficàcia.

Expressant i actualitzant el disseny del Pare de reconciliar totes les coses en el Fill "per a la lloança gloriosa de la seva gràcia" (Ef 1,6), són portadors del poder creador de la Paraula de Déu;

Commemorant el misteri del Crist, la seva encarnació, la seva passió i la seva mort, la seva resurrecció i la seva glorificació, i la seva vinguda a la fi dels temps, estan revestits del poder de regeneració del Verb fet carn;

Significant la gràcia de l'Esperit, porten

en ells la fecunditat d'aquest mateix Esperit.

Per això els gestos sacramentals s'acompleixen en nom del Pare, del Fill i de l'Esperit. I l'estructura de tota celebració sacramental desenvolupada comporta normalment l'acció de gràcies al Pare, el memorial dels gestos del Fill i la invocació de l'Esperit.» (n. 98)

Els actors i les actituds

La descripció que precedeix mostra bé quines són les referències fonamentals per a la comprensió dels sacraments: el Pare, el Fill i l'Esperit Sant. Però mostra també, alhora, el sentit de l'estructura de les celebracions —en primer lloc, de l'Eucaristia— en la qual es reflecteix el dinamisme de la Trinitat: acció de gràcies, memòria, invocació.

Hi ha, encara, un altre punt a destacar en la riquesa del document de Dombes, ben important per cert si atenem que es tracta d'un document ecumènic: la part que respon als ministres i a tots els participants.

La relació entre el sacrament i la fe està expressada d'aquesta manera:

«99. El sacrament rep la seva realitat del fet que l'obra salvífica de Jesucrist s'hi exerceix al mateix temps que s'hi expressa. Gràcies a l'Esperit, l'acció sacramental de l'Església realitza allò que significa. Les paraules que la constitueixen no són simples enunciats de fets acomplerts o de promeses; en la pregària i la fe de l'Església,

creen una situació nova. Perquè encara que els sacraments tinguin per ministres uns homes, tenen per principi l'Esperit Sant.» I afegeix en el paràgraf següent:

«100. La realitat del sacrament no ve, doncs, de la fe d'aquell qui se'n beneficia, ni de la fe d'aquell qui l'administra, sinó que és aconseguida en la fe per a la santificació dels creients...».

També la formulació de la part que respon als ministres i a la comunitat en la celebració és força precisa i orientadora:

«106. És en la dependència recíproca de la comunitat i dels ministres ordenats que l'Església rep els actes de Crist acomplerts en el poder de l'Esperit i que expressa el seu reconeixement al seu Senyor...».

«107. Els ministres ordenats obren en els sacraments indissociablement, com a ministres del Crist i de l'Església...».

No es pot sintetitzar amb breus referències tota la riquesa del document. Amb els textos citats es pot percebre prou bé l'orientació de doctrina sacramentària que aporta. Llegit des de la doctrina catòlica ens ajuda a entendre millor l'exposició del Catecisme, i és una invitació a una entrada en la celebració dels sacraments com a realitats que, abans de ser elements d'organització per part dels qui es disposen a celebrar-los, són realitats que ens mostren i ens comuniquen allò que està molt per sobre de les nostres forces humanes: l'obra salvífica de la Trinitat.

Lectures bíbliques

La Santíssima Trinitat

Lectures de la missa

Lectura primera

Ex 34:4b-6, 8-9

És beneït el vostre sant nom.

Glòria i lloança per sempre. R.

Jo sóc el Senyor, Déu compassiu i benigne

Sou beneït al vostre temple sant.

Glòria i lloança per sempre. R.

Lectura del llibre de l'Èxode

En aquells dies, Moisès es llevà a la matinada i pujà a la muntanya del Sinaí, tal com el Senyor li havia manat. Portava a les mans les dues tauletes de pedra. El Senyor baixà enmig del núvol i proclamà el seu nom. Moisès s'estigué allà amb ell. Llavors el Senyor passà davant d'ell tot cridant: «Jo sóc el Senyor, Déu compassiu i benigne, lent per al càstig, fidel en l'amor». Moisès es prosternà tot seguit, l'adorà amb el front fins a terra, i digué: «Senyor, si m'heu concedit el vostre favor, vingueu vós mateix a acompanyar-nos. És veritat que és un poble rebel al jou, però vós ens perdonareu les culpes i els pecats, i fareu de nosaltres la vostra heretat».

Sou beneït assegut al vostre soli reial.

Glòria i lloança per sempre. R.

Sou beneït a la carrossa de querubins, quan penetreu amb la mirada els oceans.

Glòria i lloança per sempre. R.

Sou beneït al firmament del cel.

Glòria i lloança per sempre. R.

Lectura segona

2C 13:11-13

La gràcia de Jesucrist, l'amor de Déu i el do de l'Esperit Sant

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint

Germans, estigueu contents, refermeu-vos, animeu-vos, viviu en pau i ben avinguts, i el Déu de l'amor i de la pau

serà amb vosaltres. Saludeu-vos els uns als altres amb el bes de la pau. Us saluda tot el poble sant.

Que la gràcia de Jesucrist, el Senyor, l'amor de Déu i el do de l'Esperit Sant siguin amb tots vosaltres.

Al·leluia

Cf. Ap 1:8

Glòria al Pare, al Fill i a l'Esperit Sant a Déu que és, que era i que ha de venir.

Evangeli

Jo 3:16-18

Déu envià el seu Fill per salvar el món gràcies a ell

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

Déu estima tant el món, que ha donat el seu Fill únic, perquè no es perdi ningú dels qui creuen en ell, sinó que tinguin vida eterna. Déu envià el seu Fill al món no perquè el condemnés, sinó per salvar el món gràcies a ell.

Els qui creuen en ell, no seran condemnats. Els qui no creuen, ja han estat condemnats, per no haver cregut en el nom del Fill únic de Déu.

Salm responsorial Dn 3:52a, 52b, 53, 54, 55, 56 (R.: 52b)

Sou beneït, Senyor, Déu dels nostres pares.

Glòria i lloança per sempre.

R. Glòria i lloança per sempre.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Temps de durant l'any
(Salteri: setmana 1)

JUNY

2. **Diumenge. La Santíssima Trinitat** (S). *Blanc*. Lectures: Èxode 34:4b-6.8-9 / Daniel 3:52-56 / 2 Corintis 13:11-13 / Joan 3:16-18
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Marcel·lí, prev. mr.; Pere, mr.; Germà, Paulí, Just i Cisi, mrs.; Erasme, b. mr.; Eugeni I, p.; Santa Blandina, mr.
Festa Major: Ossera i El Tarrós.
3. **Dilluns. Sant Carles Luanga i companys mrs.** (MO). *Vermell*. Lectures: 2 Pere 1:2-7 / Salm 90 / Marc 12:1-12
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Isaac, mjo.; Cecili i Lifard, prevs.; Lucilià, mr.; Santes, Clotilde, reina; Paula, vg. mr.; Oliva, mr.
4. **Dimarts. Fèria. Verd.** Lectures: 2 Pere 3:12-15a.17-18 / Salm 89 / Marc 12:13-17
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Francesc Caracciolo, fdr.; Quirí i Clateu, bs. mrs.; Areci i Dacià. mrs.; Santes: Sadurnina, vg. mr.; Rut i Noemí, matr. bíbliques
5. **Dimecres. Sant Bonifaci b. mr.** (MO). *Vermell*. Lectures: 2 Timoteu 1:1-3.6-12 / Salm 122 / Marc 12:18-27
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sanç, mr.; Doroteu, b. mr.; Nicanor, mr.; Santes Zenaida, Círia, Valèria i Màrcia, mrs.
6. **Dijous. Fèria. Verd.** Lectures: 2 Timoteu 2:8-15 / Salm 24 / Marc 12:28b-34. Si es vol: *Sant Norbert b. fund.* (MLI). *Blanc*.
ALTRES CELEBRACIONS: Festa tradicional del *Corpus Christi*. Sants, Claudi i Artemi, mrs.; Stes. Càndida i Paulina, mrs.; Beat Marcel·lí Champagnat, fund. maristes.
7. **Divendres. Fèria. Verd.** Lectures: 2 Timoteu 3:10-17 / Salm 118 / Marc 12:35-37.
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Robert, ab.; Pere, prev. mr.; Valabons, diaca mr.; Sabinià, Abenci, Vistremmon, mjos. mrs.; Licarió, mr. *Primer divendres del mes*.
8. **Dissabte. Fèria. Verd.** Lectures: 2 Timoteu 4:1-8 / Salm 70 / Marc 12:38-44. **TORTOSA: Blanc.** Dedicació de la Catedral (catedral, S / diòcesi, F)
ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Medard, Gildan, Heracli i Clodulf, bs.; Salustià, cfr.; Santa Cal·lòpe, mr.
Festa Major: a Cànoves.

La comunió, reflex de la Trinitat

(2C 13:11-13)

Josep M. Aragonès

Rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Benedicció trinitària

La segona carta als cristians de Corint es clou amb una fórmula de benedicció: «Que la gràcia de Jesucrist, el Senyor, l'amor de Déu i el do de l'Esperit Sant siguin amb tots vosaltres» (v. 13). És una de les fórmules de benedicció més reeixides d'entre les que es troben en els escrits paulins. L'Apòstol desitja als corintis, no sols que Déu sigui ben present en la seva vida individual i col·lectiva, sinó que hi sigui amb tota la dinàmica de la seva activitat divina. «L'amor de Déu», vet aquí la definició del ser i de l'activitat de Déu. Ell és el Pare que estima, que comunica vida, que és estimat, que es dona. L'amor de Déu és el principi i la fi de tota la creació. El principi i la fi de l'existència humana. Venim de Déu i anem a ell. L'aventura de la nostra llibertat existencial és la demostració de la presència en nosaltres de l'amor de Déu, fet projecte i realització de la nostra personalitat. Aquesta presència de l'amor de Déu en nosaltres és pura gràcia, que ens arriba per «Jesucrist, el Senyor». Ell, el Fill de Déu engendrat abans del segle, en fer-se home, plantà la seva tenda entre les nostres i ens comunicà la gràcia que ens justifica i ens salva. Jesucrist, és el pontífex: ha alçat el pont que lliga aquests dos extrems, Déu i la humanitat, en la vertadera comunió. El lligam que ens re-lliga és l'Esperit del Pare i de Jesucrist. És la *koinonia*, el do que ens fa participar de la vida divina. Acabada la seva exhortació als corintis, sant Pau els senya amb un amplíssim i ric en el nom del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant. La comunitat dels corintis —tota l'Església— ha d'estar atenta a veure si està en la fe i saber reconèixer que Jesucrist és en ella (vegeu v. 5). Únicament així serà església de debò i podrà fer camí legítimament enmig del món com a reflex de la Trinitat.

Imatge de Déu

Som imatge de Déu. Ens ho revela el Gènesi (1:27). Una imatge massa sovint profanada. Tanmateix però imatge de Déu. Ho és també la nostra societat humana? L'Església sí, que cal que ho sigui. Altrament no serà l'Església de Jesucrist. I allò que li confereix el tret de la seva identitat d'imatge de Déu és la comunió. La comunió és l'amor tingut i activat. En definitiva és l'amor fecund. Que és vida i en dona. Aquí és allà on l'Esperit Sant lliga en la nostra experiència humana el

La Bíblia a l'abast

nostre ésser i el ser de Déu. Som fills de Déu, germans entre nosaltres. Per això la comunió cristiana —la comunitat— no és la imposició dels més forts sobre els febles —els més forts amb la força que sigui: pes, empena, ideologia, nombre...— sinó la conversió de tots per tal de convergir en l'única realitat que ens realitza de debò: l'amor de Déu, present en el nostre cor. Quan aquest amor és reconegut i professat per nosaltres en totes les dimensions del ser i de l'existència humana, i encara més, fins en la dimensió de l'eternitat —més enllà del temps i de l'espai—, llavors és quan donem la veritable imatge de Déu. Hauríem d'estar molt alerta els cristians, de donar bona imatge, no sigui que ens quedem reduïts a un nominalisme absurd, per buit i ineficaz. És allò d'anar pel món dient únicament *Senyor, Senyor*, sinó fent en concret allò que vol i estima el Pare.

L'auréola

Les imatges sagrades solen representar-se nimbades d'un halo lluminós que indica la presència del sobrenatural en la seva vida, imatges vivents de Déu. L'halo de la comunitat cristiana ens el fa veure sant Pau en el v. 11: «Estigueu contents, refermeu-vos, animeu-vos, visqueu en pau i ben avinguts, i el Déu de l'amor i de la pau serà amb vosaltres». Crida l'atenció que el primer tret de l'Apòstol remarqui de la bona imatge que el cristià ha de donar sigui l'alegria: «Estigueu contents». L'alegria —la joia interior, que lògicament sortirà enfora— és un do de l'Esperit Sant. És conseqüència de l'amor —actiu i passiu— i de la pau, aquell cúmul de béns que fa que visquem amb serenor la nostra pròpia condició humana. I a la base d'aquesta alegria hi ha la fe, que ens fa fermes, dona seguretat i ànims per tirar endavant amb esperança. La tenim, aquesta alegria serena, amarada de pau, els cristians actuals? La vivim i comuniquem en el tracte amb els altres i en les celebracions? Ens sentim segurs en la nostra fe i mirem d'afermar els qui trontollen? En realitzar som imatge de Déu reflex de la Trinitat, no apaguem ni amaguem aquesta llum que ens fa aparèixer als ulls de tots com a missatgers de la joia i la pau de Déu. Estar contents, fer-se present en les incerteses i en les lluites dels altres, animar-se mútuament, i sobretot —és el fruit i alhora el raig més lluminós— viure en pau i ben avinguts. *Mireu com s'estimen*, deien dels cristians, assenyalant-los, els pagans. Tot plegat poden ser certament qualitats purament humanes, però constitueix la manifestació externa de la presència de Déu en l'interior de la vida comunitària. «I el Déu de l'amor i de la pau serà amb vosaltres». És l'exigència urgent de la comunió. De la unitat. Urgència, que cada vegada que celebrem l'Eucaristia hem de fer palesa amb el bes de pau. «Saludeu-vos els uns als altres amb el bes de pau» (v.12a). Procurem que sigui de debò significatiu i sincer. És tota la comunitat la que queda reflectida en aquest signe. «Us saluda tot el poble sant» (v.12b).

Retrats bíblics intencionats

seva pell. L'arbre perdia la seva saba per la branca esqueixada i les seves fulles s'havien tornat pansides. L'home va donar una empena a la seva dona, sense cap delicadesa, després va donar una patada a les restes de la fruita i de retüll va mirar amb odi a l'animal. Se'n van anar. Era el capvespre d'una nit sense lluna i amb boira, semblava que la Terra s'encera en aquell moment agonitzava.

Un advocat sempre busca motius interns que minvin la responsabilitat del seu client. Busca ajut en psiquiatres, neuròlegs i fins avui en dia amb la complicitat d'algun hematòleg, tracta de demostrar que en un cromosoma alterat, pot trobar-se atenuants al delictes. Pot destrossar la personalitat de l'imputat, per aconseguir lliurar-lo del càstig. Però Déu que és un bon jutge actua d'una altra forma. Creu que l'home pot ser dolent i merèixer un càstig, però també que és capaç de convertir-se i ser perdonat. Així que qui cau en les mans del Senyor segons com es posa a plorar i es capgiren les seves entranyes, però surt absolt. Sempre és millor sentir-se pecador que malalt mental. És millor sentir-se pecador perdonat, que ser confinat, atiborrat de pastilles, desposseït d'humanitat, amb una vida amb antecedents i atenuants, sotmès a vigilància clínica i a l'ampara psicossomàtica... Adam i Eva estaven en bones mans. No hi va haver tragèdia, si de cas un drama ple d'esperança. Ja en parlarem.

Drama o tragèdia

P-J Ynaraja

Capellà de La Llobeta

Concretem l'escenari i els artistes. En la jungla un àmbit acotat, amb un rètol molt visible que diu: «prohibit agafar del fruit d'aquest arbre, per respecte a l'amo que així ho va establir, la resta és a disposició de tot el món».

L'home es distreu descobrint nous indrets, la dona disfruta curiosejant aquí i allà. L'esmentat arbre, un arbre com un altre qualsevol, vulgar, ni millor ni pitjor, ni més gran, ni més maco que els altres, ocupa el centre de l'acció. Al costat de l'arbre, la serp dibuixa amb el seu cos el signe d'interrogació. Eva passejant s'hi fixa i es pregunta: Per què? Per a què? D'on ha sortit l'ordre? La serp juga aconseguint cridar l'atenció, és el seu primer triomf i ella ho sap, ja ha caigut prisionera de la seva tafaneria. Coqueteja amb l'animal. La satisfacció del rèptil ara arriba al màxim, no li falta més que convertir la vanitat en orgull i ella és experta en aquestes arts.

—Tú ets la més preciosa de les criatures, sens dubte tot el món t'ho haurà dit, el teu encant anorreador t'impedeix admetre prohibicions. T'ho dic en confiança, si no et permeten menjar del fruit, és perquè el seu suc té poders màgics, si el

tastes, superaràs al mateix Déu. Una persona intel·ligent i hàbil com tu, ha de ser lúcida, si t'han prohibit quelcom és perquè et tenen por, i només privant-te'n et poden dominar.

La dona havia perdut la serenitat, va voler ignorar la subtilitat d'aquelles paraules i apressadament va pensar: a mi ningú em posa vedes com a un vulgar caçador de perdus. Qui s'ha cregut que és Déu? Jo l'agafo i me'l quedo, passi el que passi. Estic segura que Adam farà el mateix.

Com s'havia imaginat, Adam, calçasses que era davant la dona que li havien donat, es va convèncer ben aviat, clar que sí!, com dirien després els del maig del 68, ell exclamà: prohibit prohibir! Allà els únics importants eren ell i la seva dona, eren els que manaven i disposaven de tot, i qui no estigués d'acord, ja podia marxar. I immediatament va fer una mossegada i es va tragar el bocí. Però va notar que la fruita se li atragantava. Eva, fugissera, el mirava sentint en el seu interior el mateix. Primer es van posar pàlids, després vermellorsos, finalment morats. Com si hagués caigut un xàfec, de sobte es van adonar del seu atreviment, de la seva imprudència, del seu pecat. Van descobrir per la seva desgràcia el que era l'orgull. La serp va fer-se fonedissa, però va haver de tornar tremolant, li havien tancat les portes de l'abisme i va constatar que havien segat l'herba i els còdols esgarrapaven la